

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
พฤษภาคม 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๒๔.๑๙๖

๒๔.๑๙๖

๒๔

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

24 ก.ค. 2546

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
พฤษภาคม 2546

๒๔.๑๙๖

นิตยา มากเจริญชัย. (2546), ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษา
ต่อระดับปริญญาโท กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา
2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐ
ศาสตร์การศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐกา ตันสกุล , อาจารย์ รวิพรรณ
สาส์นผล.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้
ปกครองของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินท
รวโรฒ ประสานมิตร และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจ
กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการ
ศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าได้แก่ นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปี
การศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 301 คน เครื่องมือที่ใช้ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าร้อยละ และการทดสอบค่าไค-สแควร์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4
ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร แยกพิจารณาแต่ละปัจจัยดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคล นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยา
ศาสตร์มีสัดส่วนมากที่สุด และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีสัดส่วนมากที่สุด

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ นิสิตมีบิดามารดาเป็นผู้ประกอบการศึกษามีสัดส่วนมากที่สุด ทั้งนี้
พบว่าผู้ปกครองที่เป็นผู้ประกอบการนิสิตในการศึกษาต่อมีรายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 20,001 –
30,000 บาทมีสัดส่วนมากที่สุด ในขณะที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่ำกว่า 10,001 บาทมีสัดส่วน
มากที่สุด โดยมีค่าใช้จ่ายระหว่าง 10,001 – 20,000 บาทมีสัดส่วนมากที่สุด นอกจากนี้ผู้ป
ครองของนิสิตมีรายรับมากกว่ารายจ่ายมีสัดส่วนมากที่สุด ซึ่งเป็นผู้ปกครองของนิสิตที่ไม่มีหนี้
ต้องชำระมีสัดส่วนมากที่สุด ผู้ปกครองของนิสิตประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการค้าส่ง และค้าปลีก
มีสัดส่วนมากที่สุด ส่วนค่าที่พักที่ผู้ปกครองของนิสิตจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001
บาทมีสัดส่วนมากที่สุด โดยค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อ

ต่ำกว่า 1,001 บาทมีสัดส่วนมากที่สุด และค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 - 4,000 บาทมีสัดส่วนมากที่สุด

2. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คือ กลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตศึกษาอยู่

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คือ เพศ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คือ ค่าที่พักที่ผู้ปกครองของนิสิตจ่ายให้ในการศึกษาต่อ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คือ รายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง หนี้สินของผู้ปกครอง สาขาการผลิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ ค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตจ่ายให้ในการศึกษาต่อ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตจ่ายให้ในการศึกษาต่อ

THE RELATIONSHIP BETWEEN ECONOMIC FACTORS AND DEMAND FOR STUDYING
IN MASTER DEGREE LEVEL : A CASE STUDY OF THE FOURTH YEAR STUDENTS OF
SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY PRASARNMIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Economics degree in Economics of Education
at Srinakharinwirot University
May 2003

Nitaya Makjaroenchai. (2003). *The Relationship Between Economic Factors and Demand for Studying in Master Degree Level : A Case Study of the Fourth Year Students of Srinakharinwirot University Prasarnmit*. Master Thesis, M.Econ. (Economics of Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst. Prof. Nathaga Tanskul, Miss Raviphan Saleephon.

The purposes of this research were to investigate the personal factors and economic factors of students and to investigate the personal factors related to demand for studying in master degree level of the fourth year students of Srinakharinwirot University Prasarnmit and economic factors related to demand for studying in master degree level of the fourth year students of Srinakharinwirot University Prasarnmit.

The sample of the study consisted of 301 the fourth year students of Srinakharinwirot University Prasarnmit . The instrument for collecting data was the questionnaire with closed – opened questions. The data were analyzed by percentage, and Chi – square test.

The results were summarized as follows :

1.The personal factors and economic factors of the fourth year students of Srinakharinwirot University Prasarnmit were described below :

The personal factors consisted of almost were female, the students were studying in science major, and students had domicile in Bangkok and Vicinity.

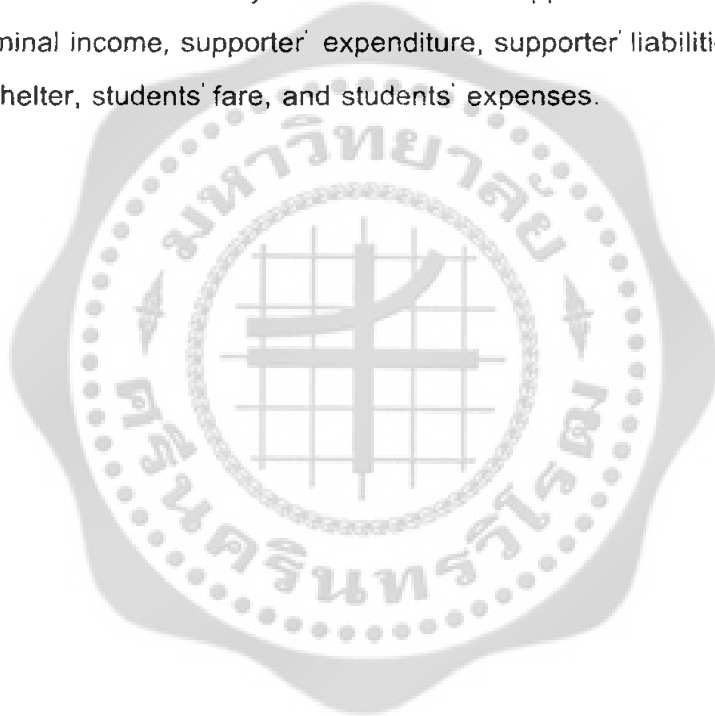
The economic factors consisted of the parents support, supporter' nominal income were 20,001 – 30,000 baht, supporter' non-nominal income were lower 10,001 baht, supporter' expenditure were 10,001 – 20,000 baht, supporter' over receipt than expenditure, almost supporter' non – liabilities, supporter' career were commerce, supporter spend for shelter were lower 1,001 baht, supporter spend for fare were lower 1,001 baht, and supporter spend for expenses were 3,001 – 4,000 baht.

2.The personal factors that have shown statistically significant differences at .05 on relation to demand for studying in master degree level of the fourth year students of Srinakharinwirot University Prasarnmit was students' major.

The personal factors that have shown statistically significant differences at .05 on non-relation to demand for studying in master degree level of the fourth year students of Srinakharinwirot University Prasarnmit was sex.

The economic factors that have shown statistically significant differences at .05 on relation to demand for studying in master degree level of the fourth year students of Srinakharinwirot University Prasarnmit was students' shelter.

The economic factors that have shown statistically significant differences at .05 on non-relation to demand for studying in master degree level of the fourth year students of Srinakharinwirot University Prasarnmit were supporter' nominal income, supporter' non-nominal income, supporter' expenditure, supporter' liabilities, supporter' career, students' shelter, students' fare, and students' expenses.

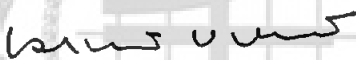
ปริญญาบัตร
เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ของ

นางสาวนิตยา มากเจริญชัย

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

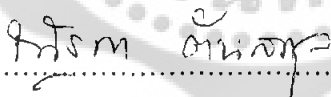

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)

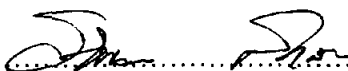
วันที่ ๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบปริญญาบัตร

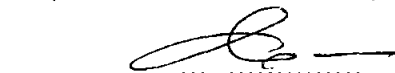
ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ญัฐภา ตันสกุล)

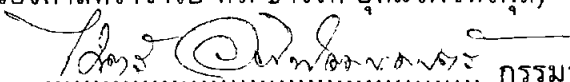
กรรมการ

(อาจารย์ รวีพรรณ สาลีผล)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(รองศาสตราจารย์ ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล)

กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อาจารย์ ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเมตตากรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ตันสกุล ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์รวิพรรณ สาลิผล กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ชำรงค์ อุดมไพจิตรกุล และอาจารย์ไมตรี อภิพัฒน์มนตรี กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม ที่กรุณาให้คำปรึกษาในการศึกษาค้นคว้า การแนะแนวทางการแก้ไขปรับปรุงงานวิจัยที่ถูกต้อง อันเป็นประโยชน์ต่อการทำปริญญานิพนธ์รวมถึงการติดตามเอาใจใส่ด้วยดีมาโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ.โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ลัดดาวัลย์ หวังพานิช รองศาสตราจารย์ ดร. พิสมัย จารุจิตติพันธ์ และอาจารย์ประภาพร เฟื่องฟูสกุล ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งทำให้การวิจัยสามารถดำเนินไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ของท่านอันเป็นประโยชน์อย่างสูงต่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ เจ้าหน้าที่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และคณะสังคมศาสตร์ ที่ให้ความช่วยเหลือตลอดจนอนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าแจกแบบสอบถาม และขอขอบคุณนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรทุกท่านที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถาม อันเป็นผลให้งานวิจัยฉบับนี้สามารถดำเนินการสำเร็จสมบูรณ์ไปได้ด้วยดี

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา รุ่นที่ 2 ที่ให้ความช่วยเหลือแม้ยามประสบปัญหาในการทำปริญญานิพนธ์และให้กำลังใจในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบุพการี ขอขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ และทุกคนในครอบครัวที่คอยให้การสนับสนุน เข้าใจในทุกๆ ปัญหา และเป็นแรงใจที่ดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่คุณพ่อ คุณแม่ ผู้คอยดูแล เกื้อหนุนอยู่เบื้องหลังและเป็นขวัญกำลังใจที่ดีที่สุด จนประสบความสำเร็จอีกขั้นหนึ่งของชีวิต

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงมา ณ. โอกาสนี้ด้วย

นิตยา มากเจริญชัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	5
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย	12
สมมติฐานของการวิจัย.....	13
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา.....	14
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทุนมนุษย์.....	18
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท.....	21
ทฤษฎีความต้องการ.....	22
ภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน.....	25
รายได้ของครัวเรือน.....	25
ค่าใช้จ่ายและประเภทของค่าใช้จ่าย.....	25
หนี้สินของครัวเรือน.....	26
รายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน ตามสถานะทางเศรษฐกิจ ของครัวเรือน.....	26
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	27
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	38
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	38
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	40
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	41

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	64
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	64
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	66
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	84
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	113

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	6
2 ตารางของประชากรและกลุ่มตัวอย่างจากการศึกษา.....	39
3 ตารางค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	44
4 ตารางค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามความต้องการศึกษาต่อ.....	45
5 ตารางค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ.....	47
6 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการศึกษาต่อ ระดับปริญญาโทของนิสิต.....	54
7 ตารางแสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อ ระดับปริญญาโทของนิสิต.....	55
8 ตารางวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต.....	61
9 ตารางข้อเสนอแนะของนิสิตเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทใน ประเทศไทย.....	62

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 การเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาอันเนื่อง
มาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ของประชาชน..... 17

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

เมื่อประเทศไทยย่างเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ได้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องมุ่งเน้น "คน" เป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาที่เด่นชัดมากยิ่งขึ้น

กระบวนการที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง คือ กระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดเนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นทั้งผู้คิดค้น ผู้ประดิษฐ์ ผู้ปฏิบัติ ผู้ผลิต และผู้บริโภค อันเป็นที่มาที่ทำให้เกิดผลผลิตที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ (บุญคง หันจางสิทธิ์. 2540 : 10) ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะละเลยไม่ได้ และเป็นเครื่องมือที่มีบทบาททำให้มนุษย์กลายเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อการพัฒนา (อุทัย ดุลยเกษม. 2539 : 212)

✓ การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง สำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและการแก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ เพราะการศึกษาเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ ให้เป็นผู้รู้จักคิด รู้จักทำ รู้จักแก้ไขปัญหา ตลอดจนรู้จักใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสิ้นเปลืองน้อยที่สุด การที่ประเทศจะเจริญก้าวหน้าได้จำเป็นจะต้องมีทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความคิด ความสามารถจำนวนมาก ดังนั้นการศึกษาซึ่งเป็นกระบวนการในการส่งเสริมบุคคลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวจึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง (กองแผนงานและวิจัย. 2530 : 55) การศึกษาช่วยพัฒนาศักยภาพของมนุษย์อย่างต่อเนื่องทุกด้าน เนื่องจากคุณภาพของคนเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดถือเป็นการปลูกฝังสร้างเสริมความสามารถในการวิเคราะห์การเลือกตัดสินใจ และการปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว (ลีลาภรณ์ นาคกรทรรพ. 2531 : 47) ด้วยเหตุที่การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บุคคลทั่วไปจึงให้ความสำคัญแก่การศึกษาโดยมีแนวคิดที่ว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ ได้ดีกว่า ดังนั้นบุคคลทั่วไปจึงพยายามที่จะศึกษาให้ถึงระดับที่สูงที่สุด จนมีคำกล่าวว่าสังคมไทยเป็นสังคมที่นิยมคนที่มีปริญญา ✓

✱ การศึกษานับเป็นปัจจัยที่ 5 ของชีวิต นอกเหนือจากความจำเป็นด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค เป็นปัจจัยที่จะช่วยแก้ปัญหาทุก ๆ ด้านของชีวิตและเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดของชีวิต (พนม พงษ์ไพบูลย์. 2541 : 11) การศึกษาช่วยให้ประชาชนของประเทศเป็นบุคคลที่มีคุณภาพและเป็นทรัพยากรทางปัญญาที่มีค่ายิ่งของชาติ ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศทุกด้านต้องอาศัยกำลังคนที่มีคุณภาพเป็นสำคัญถ้าหากพิจารณาประเทศที่มี

ทรัพยากรธรรมชาติอย่างล้นเหลือแต่ขาดกำลังคนที่มีคุณภาพสูงก็จะไม่สามารถพัฒนาประเทศให้เจริญเท่าเทียมกับประเทศที่ขาดทรัพยากรธรรมชาติแต่กำลังคนมีคุณภาพสูงแล้วได้ เนื่องจากประเทศนั้นได้พัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าอยู่ในระดับสูง (ทื่อ สวัสดิ์พาณิชย์. 2528 : 6-7) เมื่อการศึกษามีความสำคัญอย่างนี้แล้ว การศึกษาจึงได้รับการพัฒนาและได้รับความสนใจจากประชาชนที่จะเข้าศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น โดยเป็นที่ยอมรับกันว่าการที่ได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้นเป็นวิธีที่สำคัญวิธีหนึ่งในการเลื่อนชั้นทางสังคม และจากสภาพสังคมเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้คนมองการศึกษาเปลี่ยนไปโดยเปรียบเทียบการศึกษาเหมือนใบเบิกทางหรือเครื่องมือในการหางานทำ หรือเป็นสื่อนำไปสู่ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานจึงเป็นเหตุให้คนส่วนใหญ่มีความต้องการในการที่จะได้รับการศึกษาในระดับสูงขึ้น

✓ การศึกษาระดับปริญญาโทเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้และทักษะในสาขาวิชาเฉพาะทางให้มีความชำนาญมากยิ่งขึ้น มุ่งสร้างสรรค์ความก้าวหน้าและความเป็นเลิศทางวิชาการ การศึกษาค้นคว้าวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ รวมทั้งการประยุกต์ใช้วิทยาการสากลและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 42) การศึกษาในระดับปริญญาโทนี้เป็นการศึกษาขั้นสูงที่เป็นการศึกษาต่อเนื่องมาจากการศึกษาในระดับปริญญาตรี และได้รับความสนใจจากบุคคลทั่วไปเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นนิสิตที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือพนักงานขององค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ทั้งนี้เนื่องจากทุกคนตระหนักดีว่าการมีโอกาสได้ศึกษาในระดับที่สูงขึ้นย่อมจะเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่ ฐานะทางเศรษฐกิจที่มั่นคง รายได้ที่มีมากขึ้น และนำมาซึ่งความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน อีกทั้งตัวองค์กรไม่ว่าจะเป็นภาครัฐบาลหรือภาคเอกชนต่างก็ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ เพื่อที่จะเพิ่มศักยภาพให้แก่องค์กรนั้น ๆ มากยิ่งขึ้น ✓

ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกสังคมเนื่องจากในปัจจุบันเป็นยุคที่วิทยาการในทุก ๆ ด้านของสังคมมนุษย์เจริญขึ้นเป็นอย่างมาก และทวีความสำคัญขึ้นเป็นเงาตามตัวสำหรับในประเทศไทยในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ความต้องการบุคลากรที่มีการศึกษา มีความรู้ความสามารถเพิ่มมากขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ในปัจจุบันบุคลากรในระดับสูงนี้มีจำนวนน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรของประเทศ ทุกสังคมจึงพยายามทุกวิถีทางในการพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพสูงเพื่อรับภารกิจของสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยผ่านกระบวนการที่เรียกว่าการศึกษาเป็นสำคัญ (อเนก เพียรอนุบุตร. 2527 : 1)

จากการที่เศรษฐกิจกับการศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และเสริมกำลังให้แกกันจนไม่อาจกล่าวได้ว่าอะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผล กล่าวคือ ถ้าเศรษฐกิจของประเทศดี ประชาชนมีรายได้สูงก็จะช่วยให้มีโอกาสได้รับการศึกษาสูง ในทำนองเดียวกันถ้าประชาชนได้

รับการศึกษาดีแล้วก็ย่อมจะมีโอกาสที่ใช้ความรู้ความสามารถประกอบกิจการทางเศรษฐกิจให้ได้ผลผลิตและประสิทธิภาพการผลิตสูง ตรงกันข้ามกับประเทศด้อยพัฒนาหรือกำลังพัฒนาซึ่งประชากรมักมีระดับการศึกษาต่ำ จึงไม่สามารถใช้ความรู้ที่มีอยู่อย่างจำกัดไปในทางสร้างสรรค์ ความเจริญให้แก่ประเทศได้ ขณะเดียวกันการที่ประเทศมีรายได้ต่ำ ประชาชนส่วนใหญ่ยากจน โอกาสที่จะได้รับการศึกษาสูงก็เป็นไปได้ยาก ด้วยเหตุที่การศึกษาและความเจริญก้าวหน้าของประเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญควบคู่กันไป รัฐบาลตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาให้ประชาชนด้วยการจัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้โดยหวังว่าจะช่วยให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป อย่างไรก็ตามเนื่องจากเงินงบประมาณซึ่งเป็นทรัพยากรของประเทศมีอยู่ในปริมาณจำกัด รัฐจึงต้องทำการจัดสรรทรัพยากรดังกล่าวตามความเหมาะสมและตามความจำเป็นแก่งานด้านต่าง ๆ ของประเทศ โดยไม่อาจมุ่งเฉพาะที่การจัดการศึกษาเพียงอย่างเดียว (นวลทิพย์ ควกุล. 2527 : 1-2) การที่คนไทยบางส่วนขาดโอกาสทางการศึกษาไม่ว่าโดย เพศ การย้ายที่อยู่อาศัย ซึ่งถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายจากการเดินทางและการต้องย้ายถิ่นพำนักเพื่อเข้ารับการศึกษ ไม่มีทุนทรัพย์ใช้จ่ายเพื่อการศึกษา มีปัญหาทางเศรษฐกิจหรือฐานะและข้อจำกัดทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ทำให้หมดโอกาสหรือมีโอกาสน้อยที่จะเข้ารับบริการการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

✓ ในส่วนของการจัดสรรการเงินเพื่อศึกษานั้นยังขาดประสิทธิภาพโดยเฉพาะการแบ่งรับภาระค่าใช้จ่ายทางการศึกษาต้องให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบภาระค่าใช้จ่ายเพื่อให้ภาระของรัฐในด้านการศึกษานั้นบรรเทาลง เพื่อให้สะท้อนค่าใช้จ่ายที่แท้จริง (สุมาลี ปิตยานนท์. 2539 : 82-86) ซึ่งจำเป็นต้องจัดหาวิธีการจัดสรรการเงินเพื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจเสรีนิยมกับการจัดสรรการเงินเพื่อการศึกษา คือ ให้ผู้ที่ได้รับประโยชน์พึงรับภาระค่าใช้จ่ายในการได้มาซึ่งประโยชน์นั้นจะช่วยให้เกิดความเป็นธรรมและการใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเงินเพื่อศึกษานั้นสนับสนุนให้เกิดความต่อเนื่องในการลงทุนทางการศึกษาซึ่งเป็นการลงทุนในมนุษย์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในการจัดสรรการเงินเพื่อการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องอยู่ภายใต้หลักการและปรัชญาเศรษฐกิจเสรีนิยม ซึ่งผู้ได้รับประโยชน์พึงรับภาระในการให้ได้มาซึ่งประโยชน์นั้น หมายถึง การที่ต้องกำหนดสัดส่วนของประโยชน์ที่ได้รับระหว่างผู้เรียนในฐานะส่วนบุคคลกับรัฐหรือสาธารณะ เนื่องจากการศึกษาทุกระดับชั้นเป็นผลผลิตที่ให้ประโยชน์แก่บุคคลและแก่สาธารณะ พอสรุปได้ว่ายิ่งการศึกษาระดับสูงขึ้นเท่าใดผู้เรียนยิ่งได้รับผลตอบแทนเป็นสัดส่วนสูงขึ้นเป็นลำดับ การศึกษาระดับขั้นพื้นฐานให้ผลตอบแทนที่สังคมได้รับสูงกว่าและอีกทั้งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐจำเป็นต้องให้คนไทยทั้งหมดได้รับ รัฐหรือสังคมก็อาจรับภาระค่าใช้จ่ายทั้งหมดดังที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน (อวรงค์ อุดมไพจิตรกุล. 2544 : 75-77) ✓

นักเศรษฐศาสตร์การศึกษาได้กล่าวไว้ว่าการศึกษาอาจเป็นการบริโภคหรือเป็นการลงทุนก็ได้ ถ้าการศึกษามีลักษณะเหมือนสินค้าอุปโภคบริโภคแสดงว่าการทำการศึกษาของบุคคลทั่วไป

นั้นเป็นการบริโภคสินค้า (บริโภคการศึกษา) ตรงกันข้ามถ้าการศึกษาที่มีลักษณะเหมือนสินค้าทุน เช่นนี้จะถือว่าผู้ที่ทำการศึกษาเป็นผู้ลงทุนในสินค้า (ลงทุนทำการศึกษา) โดยหวังผลตอบแทน ภายภาคหน้า (นวลทิพย์ ควกุล. 2527 : 3) การลงทุนทางการศึกษาเพื่อเพิ่มทุนมนุษย์ทางด้านการศึกษามีผลต่อเนื่องทำให้เศรษฐกิจขยายตัวเพิ่มมากขึ้น รายได้ประชาชาติเพิ่มสูงขึ้น การกระจายรายได้ในสังคมดีขึ้นอาจมีผลสะท้อนกลับทำให้อุปสงค์สำหรับการศึกษาเพิ่มมากขึ้นด้วย นิสิตได้มีการตั้งเป้าหมายในการศึกษาในระดับสูงต่ำตามภาวะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง คือที่มาของการลงทุนทางการศึกษา เนื่องจากนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่ยังไม่มีรายได้เป็นของตัวเอง ยังคงต้องพึ่งพาผู้ปกครองเป็นหลัก การศึกษาในระดับปริญญาโทจำเป็นจะต้องมีค่าใช้จ่าย ซึ่งค่าใช้จ่ายในการศึกษาระดับปริญญาโทจะมีค่าใช้จ่ายสูงกว่าการศึกษาในระดับปริญญาตรีมาก ถ้าผู้ปกครองมีรายได้ไม่เพียงพอ ความต้องการศึกษาต่อก็ไม่มีทางเป็นไปได้ ในสภาพสังคมไทยที่ต้องอาศัยค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองเป็นหลัก ความต้องการศึกษาต่อจึงมีความสัมพันธ์กับปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นสำคัญ และค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองจะจ่ายให้นิสิตในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่จะส่งผลให้สามารถศึกษาต่อในระดับปริญญาโทได้หรือไม่

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร การศึกษาเรื่องนี้เป็นข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อใช้ประกอบในการกำหนดค่าบริการการศึกษา กำหนดนโยบายและวางแผนงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัย เพื่อลดความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาที่อาจเกิดขึ้นต่อไปได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ประกอบ ในการกำหนดค่าบริการทางการศึกษา ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษา ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ให้สอดคล้องกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้เข้ารับบริการทางการศึกษาในระดับปริญญาโท ถือเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และเป็นข้อมูลให้แก่องค์กร ผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยในการกำหนดนโยบายและการวางแผนงานการศึกษา วางแผนการรับสมัครนิสิตระดับปริญญาโทให้สนองตอบความต้องการเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสียทางการศึกษาที่อาจเกิดขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวนทั้งหมด 2,006 คน เป็นนิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์จำนวน 1,099 คน นิสิตกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ จำนวน 484 คน นิสิตกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ จำนวน 423 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 301 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กรณีนี้ต้องทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อยละ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30%

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 10-15%

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักหมื่น ใช้กลุ่มตัวอย่าง 5-10%

(บุญชม ศรีสะอาด. 2537 : 37-44)

เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนและมีจำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักพันจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 10-15% ในที่นี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15% จากจำนวนประชากรทั้งหมด 2,006 คน มีขั้นตอนดังนี้

- 1. ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นประชากรออกเป็น 3 ชั้นตามกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์
- 2. โดยแต่ละกลุ่มสาขาวิชาจะทำการสุ่มสมาชิกภายในกลุ่มสาขาวิชาเดียวกันเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่น่าเชื่อถือ โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก
- 3. กำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) โดยใช้เกณฑ์ ในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาที่สุ่มได้ในชั้นที่ 2
- 4. ทำการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จนครบจำนวนที่ต้องการ ตามจำนวนที่คำนวณไว้โดยสุ่มนิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มาจำนวน 165 คน จากนิสิตในกลุ่มสาขาวิชานี้ทั้งหมด 1,099 คน สุ่มนิสิตกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์มาจำนวน 73 คน จากนิสิตในกลุ่มสาขาวิชานี้จำนวน 484 คน สุ่มนิสิตกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์มาจำนวน 63 คน จากนิสิตในกลุ่มสาขาวิชานี้จำนวน 423 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างจากการศึกษา

กลุ่มสาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์	1,099	165
กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์	484	73
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์	423	63
รวม	2,006	301

ตัวแปรที่ศึกษา

กลุ่มตัวแปรประเภทที่ 1 แบ่งเป็นดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1.1 เพศ

1.1.1.1 ชาย

1.1.1.2 หญิง

1.1.2 กลุ่มสาขาวิชา

1.1.2.1 กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

1.1.2.2 กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์

1.1.2.3 กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์

1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่

1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

1.2.1.1 รายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง

1.2.1.2 รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง

1.2.1.3 ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง

1.2.1.4 หนี้สินของผู้ปกครอง

1.2.1.5 อาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิต

1.2.2 ค่าใช้จ่ายของนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษ

1.2.2.1 ค่าที่พัก

1.2.2.2 ค่าพาหนะการเดินทาง

1.2.2.3 ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

กลุ่มตัวแปรประเภทที่ 2 ได้แก่ ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

หมายถึง ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ซึ่งพิจารณาจากรายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง หนี้สินของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิต และ ค่าใช้จ่ายของนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษ ซึ่งพิจารณาจาก ค่าที่พัก ค่าพาหนะการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ที่ผู้ปกครองของนิสิตจ่ายให้ในการศึกษาต่อ

2. ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

หมายถึง ระดับของความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี จากมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด

มากที่สุด หมายถึง มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในระดับมากที่สุด

มาก หมายถึง มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในระดับมาก

ปานกลาง หมายถึง มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในระดับปานกลาง

น้อย หมายถึง มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในระดับน้อย

น้อยที่สุด หมายถึง มีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในระดับน้อยที่สุด

3. ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

หมายถึง สภาวะที่บ่งบอกถึงสถานะความเป็นอยู่ ซึ่งพิจารณาจากฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ได้แก่ รายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง หนี้สินของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิต

✓ 4. รายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง

หมายถึง รายได้ที่เป็นตัวเงินเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองในปัจจุบัน ซึ่งพิจารณาจาก ค่าแรง และเงินเดือน ค่าไรสุทธิจากการทำธุรกิจส่วนตัวที่ไม่ใช่การเกษตร ค่าไรสุทธิจากการทำการเกษตร รายได้จากทรัพย์สิน เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือซึ่งรวมถึงเงินสงเคราะห์ บำเหน็จ บำนาญ และเงินชดเชยจากการออกจากงาน เป็นต้น

5. รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง

หมายถึง รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองในปัจจุบัน ซึ่งพิจารณาจากสวัสดิการจากการทำงาน ได้แก่ รถรับส่ง ชุดเครื่องแบบ เป็นต้น การคุ้มครองแรงงานจากการทำงาน ได้แก่ การประกันสังคมให้แก่แรงงาน เนื่องจากการเจ็บป่วย การคลอดบุตร เป็นต้น การประกันชีวิต เนื่องจากการประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน และค่าประเมินค่าเช่าที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ เป็นต้น

6. ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง

หมายถึง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองที่ต้องใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ซึ่งพิจารณาจาก ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย และเครื่องใช้ในบ้าน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค ได้แก่ ค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น ซึ่งไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น การซื้อ / เช่าซื้อบ้าน ที่ดินและของมีค่า เช่น เพชร พลอยต่าง ๆ

✓ 7. หนี้สินของผู้ปกครอง

หมายถึง ภาระในการชำระหนี้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ซึ่งการมีหนี้สินพิจารณาจาก หนี้สินที่กู้มาเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน ใช้ในธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร ใช้ในการทำการเกษตร เป็นต้น

8. อาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิต

หมายถึง สาขาการผลิตที่ผู้ปกครองของนิสิตประกอบอาชีพอยู่ จำแนกตามกลุ่มสาขาเศรษฐกิจ 11 สาขา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ) ได้แก่ การเกษตร เหมืองแร่และย่อยหิน อุตสาหกรรม การก่อสร้าง ไฟฟ้าประปา การคมนาคมและขนส่ง การค้าส่งและค้าปลีก สถาบันการเงิน และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ที่อยู่อาศัย บริหารราชการ การแผ่นดิน และการป้องกันประเทศ ภาคบริการ (รวมถึงผู้ประกอบการและลูกจ้าง)

9. สาขาการเกษตร

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการเกษตร เกี่ยวกับ พืชผล ปศุสัตว์ ประมง ป่าไม้ บริการทางการเกษตร การแปรรูปสินค้าเกษตรอย่างง่าย เป็นต้น

10. สาขาเหมืองแร่ และย่อยหิน

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาเหมืองแร่ และย่อยหิน เกี่ยวกับการ ถลุงแร่ดิบๆ ฟลูออไรท์ วูลแฟรม เหล็ก ทองแดง สังกะสี เป็นต้น

11. สาขาอุตสาหกรรม

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาอุตสาหกรรม เกี่ยวกับการ กระบวนการผลิต ในอุตสาหกรรมอาหาร เช่น โรงสีข้าว อุตสาหกรรมน้ำตาล อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากแร่ อโลหะ เช่น ซีเมนต์ ผลิตภัณฑ์จากซีเมนต์ ปูนซีเมนต์ อุตสาหกรรมเคมีและเคมีภัณฑ์ กระดาษ เครื่องดื่ม อุตสาหกรรมกลั่นน้ำมัน อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น

12. สาขาก่อสร้าง

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาก่อสร้าง เกี่ยวกับการ ก่อสร้างในส่วน ของเอกชน เช่น การก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม อาคารที่พักอาศัยและอาคารพาณิชย์ การ ก่อสร้างในส่วนของรัฐบาล ได้แก่ การก่อสร้างประเภทพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เช่น ถนนหนทาง เชื้อเพลิงประทุน และการพลังงานอื่น ๆ เป็นต้น

13. สาขาไฟฟ้าประปา

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาไฟฟ้าประปา เกี่ยวกับการ ขั้นตอนการ ผลิตไฟฟ้าและการผลิตประปา ผู้ที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานของการไฟฟ้านครหลวง และการ ประปานครหลวง

14. สาขาการคมนาคม และขนส่ง

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการคมนาคมและขนส่ง เกี่ยวกับการ คมนาคม เช่น ไปรษณีย์โทรเลข ระบบโทรคมนาคม การสื่อสารทางโทรศัพท์ วิทยุและโทรพิมพ์ และผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการขนส่ง เช่น การรถไฟ องค์กรรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ การขนส่งทางถนน การขนส่งทางอากาศ การขนส่งทางเรือ เป็นต้น

15. สาขาการค้าส่ง และค้าปลีก

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการค้าส่ง และค้าปลีก เกี่ยวกับการค้า ส่งและค้าปลีกซึ่งเป็นสินค้าที่ผ่านมือซื้อขายกันทั้งสินค้าที่ผลิตในประเทศและจากต่างประเทศ

16. สาขาสถาบันการเงิน และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาสถาบันการเงิน และธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ เกี่ยวกับการธนาคารซึ่งเป็นของรัฐ ธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารสินเชื่อเพื่อการเกษตร และธุรกิจการเงินประเภทอื่น เช่น โรงรับจำนำ สถานธนาบาล การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ การประกันภัย ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ซึ่งประกอบกิจการนาย หน้า หรือตัวแทน เป็นต้น

17. สาขาที่อยู่อาศัย

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาที่อยู่อาศัย เกี่ยวกับการให้เช่าที่อยู่อาศัยทุกประเภท

18. สาขาบริหารราชการแผ่นดิน และการป้องกันประเทศ

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาบริหารราชการแผ่นดิน และการป้องกันประเทศ เกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล สุขาภิบาล และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

19. สาขาภาคบริการ

หมายถึง ผู้ปกครองของนิสิตที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาภาคบริการ เกี่ยวกับการให้บริการ ได้แก่ การศึกษา สาธารณสุข อนามัย กิจการโรงแรม ภัตตาคาร สถานบันเทิงธุรกิจ เป็นต้น

20. ค่าใช้จ่ายของนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษา

หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ไปในระหว่างที่ทำการศึกษาที่ผู้ปกครองเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทคิดเฉลี่ยต่อเดือน ซึ่งพิจารณาจาก ค่าที่พัก ค่าพาหนะการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

- ค่าที่พัก หมายถึง ค่าเช่าหอ หรือ ค่าเช่าบ้าน
- ค่าพาหนะการเดินทาง หมายถึง ค่าโดยสารในการเดินทางไปกลับสถานศึกษา
- ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน หมายถึง ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า ค่าอุปกรณ์การศึกษา ค่ากิจกรรม เป็นต้น

(ซึ่งในที่นี้จะไม่นำค่าเล่าเรียน ค่าบำรุงการศึกษา ค่าหนังสือ ค่าอุปกรณ์การศึกษา มาทำการศึกษา เนื่องจากในงานวิจัยไม่ได้ศึกษาถึงสถาบันการศึกษาที่นิสิตมีความต้องการศึกษาต่อ)

21. กลุ่มสาขาวิชา

หมายถึง กลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในปัจจุบัน (ธารรงค์ อุดมไพจิตรกุล, 2543 : 10-11) ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์

22. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

หมายถึง กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ วิศวกรรมศาสตร์ สถิติ วิทย์อาหาร,โภชนาการ วิทยาการคอมพิวเตอร์ จุลชีววิทยา วัสดุศาสตร์(อัญมณี)

กลุ่มวิชาพลศึกษา ได้แก่ พลศึกษา สันทนาการ สุขศึกษา วิทยาศาสตร์การกีฬา

กลุ่มวิชาพยาบาลศาสตร์ ได้แก่ พยาบาลศาสตร์

กลุ่มวิชาแพทยศาสตร์ ได้แก่ แพทยศาสตร์

กลุ่มวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ได้แก่ วิศวกรรมเคมี วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมอุตสาหการ

กลุ่มวิชาทันตแพทยศาสตร์ ได้แก่ ทันตแพทยศาสตร์

กลุ่มวิชาเภสัชศาสตร์ ได้แก่ เภสัชศาสตร์

กลุ่มวิชาสหเวชศาสตร์ ได้แก่ กายภาพบำบัด

23. กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์

หมายถึง กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ รัฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การพัฒนาชุมชนเมือง บริหารธุรกิจการบัญชี บริหารธุรกิจการตลาด

กลุ่มวิชาศึกษาศาสตร์ ได้แก่ การแนะแนว การประถมศึกษา ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ศิลปศึกษา ดุริยางคศาสตร์ไทย บรรณารักษ์ วิทยาศาสตร์ชีววิทยา วิทยาศาสตร์เคมี วิทยาศาสตร์ฟิสิกส์ ดุริยางคศาสตร์สากล เทคโนโลยีสื่อสารฯ

24. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์

หมายถึง กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ได้แก่ จิตวิทยา ภาษาศาสตร์ วรรณกรรมสำหรับเด็ก ปรัชญาและศาสนา ภาษาเพื่ออาชีพ บรรณารักษ์&สารสนเทศ

กลุ่มวิชาศิลปกรรมศาสตร์ ได้แก่ ออกแบบสื่อสาร จิตรกรรม เซรามิกส์ ออกแบบเพื่อการแสดง นาฏศิลป์ไทย ออกแบบผลิตภัณฑ์ ดุริยางค์สากล นาฏศิลป์สากล การแสดงและกำกับการแสดง ออกแบบแฟชั่น ศิลปะภาพพิมพ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

(ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา)

ปัจจัยส่วนบุคคล

เพศ _____

กลุ่มสาขาวิชา _____

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

- รายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง _____
- รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง _____
- ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง _____
- หนี้สินของผู้ปกครอง _____
- อาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิต _____

ค่าใช้จ่ายของนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษ

- ค่าที่พัก _____
- ค่าพาหนะการเดินทาง _____
- ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน _____

ความต้องการศึกษาต่อระดับ
ปริญญาโทของนิสิตปริญญา
ตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4
ปีการศึกษา 2545
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทุนมนุษย์
3. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท
4. ทฤษฎีความต้องการ
5. ภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายและแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีอุปสงค์การศึกษา (Demand for Education)

อุปสงค์การศึกษาเป็นทฤษฎีที่อธิบายความต้องการการศึกษาของแต่ละบุคคลว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือเงื่อนไขใด ซึ่งมีผู้ให้ความหมายและอธิบายทฤษฎีอุปสงค์การศึกษาไว้ดังนี้

บุญพุ่ม เสนารักษ์ (2531 : 158-160) ได้อธิบายอุปสงค์สำหรับบริการการศึกษา ของบุคคลหนึ่ง ๆ จะมีลักษณะต่างจากอุปสงค์สำหรับสินค้าทั่ว ๆ ไป ด้วยเหตุผลอย่างน้อย 5 ประการ

1. การศึกษาเป็นสินค้าพิเศษที่ไม่สร้างเฉพาะความพึงพอใจให้แก่ผู้บริโภค หากยังเป็นการลงทุนเพื่อผลตอบแทนไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอีกด้วยในอนาคต แม้ผู้เรียนจะไม่เปิดเผยว่าความต้องการเข้ารับการศึกษ เพื่อนำความรู้ไปประกอบอาชีพ หรือเพื่อผลตอบแทนดังกล่าวก็ตาม เพราะการศึกษาย่อมเป็นการเพิ่มโอกาสให้เขามีเพื่อนฝูงและรู้จักคุ้นเคยกับบุคคลวงการค้าต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพหรือดำเนินธุรกิจไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอย่างน้อยก็ทำให้เขาเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลในสังคม และเป็นการโฆษณาเผยแพร่ชื่อเสียงเกียรติคุณของตน ดังนั้น อุปสงค์สำหรับการศึกษาก็มีวัตถุประสงค์เพื่อการลงทุนแฝงอยู่ด้วย

2. การศึกษาแม้จะเป็นสินค้าบริโภค (Consumer Good) ชนิดหนึ่งแต่สินค้านี้ต่างจากสินค้าชนิดอื่น ๆ คือจะไม่หมดสิ้นไปเมื่อได้รับการบริโภค ตรงกันข้ามยังมีการบริโภคก็ยิ่งทำให้สินค้าทางการศึกษามีมากขึ้น เว้นแต่ผู้บริโภคจะวิปริตหรือผิดปกติจากบุคคลธรรมดาสามัญเท่านั้น

3. การศึกษาเป็นสินค้าพิเศษที่ไม่อาจจะนับมาเป็นปริมาณ ๑ ได้แน่นอนเหมือนสินค้าชนิดอื่น ซึ่งอาจมีหน่วยนับเป็นกิโลกรัม ลิตร ตัว ลูก คัน เล่ม ด้าม หลั ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากสินค้าทางการศึกษาประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ จำนวนมาก เช่น โรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย ย่อมประกอบด้วย ครู อาจารย์ นักเรียน นิสิต-นักศึกษา อุปกรณ์การเรียน การสอนและอื่น ๆ อย่างไรก็ตาม เราอาจนับปริมาณสินค้าทางการศึกษาออกมาในรูปใดรูปหนึ่ง เช่น จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียน จำนวนที่นั่งเรียน จำนวนโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย ฯลฯ โดยอนุโลมก็ได้ ตัวอย่างสถาบันเทคโนโลยีแห่งหนึ่งกำหนดอัตราค่าเล่าเรียนไว้ 3,000 บาท/เทอม ปรากฏว่ามีผู้สมัครเข้าเรียนสาขาช่างยนต์จำนวน 358 คน จำนวนผู้ลงทะเบียนเรียนทั้งสิ้นนี้ก็จะแทนอุปสงค์สำหรับการศึกษสาขาช่างยนต์ ณ สถาบันเทคโนโลยีแห่งนั้น ถ้าสถาบันดังกล่าวลดอัตราค่าเล่าเรียนลง อุปสงค์จะเพิ่มมากขึ้น ตรงข้ามถ้าเพิ่มอัตราค่าเล่าเรียนมากขึ้นอุปสงค์ก็จะลดลง เป็นต้น

4. ในการบริโภคสินค้าและบริการทั่ว ๆ ไป ผู้บริโภคจะเป็นผู้ตัดสินใจและวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ เอง ทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการเลือกประเภทสินค้าที่จะบริโภค จำนวนและแหล่งที่จะซื้อก็ตาม แต่สำหรับสินค้าทางการศึกษา ผู้บริโภคส่วนใหญ่คือ นักเรียน ไม่ค่อยมีอิสระในการตัดสินใจและวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวมากนัก โดยเฉพาะในเรื่องการเลือกสาขาวิชาและสถาบันการศึกษาที่จะเรียน บิดา มารดา ครู ผู้ปกครองหรือผู้เกี่ยวข้องมักจะทำหน้าที่แทนเป็นส่วนใหญ่ ความจริงข้อมูลนี้จะปรากฏชัดเจนเมื่อผู้เรียนอยู่ในระดับต้น ๆ โดยเฉพาะระดับอนุบาล ประถมและมัธยมศึกษา

5. ตามปกติอุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการทั่ว ๆ ไป ของบุคคลมักจะเกิดขึ้นจากแรงผลักดันภายในตัวของเขาเอง และเมื่อได้รับสินค้ามาบริโภคแล้ว อุปสงค์นั้นจะหมดสิ้นไปแต่อุปสงค์สำหรับการศึกษาจะเกิดสาเหตุจากสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

5.1 ความต้องการศึกษาในสิ่งที่ตนสนใจใคร่รู้ หรืออาจจะรู้คำตอบที่ยังไม่กระจ่าง ถ้าบุคคลมีความสนใจหรือใฝ่หาคำตอบในสิ่งที่ตนยังมีปัญหาอยู่เขาก็จะพยายามศึกษาหาคำตอบในเรื่องเหล่านั้นโดยอาจจะศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองหรือเข้ารับการศึกษจากสถาบันที่เปิดสอนโดยตรง

5.2 การได้รับแรงจูงใจและแรงผลักดันจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

5.3 ฐานะเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ถ้าบิดามารดาหรือผู้ปกครองมีฐานะมั่นคง มีรายได้สูง มักจะส่งเสริมบุตรหลานให้ได้เล่าเรียนสูง ๆ ซึ่งแตกต่างจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีความยากจนและด้อยฐานะโอกาสที่เด็กดังกล่าวจะได้รับการศึกษาสูง ๆ ย่อมมีน้อย

5.4 รายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต ตามปกติบุคคลที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้น รายได้หรือผลตอบแทนก็มักจะสูงขึ้นด้วย รายได้หรือผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดอุปสงค์ทางการศึกษา

5.5 ค่านิยมของสังคม ตามปกติบุคคลที่ได้รับการศึกษามักจะเป็นที่ยอมรับของคนทั่วไปว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีจริยธรรมอันดีงาม ดังนั้นความต้องการให้ตนเป็นที่ยอมรับนับถือของสังคมจึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอุปสงค์ทางการศึกษา

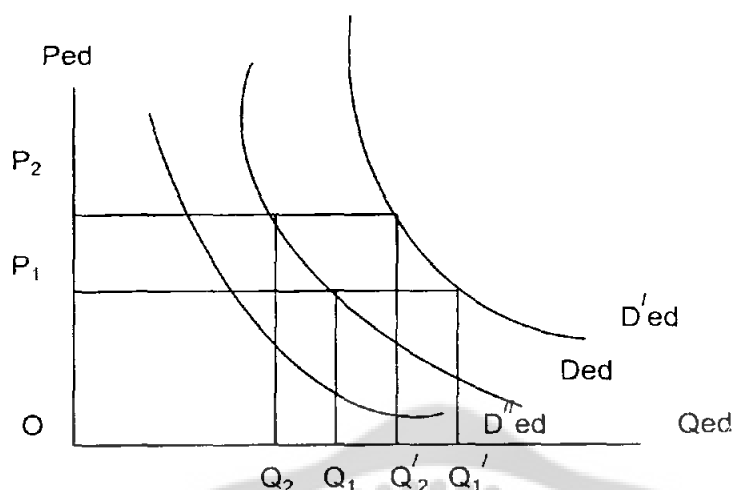
5.6 ความกระตือรือร้นที่จะเลื่อนฐานะและยกระดับการศึกษาของตนให้สูงขึ้น

บุญพุ่ม เสนารักษ์ (2531 : 163-169) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่กำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษาไว้ดังนี้ ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ จะมากหรือน้อยย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เช่น ระดับรายได้ อัตราค่าเล่าเรียน ราคาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวนประชากร รสนิยม หรือทัศนคติของประชากร กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาโดยเฉพาะกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจ กฎหมายกำหนดการศึกษาภาคบังคับ นโยบายการศึกษาของรัฐ ฯลฯ เราอาจเขียนให้อยู่ในรูปฟังก์ชัน (Demand Function) ได้ดังนี้

$$Ded = f (M, Ped, Pr, N, U, Ar, O)$$

- เมื่อ Ded แทนอุปสงค์หรือปริมาณการศึกษาสาขาใดสาขาหนึ่งที่บุคคลต้องการซื้อหรือเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ
- M แทนระดับรายได้ของบิดา-มารดา ผู้ปกครอง หรือของผู้เรียนเอง
- Ped แทนอัตราค่าเล่าเรียน (Education price or school fee)
- Pr แทนราคาสินค้าที่เกี่ยวข้อง (Price of related good)
- U แทนรสนิยมหรือทัศนคติ (Taste or attitude) ของประชากร
- Ar แทนกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (Related activities) กับการศึกษา เช่น การขยายตัวของอุตสาหกรรมเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งต้องการแรงงานฝีมือ หรือนักวิศวกรรมระดับสูง ฯลฯ
- O แทนปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น นโยบายศึกษาของรัฐกฎหมาย กำหนดการศึกษาภาคบังคับ ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ฯลฯ

จากฟังก์ชันจะเห็นว่า ถ้าปัจจัยต่าง ๆ ที่อยู่ในวงเล็บทางขวามือเปลี่ยนแปลงไป โดยจะเปลี่ยนแปลงทีละตัวหรือพร้อมกันก็ตาม ผลก็จะทำให้อุปสงค์ (คือ Ded) เปลี่ยนแปลงไปด้วย ในที่นี้จะขอกล่าวถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือ ระดับรายได้ของบิดา-มารดา ผู้ปกครอง เราสามารถพิจารณาอย่างละเอียดได้ดังรูปภาพที่ 1 แสดงการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้ของประชาชน

ระดับรายได้ ตามปกติถ้าไม่คำนึงถึงปัจจัยอื่น หรือสมมติว่าปัจจัยเหล่านั้นเปลี่ยนแปลงเข้ามาจนถึงว่าคงที่ ปริมาณการศึกษาแต่ละสาขาที่ประชาชนต้องการซื้อหรือเข้ารับบริการในช่วงเวลาและสถานที่หนึ่ง ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับระดับรายได้โดยตรง ถ้าประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น จะเนื่องมาจากผลของการลดภาษีเงินได้ หรือการเพิ่มเงินเดือนก็ตาม เขาก็จะสามารถส่งบุตรหลานรวมทั้งตัวเขาเองเข้ารับการศึกษาได้มากขึ้น การเปลี่ยนแปลงนี้จะแทนได้ด้วยการเลื่อนตำแหน่งของเส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาขึ้นไปทางขวามือของเส้นเดิมแสดงว่า ณ ทุก ๆ ระดับอัตราค่าเล่าเรียน ปริมาณการศึกษาสาขานั้น ๆ จะมีประชาชนเข้ารับบริการมากขึ้น เช่นก่อนมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านรายได้สมมติว่าระดับอุปสงค์สำหรับการศึกษาสาขานี้ของประชาชนแทนด้วยเส้น Ded ที่ระดับอัตราค่าเล่าเรียน OP_1 ปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการเท่ากับ OQ_1 ภายหลังมีการเปลี่ยนแปลงในทางสูงขึ้นของรายได้ ตำแหน่งของเส้นอุปสงค์ Ded จะเลื่อนสูงขึ้นไปเป็น $D'ed$ จะเห็นว่าที่อัตราค่าเล่าเรียน OP_1 แต่เดิมปริมาณการศึกษาที่ประชาชนต้องการเข้ารับบริการเท่ากับ OQ_1 บัดนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น OQ'_1 ทำนองเดียวกันที่อัตราค่าเล่าเรียน OP_2 แต่เดิมปริมาณอุปสงค์เท่ากับ OQ_2 บัดนี้จะเพิ่มขึ้นเป็น OQ'_2 ในทางตรงกันข้ามถ้าระดับรายได้ของประชาชนลดลง เส้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาก็จะเลื่อนลงไปยังซ้ายของเส้นเดิม ($D''ed$) เราก็สามารถอธิบายได้ในลักษณะเดียวกัน

ธารรงค์ อุดมไพจิตรกุล (2543 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้ให้ความหมายอุปสงค์ของการศึกษา ว่าเป็นความต้องการของผู้เรียนที่จะพัฒนาคุณภาพของตนเองตามเป้าหมายที่วางไว้ หรือความต้องการของสังคมที่จะพัฒนาคุณภาพของประชาชนตามเป้าหมายที่วางไว้ เมื่ออุปสงค์ของการศึกษาเป็นความต้องการของบุคคลหรือสังคมที่หวังจะเรียนในสถานศึกษา เพื่อให้มีความรู้ในวิชาการด้านต่าง ๆ เพื่อประกอบอาชีพ และเพื่อเป็นที่ยอมรับนับถือของบุคคลอื่นและสังคมทั่วไป นี่คือสิ่งจูงใจหรือปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่ออุปสงค์ของการศึกษา เมื่ออุปสงค์ของการศึกษา

เป็นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน การศึกษาจึงเป็นการลงทุน (Investment) เพื่อผลิตประชากรที่เรียกว่า ทุนมนุษย์ (Human Capital) อุปสงค์ของการศึกษาจึงเป็นอุปสงค์ต่อเนื่อง (Derived Demand) สาเหตุที่เกิดอุปสงค์ของการศึกษา เพื่อจะได้มีความรู้และความสามารถไปใช้ในการประกอบอาชีพ เพราะการศึกษาจะทำให้มีงานทำตามที่เราเรียนมา ยิ่งเรียนมากรายได้จะเพิ่มตาม เช่น ประเทศไทยจบการศึกษาภาคบังคับทำงานได้ค่าตอบแทนตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จบอนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก เงินเดือนจะสูงขึ้นตามลำดับ เป็นการสร้างช่องทางโอกาสแก่ผู้มีการศึกษาซึ่งการศึกษาจะส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มผลผลิตในฐานะปัจจัยการผลิตหรือเป็นผู้มีทักษะในการผลิต ซึ่งสาเหตุที่ก่อให้เกิดอุปสงค์ของการศึกษานั้น เป็นสาเหตุมาจากความต้องการของบุคคลและความต้องการของสังคม ดังนั้นปริมาณหรือจำนวนความต้องการที่เข้ารับการศึกษา หรืออุปสงค์ของการศึกษาจะมากน้อยจะถูกกำหนดโดยปัจจัยต่าง ๆ มีทั้งที่วัดปริมาณได้และบอกระดับความต้องการได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทุนมนุษย์

โดยสาระทางทฤษฎีเศรษฐศาสตร์นั้น วิชาเศรษฐศาสตร์เป็นการศึกษาถึงความพยายามในอันที่จะจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในระบบเศรษฐกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการอันไม่จำกัดของมนุษย์ เมื่อพิจารณาเพียงเท่านี้จะพบว่า มนุษย์เองเป็นส่วนสำคัญที่สุดของระบบเศรษฐกิจในฐานะที่มนุษย์เป็นผู้สร้างอุปสงค์ หรือความต้องการในสินค้าและบริการที่ระบบเศรษฐกิจสามารถผลิตขึ้นได้ และความต้องการอันไม่จำกัดของมนุษย์นี้เอง ที่เป็นแรงผลักดันอันสำคัญที่ทำให้ระบบเศรษฐกิจต้องหาทางตอบสนองให้เพียงพอ โดยใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดนั้นอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และให้ได้ผลผลิตรวมสูงที่สุดด้วย (สุโขทัยธรรมมาธิราช, 2530 : 75)

แนวความคิดเรื่องทุนมนุษย์เชื่อว่าการศึกษจะช่วยเปลี่ยนแปลงคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์โดยการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและนำมาซึ่งกระแสของรายได้ที่เพิ่มขึ้นในอนาคต ดังนั้นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของคนทั่วไป ก็คือรายได้ตลอดชีพที่คาดว่าจะได้รับเพิ่มขึ้นหลังจากสำเร็จการศึกษาต้องสูงกว่าต้นทุนที่สูญเสียไปในระหว่างการศึกษา (Earning forgone) จากความเชื่อดังกล่าวนักเศรษฐศาสตร์จึงถือว่าการศึกษาเป็นการลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีผู้ให้แนวคิดและอธิบายทฤษฎีทุนมนุษย์ไว้ดังนี้

ฮาร์วาร์ด อุดมไพจิตรกุล (2543 : ไม่ปรากฏเลขหน้า) ได้กล่าวว่าคนที่คนแต่ละคนมีรายได้แตกต่างกันเมื่อวัดด้วยการทำงานในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เช่น ชั่วโมง วัน สัปดาห์ เดือน ก็เพราะคนแต่ละคนทำงานก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ความแตกต่างดังกล่าวเป็นผลมาจากการลงทุนของแต่ละคน (Human investment) แตกต่างกัน การลงทุนดังกล่าวคือการลงทุน

ทางการศึกษา ซึ่งจะเป็นการศึกษาในระบบหรือการศึกษานอกระบบ รวมทั้งการฝึกอบรมและการพัฒนา ก็ได้ผู้ที่ผ่านการศึกษาไม่ว่าในระบบหรือนอกระบบ ถูกเรียกว่าเป็น “ทรัพยากรมนุษย์” (Human Resource) คือมนุษย์เป็นที่มีมาแห่งทรัพยากร หรือทุนมนุษย์ (Human Capital) คือทุนที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อไปผลิตสินค้าหรือบริการอื่นอีกต่อ ซึ่งทุนมนุษย์ยังใช้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทุนโดยทั่วไปยังใช้อย่างด้อยประสิทธิภาพ

นวลทิพย์ (2527 : 4) เนื่องจากการศึกษาเป็นสิ่งที่แฝงอยู่ในตัวมนุษย์ เมื่อเป็นเช่นนี้เราจึงเรียกมนุษย์ว่า เป็น “ทุนมนุษย์” (human capital) ซึ่งทุนมนุษย์มีลักษณะพิเศษที่ต่างจากทุนโดยทั่วไป เพราะทุนมนุษย์ไม่อาจขายลิขสิทธิ์ตามกฎหมายได้ ด้วยเหตุผลที่ว่ามนุษย์อยู่ในรูปของนามธรรมจับต้องไม่ได้ มีความรู้ ประสบการณ์ ความชำนาญอยู่ในตัว ตรงกันข้ามกับต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์อื่น ๆ อาจซื้อขาย โอน และแลกเปลี่ยนได้ อีกทั้งยังสามารถจับต้องได้

บุญคง หันจางสิทธิ์ (2540 : 183) การลงทุนในตัวมนุษย์หรือการลงทุนในการศึกษา มีความคล้ายคลึงกับการลงทุนในสินทรัพย์โดยทั่วไป กล่าวคือ การลงทุนในการศึกษา เป็นการเพิ่มความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ ซึ่งจะเป็นตัวเพิ่มทุนมนุษย์ในตัวมนุษย์ คำว่า การเพิ่มทุนมนุษย์ คือ การเพิ่มพลังในการหารายได้ พลังในการเพิ่มผลผลิตในตัวมนุษย์ โดยการลงทุนในการศึกษา เป็นขบวนการปรับปรุงคุณภาพทรัพยากรบุคคล ให้มีความรู้ ความชำนาญ สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และข่าวสารใหม่ ๆ ได้ดี ทำให้เป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพการทำงานให้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาด้อยกว่า และธนาคารโลกได้ให้คำจำกัดความ ทุนมนุษย์ คือ ทักษะและความสามารถต่าง ๆ ที่อยู่ในตัวบุคคล หรือกำลังแรงงาน ส่วนหนึ่งได้จากการปรับปรุงสุขภาพ โภชนาการ การศึกษา และการฝึกอบรม หรืออีกส่วนหนึ่งได้มาจากประสบการณ์ที่มนุษย์จะใช้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าและบริการ (บุญคง หันจางสิทธิ์. 2540 : 183 อ้างถึง World Development Report. 1995 : viii) การลงทุนในการศึกษาลำดับกับการลงทุนทั่วไป ที่บุคคล ครอบครัว หรือแม้แต่สังคมใด ๆ ที่จะตัดสินใจในการลงทุนให้การศึกษาแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง ย่อมมุ่งหวังให้บุคคลนั้นได้รับความรู้ความสามารถที่ได้รับจากการศึกษาเล่าเรียน ให้ประกอบอาชีพมีรายได้ และให้รรถประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน กล่าวคือ ถ้าลงทุนมาก รายจ่ายในการศึกษาก็สูง ผู้ลงทุนก็มีความคาดหวังจะได้รับปริมาณและคุณภาพของการศึกษาสูง คือ สามารถเพิ่มทุนมนุษย์ในตัวผู้ลงทุนสูง (บุญคง หันจางสิทธิ์. 2540 : 199-209)

ไพศาล ไกรสิทธิ์ (2541 : 71) กล่าวว่า ผู้ที่กล่าวถึงทุนมนุษย์เป็นคนแรก คือ ทีโอดอร์ ชุลท์ส (Theodore Schultz) ซึ่งกล่าวต่อสมาคมเศรษฐศาสตร์อเมริกัน ในปี พ.ศ.2503 ในหัวข้อเรื่อง “การลงทุนในทุนมนุษย์” (Investment in Human Capital) โดยเขามีความเห็น ว่า ไม่ควรมองว่าการศึกษาเป็นเพียงการบริโภครูปแบบหนึ่ง แต่ควรมองว่า เป็นการลงทุนเพื่อการผลิตด้วย เพราะประชากรที่มีการศึกษา ทำให้มีกำลังแรงงานที่จำเป็นต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ นอกจากชุลท์สแล้ว นักเศรษฐศาสตร์คนอื่น ๆ ที่มีส่วนในการ

สร้างทฤษฎีทุนมนุษย์ขึ้นมา ได้แก่ เดนนิสัน (Dennison) และเบคเกอร์ (Becker) สำหรับเดนนิสัน ได้เขียนหนังสือเรื่อง “แหล่งเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในสหรัฐ” (The Sources of Economic Growth in the United States) ซึ่งมีอิทธิพลทำให้การลงทุนทางการศึกษากับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กันมากขึ้น หนังสือเล่มนี้คู่กับผลงานของชูลท์ส ได้ส่งผลกระทบต่อข้อกำหนดนโยบายทางการศึกษาทั่วโลก ทฤษฎีทุนมนุษย์ตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่าการศึกษาในระบบเป็นเครื่องมือที่สำคัญ และจำเป็นต่อการปรับปรุงสมรรถนะในการผลิตของประชากรให้ดีขึ้น

สุโขทัยธรรมาธิราช (2530 : 84) อธิบายว่า ควรจะพิจารณาทุนมนุษย์ให้เป็นส่วนของทุนทางเศรษฐกิจประเภทหนึ่ง เพราะเหตุว่า การพัฒนาและการสร้างทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งโดยส่วนใหญ่ก็โดยการศึกษา นั้นมีต้นทุนค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นและเกี่ยวข้องด้วย

สุโขทัยธรรมาธิราช (2538 : 128) อธิบายทฤษฎีทุนมนุษย์นั้นเปรียบมนุษย์เสมือนเครื่องจักรการติราคว่ามนุษย์เปรียบเสมือนเครื่องจักรนั้นหาได้เป็นการลดค่าของมนุษย์แต่อย่างไรไม่ เพราะทฤษฎีนี้ถือว่ามนุษย์นั้นเป็นเจ้าของเครื่องจักรที่มนุษย์สร้างขึ้นมาในตัวเอง การตัดสินใจใด ๆ เกี่ยวกับการปรับปรุงเครื่องจักร ในตัวมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นนั้น เป็นสิทธิขาดของผู้ที่เป็นเจ้าของเครื่องจักรนั่นเอง เป็นการตัดสินใจที่จะให้ความพอใจสูงสุดตลอดชีวิตของตัวเอง ทฤษฎีมนุษย์นั้นอธิบายว่า ในการตัดสินใจว่าจะลงทุนในการสร้างทุนมนุษย์จำนวนเท่าใดดี หรือประเภทใดดีนั้น บุคคลหรือผู้บริหารซึ่งเป็นหน่วยที่ทำการตัดสินใจ มีวัตถุประสงค์คือต้องการให้ผลตอบแทนสุทธิจากการลงทุนมีมากที่สุด การลงทุนเพื่อสร้างทรัพยากรในตัวมนุษย์ก็เช่นเดียวกับการลงทุนอื่น ๆ คือ ต้องมีต้นทุน ได้แก่ ต้นทุนทางตรง คือ ค่าใช้จ่ายที่ผู้ลงทุนจะต้องจ่ายเป็นตัวเงิน ถ้าลงทุนเรียนหนังสือ ก็จะได้แก่ค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่ายส่วนตัวอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียน และต้นทุนทางอ้อมได้แก่ ค่าเสียโอกาสในการทำงานในระหว่างเรียน คือการเอาเวลาที่อาจใช้ทำงานมาเรียนหนังสือแทน

ชูลท์ส (Schultz, 1966 : 127-132) ได้ให้ทัศนะไว้ว่าการศึกษาคือการลงทุนอย่างหนึ่งของมนุษย์ เป็นการลงทุนให้กับตัวเองเพราะการศึกษาช่วยพัฒนาความสามารถและความเจริญงอกงามต่าง ๆ การลงทุนในที่นี้ หมายถึง การเข้าศึกษาในโรงเรียน เพื่อจะได้กลายเป็นผู้ผลิตและเป็นผู้มีรายได้ต่อไปในอนาคต

จากแนวคิดเกี่ยวกับทุนมนุษย์ สามารถเสนอตัวแปรที่สอดคล้อง คือ การประสบปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการเรียน ทั้งการประสบปัญหาทางเศรษฐกิจของครอบครัว สะท้อนถึงความสามารถในการลงทุนเพื่อการศึกษาของบุตร และตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เช่น รายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง หนี้สินของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิต น่าจะมีอิทธิพลสำคัญต่อการลงทุนในบุตร ตั้งแต่เล็กจนโต

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนั้น ได้มีผู้กล่าวไว้หลายทัศนะดังนี้

✓ ขุนทอง อินทร์ไทย (2519 : 76-78) ได้ให้แนวคิดว่าการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ได้มีผู้นิยมเข้าศึกษาต่อกันมากขึ้น เนื่องจากระบบการศึกษาต่อระดับต้น ๆ ในประเทศไทยได้ขยายตัวมากขึ้น โดยเฉพาะการขยายการศึกษาในระดับปริญญาตรี และในปัจจุบันนี้มีอาจารย์ที่จบการศึกษาทั้งระดับปริญญาโทและปริญญาเอกจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้สามารถเปิดการสอนในระดับปริญญาโทได้กว้างขวางยิ่งขึ้น ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนต่อที่สำคัญก็คือ ค่านิยมในปริญญา การได้รับปริญญาชั้นสูงจะมีประโยชน์ในการทำงาน ลักษณะการทำงานหลายอย่างในประเทศไทยขึ้นอยู่กับปริญญา ไม่ได้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความรู้ความสามารถ คนที่มีปริญญาสูงเท่านั้นก็สามารรถเลื่อนตำแหน่งที่สูง ๆ ในบางตำแหน่งได้ นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่น ๆ เช่น การเรียนต่อปริญญาโทเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์เพราะมีสถาบันการศึกษาหลายแห่งเปิดสอนปริญญาโทหลังเลิกงาน จึงมีผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก

เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ (2525 : 17-23) ได้กล่าวถึงปัจจัยในการศึกษาต่อว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น สถานภาพฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน ทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษามากหรือน้อยต่างกัน คุณภาพของการจัดการศึกษา ภูมิสำเนาของสถานศึกษาที่อยู่ส่วนกลางหรือภูมิสำเนาและความมีชื่อเสียงของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน จึงทำให้บุคคลมีปัจจัยในการเข้าศึกษาต่อต่างกัน

ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ ออยุธยา (2526 : 32-34) ได้กล่าวถึงปัจจัยในการศึกษาของบุคคลในแต่ละระดับจะแตกต่างกันไปตามวัย ฐานะ และโอกาส ในวัยเด็กส่วนใหญ่จะได้เรียนเพราะพ่อแม่ให้เรียนหรือเรียนตามเพื่อนถ้าเป็นวัยรุ่นตอนปลายและวัยที่กำลังย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้นคือ อายุระหว่าง 16-25 ปีก็อาจจะมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับการเรียนไปอีกแบบหนึ่งเพราะผู้ที่อยู่ในวัยนี้จะเริ่มมองเห็นแนวทางชีวิตซึ่งเห็นได้จากบุคคลรอบข้าง บางคนอาจจะต้องเริ่มมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาระของครอบครัวด้านต่าง ๆ ที่นอกเหนือไปจากความรับผิดชอบที่มีต่อตนเองและอาจได้พบเห็นปัญหาชีวิตครอบครัวของตนเอง ของเพื่อน ญาติพี่น้อง หรือผู้ใกล้ชิดอื่น ๆ ความคิดเกี่ยวกับการเรียนอาจจะเริ่มมีแนวหันเหเข้าสู่ผลได้ทางเศรษฐกิจ เช่น จะเรียนในสาขาที่หางานทำได้ง่าย มีรายได้ดีไม่ต้องทำงานหนักและที่สำคัญคือต้องเป็นงานประเภทที่ตนมีใจรักและชอบที่จะทำด้วยเป็นต้น บางครั้งการเลือกเรียนสาขาวิชาต่าง ๆ ของวัยรุ่นมักขึ้นอยู่กับค่านิยมของพ่อแม่ พี่น้องและเพื่อน เพราะการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานมีโอกาสได้งานดี ๆ ทำ มีเงินเดือนสูงเป็นเจ้าของคน เป็นที่เชิดหน้าชูตาของพ่อแม่ โดยไม่คำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ในเรื่องการสนับสนุนของครอบครัวถ้าครอบครัวใดมีฐานะทางเศรษฐกิจดีมักจะพยายามส่ง

เสียบุตรหลานให้ได้เรียนจนถึงระดับสูงสุด เท่าที่สติปัญญาจะเอื้ออำนวยให้เรียนได้ อาจเรียนจนถึงระดับปริญญาโท ปริญญาเอก ส่วนครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี ไม่อาจส่งบุตรหลานให้เรียนถึงระดับอุดมศึกษาได้ก็จำเป็นต้องให้ออกไปประกอบอาชีพช่วยเหลือครอบครัว ก่อนเมื่อมีโอกาสในภายหน้าและถ้ามีความสนใจจึงกลับเข้าศึกษาต่อใหม่ในการเข้าศึกษาต่อของคนกลุ่มนี้มักจะมีลักษณะแตกต่างไปจากกลุ่มแรก กล่าวคือ คนกลุ่มหลังนี้มักจะเลือกเรียนในสิ่งที่ตนสนใจ และเพิ่มพูนวิทยฐานะทางเศรษฐกิจด้วย

✓ ก้องเกียรติ โอภาสวงการ (2534 : 105-107) ได้กล่าวว่า การศึกษาระดับปริญญาโท จะช่วยให้คนเราสามารถดึงโอกาสหรือความสามารถส่วนลึกมาใช้ได้อย่างเต็มที่ ช่วยพัฒนาความคิดของคนเราให้กว้างขึ้นอีกทั้งยังช่วยเพิ่มเครดิตในสายตาของบุคคลภายนอก การที่บุคคลมีโอกาสดำเนินการในระดับปริญญาโทมากเท่าใดก็จะช่วยให้บุคคลนั้นมีโอกาสประสบความสำเร็จในการทำงานมากขึ้นเท่านั้น

สุทิน นพเกตุ (2534 : 18) ได้กล่าวถึงกรณีที่มีผู้ต้องการศึกษาระดับปริญญาโทกันเป็นจำนวนมากจน เป็นที่วิพากษ์วิจารณ์กันว่า การศึกษาระดับปริญญาโทเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่งในสังคมปัจจุบันว่า เป็นเรื่องของนักศึกษาที่พยายามจะพัฒนาตนเอง เพราะปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจดีขึ้น ทำให้การแข่งขันค่อนข้างสูง การได้พัฒนาตัวเองก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะสามารถทำให้ก้าวหน้าไปสู่ความสำเร็จในหน้าที่การงานได้

✓ ก้องเกียรติ โอภาสวงการ (2535 : 5) ได้เขียนไว้ว่า ในปัจจุบันมีผู้ต้องการเรียนปริญญาโทเพิ่มมากขึ้น ส่วนหนึ่งมาจากความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และสังคมที่บีบบังคับให้คนต้องขวนขวายหาความรู้เพิ่มขึ้น และพยายามที่จะเพิ่มวุฒิการศึกษาของตนให้สูงขึ้น เพราะใน 5-10 ปีข้างหน้า ผู้ที่จบปริญญาตรีจะมีสภาพเหมือนผู้ที่จบ ม.6 ในปัจจุบันอีกประการหนึ่งธุรกิจข้ามชาติเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น และธุรกิจเหล่านี้ก็ต้องการบุคลากรที่มีความรู้สูงเข้าทำงานในองค์กรของตนตามข้อเขียนนี้ธุรกิจต่าง ๆ ต้องการบุคลากรที่มีความรู้สูงเพิ่มขึ้น ทำให้มีผู้ต้องการเรียนปริญญาโทเพิ่มมากขึ้น เพื่อจะเพิ่มความรู้และวุฒิการศึกษาของตน ซึ่งเป็นความต้องการขั้นหนึ่งของมนุษย์ตามแนวความคิดของมาสโลว์ที่ใช้เป็นทฤษฎีหนึ่งในการวิจัยครั้งนี้

ทฤษฎีความต้องการ

มนุษย์โดยทั่วไปทุกคนต่างมีสิ่งหนึ่งที่มีลักษณะที่เหมือนกัน คือ กระบวนการของพฤติกรรมหรือการแสดงออกใด ๆ ของมนุษย์ที่เกิดจากความต้องการ เช่น ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ซึ่งความต้องการของมนุษย์นี้เองจะก่อให้เกิดแรงผลักดันให้กระทำการต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับการตอบสนองตามเป้าหมายของตนทฤษฎีที่จะนำมาใช้เป็นพื้นฐานของพฤติกรรม

ของมนุษย์ คือ ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ (Maslow, 1970 : 318-319) ซึ่งได้กล่าวเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ โดยให้สมมติฐานไว้ดังนี้ คือ

1. คนทุกคนมีความต้องการ และความต้องการนี้จะมียุ่ตลอดเวลา และไม่มีที่สิ้นสุด
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว ก็จะมีใช้สิ่งผลักดันสำหรับพฤติกรรมอีกต่อไป

3. ความต้องการของคนมีลักษณะเป็นลำดับขั้น (Hierarchy of Needs) จากต่ำไปหาสูงเมื่อขั้นแรกได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปในขั้นสูงขึ้น ตามลำดับความสำคัญดังนี้

3.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) หมายถึง ความต้องการขั้นพื้นฐานหรือความต้องการทางด้านร่างกาย ความต้องการที่จำเป็นสำหรับความอยู่รอดของชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค เป็นต้น ความต้องการเรียนสำเร็จปริญญาโท จะทำให้มีงานที่ดีขึ้น ซึ่งให้รายได้ที่เพิ่มขึ้นเพื่อจะได้มีรายได้มาสนองความต้องการพื้นฐานได้มากขึ้น

3.2 ความต้องการทางด้านความปลอดภัย หรือความมั่นคง (Security or Safety Needs) หมายถึง ถ้าความต้องการทางร่างกายได้รับการตอบสนองตามสมควรแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการในขั้นต่อไปที่สูงขึ้น คือ ความต้องการทางด้านความปลอดภัยและความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ สังคมและการทำงาน เช่น ความต้องการเรียนสำเร็จปริญญาโท เพื่อจะได้มีงานที่มั่นคงขึ้น การมีบ้านเห็จบ้านญาติที่มากขึ้น เป็นต้น

3.3 ความต้องการทางสังคมหรือความรัก (Social of belonging Needs) เป็นความต้องการความรัก การยอมรับจากสังคม เมื่อความต้องการในขั้นที่ 1 และ 2 ได้รับการตอบสนองเป็นที่พอใจแล้ว ความต้องการของคนเราจะมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการที่จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกขององค์กรต่าง ๆ อยากจะคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ได้รับความรัก ความอบอุ่น และความเห็นใจจากเพื่อนฝูง เช่น การได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาว่า ตนเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ดังนั้นคนที่สามารถจบปริญญาโทได้ จะได้รับความไว้วางใจมอบหมายงานสำคัญ ๆ ให้ทำงาน เป็นต้น

3.4 ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม (Esteem of Status Needs) เป็นความต้องการที่จะเป็นบุคคลที่มีความมั่นใจในตัวเอง ในเรื่องความสามารถความรู้ ได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลอื่น การมีฐานะเด่นในสังคม เป็นที่นับถือหน้าถือตา การให้ผู้อื่นเห็นว่าตนมีความสามารถ เช่น การเรียนจบระดับปริญญาโท จะทำให้รู้สึกที่ตนมีฐานะเด่นในสังคม เป็นต้น

3.5 ความต้องการประสบความสำเร็จด้วยตนเอง (Self-Actualization Needs) เป็นความต้องการสูงสุดของมนุษย์ที่อยากจะสำเร็จในสิ่งที่ตนคิด เพื่อจะทำให้รู้สึกที่มีความสามารถจะทำให้ตนประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ หรือทำให้ตนได้เป็นผู้บริหารองค์การ หรือเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น เป็นต้น

เนื่องจากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ได้กล่าวว่า คนทุกคนมีความต้องการอยู่ตลอดเวลาและไม่มีที่สิ้นสุด ถ้าความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วก็จะมิใช่สิ่งจูงใจสำหรับพฤติกรรมอีกต่อไป ก็จะเกิดความต้องการใหม่และเกิดสิ่งจูงใจที่จะสนองความต้องการขั้นใหม่ตลอดเวลา

ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel. 1982 : 143-145) ได้กล่าวถึงทฤษฎีอีอาร์จี (ERG : Existence – Relatedness – Growth Theory) ของแอลเดอร์เฟอร์ ไว้ว่าความต้องการไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับขั้นตามทฤษฎีของมาสโลว์ โดยแอลเดอร์เฟอร์ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์เป็น 3 ประเภท คือ

1. ความต้องการเพื่อการดำรงชีพ (Existence Needs) เป็นความต้องการที่จะตอบสนองเพื่อการมีชีวิตอยู่ต่อไป เช่นเดียวกับความต้องการในขั้นที่ 1 และ 2 ของมาสโลว์ คือ ความต้องการทางด้านร่างกาย และความต้องการความปลอดภัย

2. ความต้องการความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) เป็นความต้องการการมีสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น เช่นเดียวกับความต้องการในขั้นที่ 3 ของมาสโลว์ คือ ความต้องการทางสังคมและความรัก

3. ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth Needs) เป็นความต้องการได้รับการยกย่องและความสำเร็จในชีวิต เช่นเดียวกับความต้องการในขั้นที่ 5 ของมาสโลว์ คือ ความต้องการความสำเร็จในชีวิต

รีฟ (Reeve. 1992 : 290-306) ได้กล่าวถึงทฤษฎีความต้องการความสำเร็จของแมคคลีแลนด์ ไว้ว่า ความต้องการมี 3 ประเภท คือ

1. ความต้องการความสำเร็จ (Need for Achievement) เป็นความต้องการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงปรารถนา และเห็นถึงคุณค่าของความสำเร็จจากการได้ทำงานที่ท้าทายความสามารถ

2. ความต้องการมิตรสัมพันธ์ (Need for Affiliation) เป็นความต้องการมีมิตรสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น อยากให้ผู้อื่นชื่นชอบ และได้รับการยอมรับจากสังคม

3. ความต้องการอำนาจ (Need for Power) เป็นความต้องการมีอำนาจหรืออิทธิพลเหนือผู้อื่น

จากทฤษฎีดังกล่าว ทำให้ได้กรอบแนวคิดโดยทราบว่าคนทั่วไปมีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา เพิ่มพูนความรู้เฉพาะด้าน มีงานทำที่มั่นคง เพิ่มความก้าวหน้าในการทำงาน มีโอกาสได้รับเงินเดือนที่สูงขึ้น นำรายได้มาสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน เพื่อให้มีงานที่มั่นคงการมีบำเหน็จบำนาญที่มากขึ้น ได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงานและผู้บังคับบัญชา เพิ่มลำดับขั้นของตำแหน่งงาน เป็นที่นับถือหน้าถือตา ผู้บังคับบัญชาเห็นถึงความสามารถ ไว้ใจในการทำงาน และประสบความสำเร็จในการทำงานซึ่งเป็นความต้องการสูงสุดของมนุษย์

ภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน

รายได้ของครัวเรือน

จากรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน รายภาคและทั่วประเทศ ปี 2543 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543 : 1-4) ได้ใช้ค่าประมาณจำนวนครัวเรือน ในเดือนกรกฎาคม 2543 ซึ่งเป็นช่วงกลางของระยะเวลาการสำรวจ (กุมภาพันธ์ 2543 – มกราคม 2544) เป็นตัวถ่วงน้ำหนัก โดยมีจำนวนครัวเรือนทั่วประเทศในเดือนกรกฎาคม 2543 ประมาณ 17,185,700 ครัวเรือน จากผลการสำรวจในปี 2543 พบว่า ครัวเรือนทั่วประเทศมีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 12,150 บาทต่อครัวเรือน หรือ 3,358 บาทต่อคน เป็นรายได้ประจำ (รวมรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินด้วย) ประมาณร้อยละ 98.7 ที่เหลือเป็นรายได้ที่เป็นตัวเงินอื่น ๆ ร้อยละ 1.3 เมื่อพิจารณาแหล่งที่มาของรายได้ของครัวเรือนทั่วประเทศ พบว่า ร้อยละ 42.4 ของรายได้ทั้งสิ้นมาจากค่าแรงและเงินเดือน ร้อยละ 18.5 มาจากกำไรสุทธิจากการทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร ร้อยละ 9.6 เป็นกำไรสุทธิจากการทำการเกษตร ส่วนรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน (รวมค่าประเมินค่าเช่าบ้านที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ) มีสัดส่วนประมาณร้อยละ 18.4 ที่เหลือนอกนั้นเป็นรายได้จากแหล่งอื่น ๆ ครัวเรือนในเขตกรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพ ฯ (นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ) มีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ 25,242 บาทต่อครัวเรือน โดยที่รายได้ส่วนใหญ่กว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.2) ของรายได้ทั้งสิ้นมาจากค่าแรงและเงินเดือน รองลงมาร้อยละ 21.0 เป็นกำไรจากการทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร ครัวเรือนในภาคกลางและภาคใต้ มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 13,012 บาท และ 11,186 บาท ตามลำดับ ส่วนครัวเรือนในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีรายได้เฉลี่ยลดหลั่นลงมา คือประมาณเดือนละ 8,652 บาท และ 7,765 บาท โดยรายได้ส่วนใหญ่ (ประมาณร้อยละ 30-42) ของครัวเรือนใน 4 ภาคดังกล่าว มาจากค่าแรงและเงินเดือน รองลงมาเป็นรายได้จากการทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร (ประมาณร้อยละ 15-20 ของรายได้ทั้งสิ้น) เป็นที่น่าสังเกตว่ารายได้จากกำไรจากการทำการเกษตรของครัวเรือนในภาคใต้สูงกว่าครัวเรือนในภาคอื่นๆ

ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนและประเภทของค่าใช้จ่าย

จากรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน รายภาคและทั่วประเทศ ปี 2543 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543 : 1-4) พบว่า ครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 9,848 บาทต่อครัวเรือนหรือ 2,722 บาทต่อคน (ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นภาระสะสม เช่น การซื้อ / เช่าซื้อบ้าน ที่ดินและของมีค่า เช่น เพชร พลอยต่าง ๆ) ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 81.1 ของรายได้ทั้งหมด ในจำนวนนี้เป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนประมาณร้อยละ 86.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น และค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคอีกร้อยละ 13.1 ซึ่งได้แก่ ค่าภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น สำหรับค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคหมวดที่สำคัญคือ อาหารและเครื่องดื่ม ซึ่งครัวเรือนใช้จ่ายไปประมาณร้อยละ 32.2 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมา คือ หมวดที่อยู่อาศัยและ

เครื่องใช้ในบ้านร้อยละ 22.2 หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสารร้อยละ 14.9 ที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายอื่นๆ ครั้วเรือนในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ มีค่าใช้จ่ายสูงกว่าครัวเรือนในภาคอื่น ๆ มาก เฉลี่ยประมาณเดือนละ 19,582 บาทต่อครัวเรือน ครัวเรือนในภาคกลาง และภาคใต้ มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนประมาณเดือนละ 10,389 บาทและ 9,268 บาท ตามลำดับสำหรับภาคเหนือมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 7,318 บาทต่อครัวเรือน ขณะที่ครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าใช้จ่ายต่ำกว่าภาคอื่น คือ ประมาณเดือนละ 6,546 บาทต่อครัวเรือน ครัวเรือนในทุกภาคมีแบบแผนการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคในหมวดต่าง ๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมีค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าอาหารและเครื่องดื่ม ค่าที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร ซึ่งครัวเรือนในภาคต่าง ๆ มีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายหมวดอาหารและเครื่องดื่มอยู่ระหว่างร้อยละ 33-36 ขณะที่ครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ ใช้จ่ายประมาณร้อยละ 28.1 สำหรับหมวดที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้านนั้น พบว่า ครัวเรือนในกรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพฯ มีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายหมวดดังกล่าวสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 24.5 ขณะที่ภาคอื่น ๆ มีสัดส่วนอยู่ระหว่างร้อยละ 20-22 ส่วนค่าใช้จ่ายหมวดยานพาหนะและค่าบริการสื่อสารนั้น ทุกภาคมีสัดส่วนของค่าใช้จ่ายใกล้เคียงกัน คือ ระหว่างร้อยละ 13-16

หนี้สินของครัวเรือน

จากรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน รายภาคและทั่วประเทศ ปี 2543 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543 : 1-4) พบว่า ครัวเรือนทั่วประเทศมีหนี้สินโดยเฉลี่ยประมาณ 68,405 บาทต่อครัวเรือน ในจำนวนหนี้สินดังกล่าวนี้ เป็นหนี้สินที่กู้มาเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนประมาณ 41,242 บาท หรือร้อยละ 60.3 ใช้ในธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร 15,191 บาท หรือร้อยละ 22.2 ใช้ในการทำเกษตร 11,637 บาท หรือร้อยละ 17.0 และกู้เพื่อใช้สำหรับวัตถุประสงค์อื่น ๆ ประมาณ 335 บาท หรือร้อยละ 0.5 เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคพบว่า ครัวเรือนในเขตกรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ มีหนี้สินของครัวเรือนในภาคอื่น ๆ ที่มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนอยู่ระหว่าง 52,000 – 70,000 บาท โดยทั่วไปแล้ว พบว่า หนี้สินส่วนใหญ่ของครัวเรือนในทุกภาค เป็นหนี้สินที่กู้มาเพื่อใช้จ่ายอุปโภคบริโภคในครัวเรือน ส่วนวัตถุประสงค์รองลงคือ เพื่อใช้ทำการเกษตร ยกเว้น ครัวเรือนในภาคใต้และกรุงเทพมหานคร และ 3 จังหวัดรอบกรุงเทพมหานครที่มีหนี้สินที่กู้มาเพื่อใช้ในการทำธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตรสูงกว่าหนี้สินเพื่อใช้ทำการเกษตร

รายได้ ค่าใช้จ่าย และหนี้สินของครัวเรือน ตามสถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน

จากรายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจของครัวเรือน รายภาคและทั่วประเทศ ปี 2543 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (2543 : 1-4) พบว่า ครัวเรือนลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ นักวิชาการและนักบริหารมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อครัวเรือนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ มาก คือ ประมาณ 31,336 บาทต่อเดือน ซึ่งคิดเป็นประมาณ 6 เท่าของรายได้ของครัวเรือนคนงานเกษตรที่มีรายได้ต่ำที่สุด

ขณะเดียวกันครัวเรือนกลุ่มนี้ก็มีการใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 22,751 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 72.5 ของรายได้ทั้งสิ้น กลุ่มที่มีรายได้สูงอันดับรองลงมา ได้แก่ ครัวเรือนผู้ดำเนินธุรกิจของตนเองที่ไม่ใช่การเกษตร และครัวเรือนเสมียน พนักงาน พนักงานขายและให้บริการ ซึ่งมีรายได้โดยเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 17,093 บาท และ 14,678 บาทต่อครัวเรือน และมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนประมาณ 12,821 บาท และ 12,349 บาทต่อครัวเรือนตามลำดับ สำหรับครัวเรือนกลุ่มที่มีรายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน ได้แก่ ครัวเรือนผู้ถือครองทำการเกษตร ครัวเรือนคนงานทั่วไป และครัวเรือนผู้ไม่ได้ปฏิบัติงานเชิงเศรษฐกิจ โดยเฉพาะครัวเรือนคนงานเกษตรมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่ากลุ่มอื่น เฉลี่ยเพียงเดือนละ 4,796 บาทและมีค่าใช้จ่ายเดือนละ 4,858 บาท

หากพิจารณาความพอเพียงของรายได้ที่นำมาใช้จ่ายในครัวเรือนตามสถานะทางเศรษฐกิจของครัวเรือน พบว่า ครัวเรือนเกือบทุกกลุ่มมีรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย (ไม่รวมค่าใช้จ่ายเพื่อการสะสมทุน) ยกเว้นครัวเรือนคนงานเกษตรเพียงกลุ่มเดียวที่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย กล่าวคือ มีค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ประมาณร้อยละ 1.3

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับหนี้สินของครัวเรือนตามสถานะทางเศรษฐกิจ จะเห็นว่าจำนวนหนี้สินของครัวเรือนกลุ่มต่าง ๆ เป็นปฏิภาคโดยตรงกับรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนแต่ละกลุ่ม กล่าวคือ ครัวเรือนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูง ก็จะมีหนี้สินมากเช่นเดียวกัน ครัวเรือนลูกจ้างผู้ปฏิบัติงานวิชาชีพ นักวิชาการและนักบริหารที่มีรายได้สูงนั้นมีหนี้สินเฉลี่ยประมาณ 199,363 บาทต่อครัวเรือน (คิดเป็น 6 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน) สำหรับครัวเรือนผู้ดำเนินธุรกิจที่ไม่ใช่การเกษตร และครัวเรือนเสมียน พนักงานขายและให้บริการ มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนประมาณ 145,135 บาท และ 58,086 บาท โดยคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 8 เท่า และ 4 เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของแต่ละกลุ่ม ตามลำดับส่วนครัวเรือนกลุ่มอื่นที่มีรายได้ต่ำลงมากก็จะมีจำนวนหนี้สินลดน้อยลงเป็นลำดับ สำหรับครัวเรือนคนงานเกษตรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำที่สุดนั้น ก็พบว่า มีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่ำที่สุดเช่นกันคือ ประมาณ 16,490 บาท

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาข้อมูลและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศผู้วิจัยได้ศึกษาและนำข้อมูลการวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องและใกล้เคียงนำเสนอ ซึ่งผลการวิจัยที่นำเสนอจะเป็นแนวทางต่อการตั้งสมมติฐานและชี้ให้เห็นว่าปัจจัยเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยมีรายละเอียดของการศึกษาดังต่อไปนี้

งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศด้านปัจจัยส่วนบุคคล

จากการรวบรวมแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อสามารถกำหนดตัวแปร ปัจจัยส่วนบุคคล อันได้แก่ เพศ สาขาวิชา ซึ่งมีผลงานวิจัยสนับสนุนว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อ ดังต่อไปนี้

1. เพศ

ผลงานวิจัยในประเทศ

มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการศึกษาต่อไว้โดยในทางการศึกษาได้มีการกำหนดในระดับนโยบายการศึกษาโดยส่วนรวมของประเทศ ที่เปิดโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนโดยทั่วไปไม่จำกัดเพศ อย่างไรก็ตามการที่เพศหญิงเข้าศึกษาน้อยในบางระดับอาจเป็นเพราะเหตุผลทางเศรษฐกิจของครอบครัวรวมทั้งค่านิยมดั้งเดิมที่ไม่เห็นความจำเป็นที่จะให้สตรีเรียนสูง อย่างไรก็ตามพบว่า ตัวแปรเพศมีทั้งสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อและไม่สัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อ สำหรับผลงานวิจัยที่พบว่า ตัวแปรเพศมีสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อ ได้แก่ ผลงานวิจัยของนาวัน รุ่งรส (2514 : 48) สมศรี ชูสงแสง (2532 : 63) นอกจากนี้ พล แสงสว่าง (2521 : 52) ยังพบว่านักเรียนชายไทยมุสลิมชั้นประถมศึกษามีความต้องการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับ เกตุมณี มากมี (2536 : 189-190) ที่พบว่าเด็กชายชาวเขาเผ่าม้ง ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อยเช่นกัน จะมีโอกาสได้เรียนในระดับสูงกว่ามัธยมศึกษามากกว่าเด็กหญิง ในขณะที่ เพ็ญศรี โชติพันธ์ (2523 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่มีความต้องการศึกษาในระดับอุดมศึกษาสูง ได้แก่ นักเรียนหญิง ซึ่งสอดคล้องกับ สุรัตน์ ไชยชมภู (2535 : 110-111) ที่พบว่า เพศหญิงมีความตั้งใจในการศึกษาต่อมากกว่าเพศชาย และสอดคล้องกับ วิริยา จงรักษ์สัตย์ (2537 : 59) ที่พบว่า เพศหญิงมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทมากกว่าเพศชาย โดยผลงานวิจัยที่พบว่า ทั้งเพศหญิงและเพศชายต้องการศึกษาต่อไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ผลงานวิจัยของ จิตต์อารีย์ กนกนิรันดร (2541 : บทคัดย่อ) สุนทร เกิดสุข (2543 : บทคัดย่อ) ณัฏฐา ประกฤติพงศ์ (2545 : บทคัดย่อ) สำหรับผลงานวิจัยที่แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อ ได้แก่ ผลงานวิจัยของ เทียมจันทร์ จาตุกัญญาประทีป (2523 : 30) สอดคล้องกับ นวลศิริ พงศ์ถาวรภิญโญ (2529 : 123) บุญเพ็ง ธาณี (2530 : 78) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเรียนต่อและไม่เรียนต่อของนักเรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียน พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อ

ผลงานวิจัยต่างประเทศ

เบเรเดย์ (Bereday. 1958 : 79) กล่าวว่าองค์ประกอบที่มีส่วนสำคัญต่อความเสมอภาคในโอกาสอย่างมาก คือ เพศ ลักษณะประชาธิปไตยจะสมบูรณ์ได้สิ่งสำคัญสิ่งหนึ่งคือการที่เพศชายและเพศหญิง ได้รับการศึกษาเท่าเทียมกัน แต่ปรากฏว่าความไม่เท่าเทียมกันเกี่ยวกับเพศในด้านการศึกษายังพบเห็นในประเทศกำลังพัฒนา ส่วนผลการศึกษาของ อีริคสัน (Ericson.

1968 : 1748) ได้ศึกษาคุณลักษณะบางประการของนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับก่อนได้รับปริญญาตรี พบว่า เพศหญิงเพศชายมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เพศชายมีความมุ่งมั่นที่จะศึกษาปริญญาตรีสูงกว่าเพศหญิง

2. กลุ่มสาขาวิชา

งานวิจัยในประเทศ

จากการศึกษาข้อมูลและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศมีผู้วิจัยที่ศึกษาสาขาวิชาที่จบการศึกษาว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อหรือไม่นั้นค่อนข้างน้อยแต่ผู้วิจัยเห็นว่าสาขาวิชาที่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีน่าจะเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อจึงได้นำตัวแปรนี้เข้ามาร่วมศึกษาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วิริยา จงรักษ์สัตย์ (2537 : 59) พบว่า สาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาของผู้ที่มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทส่วนใหญ่จบจากสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มากกว่ากลุ่มอื่น

จากผลงานวิจัยข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถแสดงความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อของนิสิต

งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศด้านปัจจัยเศรษฐกิจ

1. ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

- รายได้ของผู้ปกครอง

ผลงานวิจัยในประเทศ

ในส่วนของรายได้ที่เป็นตัวเงินและรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองนั้นจะรวมเอาไว้ในรายได้ของผู้ปกครอง ได้มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของผู้ปกครองกับความต้องการศึกษาต่อไว้ว่า ถ้าผู้ปกครองมีรายได้สูง บุตรก็จะได้รับการศึกษาสูงด้วย ได้แก่ งานวิจัยของ นกมล คุ่มประวดี (2517 : 70) พบว่า ครอบครัวที่มีระดับฐานะทางเศรษฐกิจสูงจะมีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับสูง คือ ชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไป ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำจะมีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาดำ คือ ชั้นประถมศึกษา สอดคล้องกับ ประจักษ์ บุญอารีย์ (2522 : บทคัดย่อ) เพ็ญศรี โชติพันธ์ (2523 : บทคัดย่อ) ซึ่ง กฤษณา วงษา สันต์ (2524 : บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนที่มีบิดามารดาฐานะทางเศรษฐกิจสูงมีความต้องการศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่มีบิดามารดาฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เช่นเดียวกับ เทียมจันทร์ จาตุกัญญาประทีป (2523 : บทคัดย่อ) ประเสริฐ แก้วเพชร (2527 : บทคัดย่อ) ธีรยุทธ เหล่าพาณิชย์ และคณะ (2529 : 6) พบว่ารายได้ของบิดาเป็นตัวแปรที่สำคัญอันหนึ่งที่จำแนกนักเรียนกลุ่มศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมศรี ชูสงแสง (2532 : 68) พบว่ารายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจในการศึกษาต่อแสดงว่ารายได้ของครอบครัวเป็นเครื่องกำหนดการตัดสินใจที่จะส่งบุตรเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อ เพราะหากครอบครัวมีรายได้สูงนักเรียนก็จะมีโอกาสได้เรียนต่อสูงแต่ถ้าครอบครัวมีรายได้ต่ำนักเรียนก็จะมี

โอกาสน้อยที่จะได้เรียนต่อ มีผลงานวิจัยที่พบว่ารายได้ของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อและเป็นปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อ ได้แก่ ผลงานวิจัยของ สวลี อาชาสุวรรณ (2532 : 95) สุรัตน์ ไชยชมภู (2535 : 92) ภัทรธิดา วารินทร์ (2538 : 130) ศุภวรรณ ศุภอารีย์ (2544 : บทคัดย่อ) และอัจฉรา วงศ์พัฒนามงคล (2533 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ศึกษาต่อมักเป็นผู้มีสถานภาพทางเศรษฐกิจค่อนข้างสูง ผลการวิจัยดังกล่าวดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็นว่ารายได้ของผู้ปกครองมีอิทธิพลในการกำหนดอุปสงค์สำหรับการศึกษา ถ้ารายได้ผู้ปกครองสูงขึ้นอุปสงค์สำหรับการศึกษาของบุตรก็จะเพิ่มสูงขึ้นด้วย อิทธิพลของรายได้นี้ค่อนข้างเด่นชัดสำหรับครัวเรือนที่ยากจน

ผลงานวิจัยต่างประเทศ

ซาห์ลสตรอม (Sahlstrom. 1961 : 2637-2638) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษา พบว่า รายได้ของครอบครัวมีผลต่อการตัดสินใจเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนในระดับมัธยมปลาย มีผลงานวิจัยที่สอดคล้องกัน ได้แก่ ผลงานวิจัยของ ฮาร์บินสัน และ ไมเออร์ส (Harbison and Myers. 1964 : 11) กล่าวว่า เด็กวัยรุ่นอายุระหว่าง 15-19 ปี จากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูงจะมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ขณะที่เด็กจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อเพราะต้องออกจากโรงเรียนมาทำงานเพื่อหารายได้ ขณะที่ ครอส (Krauss. 1964 : 868) กล่าวว่า จำนวนเด็กในกลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง มีแนวโน้มต้องการศึกษาสูงกว่ากลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ เช่นเดียวกับ โรเจอร์ (Rogers. 1964 : 172-173) กล่าวว่า ฐานะทางเศรษฐกิจ ซึ่งรวมไปถึงรายได้ หรือทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ครอบครองอยู่ มีความสัมพันธ์กับการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ โฮแลนด์เดอร์ (Hollander. 1976 : 127-132) กล่าวว่า รายได้ของครอบครัว เป็นปัจจัยเกี่ยวกับผู้ปกครองเพื่อทำนายความตั้งใจในการเรียนต่อของนักเรียน

- ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง

การประกาศค่าเงินบาทลอยตัวตั้งแต่วันที่ 2 กรกฎาคม 2540 เป็นต้นมา ค่าเงินบาทลดลงมาเป็นลำดับจาก 1 ดอลลาร์เท่ากับ 27 บาท มาเป็น 1 ดอลลาร์เท่ากับ 38 บาท ในวันที่ 3 กันยายน 2540 หลังจากนั้นก็ทรงตัวอยู่ระดับ 36-39 บาท ในช่วงปลายเดือนตุลาคม ค่าเงินบาทลดลงประมาณ 50% เพียงระยะเวลา 3 เดือน รัฐบาลขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่มจาก 7% เป็น 10% ในวันที่ 16 สิงหาคม 2540 มีผลทำให้สินค้าอุปโภค บริโภคสูงขึ้นไม่ต่ำกว่า 10-15% แม้สินค้าที่ไม่อยู่ในข่ายภาษีมูลค่าเพิ่มก็มีราคาสูงขึ้นไปด้วย เพราะการขึ้นราคาน้ำมัน เนื่องจากค่าเงินบาทลดลงทำให้ค่าขนส่งสูงขึ้น ซึ่งเป็นต้นทุนของสินค้าที่ถูกผลกระทบให้แก่ประชาชนต้องแบกรับเพิ่มขึ้นไปด้วย การที่รัฐบาลตัดสินใจเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มโดยมุ่งหวังที่จะหารายได้เข้ารัฐ และเพื่อลดการบริโภคของประชาชนเป็นการรัดเข็มขัด (วิทยากร เชียงกุล และคนอื่นๆ. 2541 : 193) จากวิกฤติเศรษฐกิจทำให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น โดยค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ที่เพิ่มขึ้นนั้นเป็นเพราะของกินของใช้แพงขึ้น ต้องจ่ายดอกเบี้ยที่กู้เพิ่มขึ้น สมาชิกที่เคยไปทำงานข้างนอกกลับมาถิ่นอยู่ใช้จ่ายร่วม

กันที่บ้าน ต้องจ่ายค่าที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น ค่าใช้จ่ายในการศึกษาบุตรเพิ่มขึ้น การประสบปัญหาทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะการมีหนี้สินและการที่ค่าเงินบาทลดลงทำให้ผู้ปกครองที่ส่งบุตรไปศึกษาต่อยังต่างประเทศจำเป็นต้องเรียกตัวบุตรของตนกลับมาศึกษาต่อในประเทศแทนการไปศึกษาต่อยังต่างประเทศเพราะสู้กับปัญหาด้านการเงินและการลดลงของค่าเงินบาทไม่ไหว ส่วนผู้ที่มีค่าใช้จ่ายเท่าเดิมและลดลงนั้นเป็นเพราะประหยัดค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ มากขึ้น ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นลง สมาชิกในครอบครัวช่วยกันประหยัด นำอาหารจากบ้านไปกินที่ทำงาน (วิทยากร เชียงกูล และคนอื่น ๆ. 2541 : 204)

จากการที่รายได้ลดลงเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสติปัญญาการที่รายได้ที่แท้จริงของประชาชนและของครอบครัวลดลง จะส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการศึกษา อัตราการเรียนต่อของนักเรียนต่อของนักเรียนในระดับต่าง ๆ ลดต่ำลง โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ยากจนหรือด้อยโอกาส จากการประมาณการในปี 2540 จะมีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 6 และปวช.ปีที่ 3 ที่ไม่เรียนต่อและต้องออกมาหางานทำมีจำนวนทั้งสิ้น 188,915 คนและแนวโน้มที่ผู้ปกครองจะไม่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อจะเพิ่มสูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2540 : 15-16)

นราทิพย์ ชุตินวงศ์ (2537 : 102) ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเป็นตัวแปรหนึ่งในการกำหนดระดับความต้องการ ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคสินค้าและบริการ(Consumption Expenditure หรือ C) เป็นค่าใช้จ่ายที่มีต่อสินค้าคงทน สินค้าไม่คงทน ตลอดจนถึงบริการในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งปัจจัยที่กำหนดขนาดของค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ได้แก่

1.รายได้สุทธิส่วนบุคคล รายได้หลังจากหักภาษีส่วนบุคคลออกแล้ว รายได้ดังกล่าวนี้จะกำหนดขนาดของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในทิศทางเดียวกัน คือรายได้มากค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคก็จะอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับรายได้ที่ต่ำกว่าค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคก็จะอยู่ในระดับต่ำ

2.ระดับราคา การเปลี่ยนแปลงของระดับราคาจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของระดับค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค ระดับราคาที่เพิ่มสูงขึ้นจะมีผลต่อการลดลงของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

3.ความมั่งคั่ง โดยทั่วไปแล้วความมั่งคั่งของผู้ปกครองที่เพิ่มสูงขึ้นจะมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

4.การคาดการณ์ โดยเฉพาะการคาดการณ์ที่เกี่ยวข้องกับราคาและปริมาณของสินค้าและบริการจะมีผลต่อขนาดของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภค

5.อัตราดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ยในระดับที่สูงอาจจะมีผลทำให้เกิดการตัดค่าใช้จ่ายบางส่วนออกไปเพื่อนำไปใช้ลงทุนหาผลประโยชน์จากอัตราดอกเบี้ยที่สูงดังกล่าว

6.สัดส่วนของทรัพย์สินที่มีสภาพคล่อง การที่ผู้ปกครองมีทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องเป็นสัดส่วนที่สูงต่อทรัพย์สินรวมจะมีผลทำให้ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคอยู่ในระดับที่สูง

7.ภาษี การบริโภคจะได้รับผลจากภาษี เพราะรายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้นั้นเกิดจากรายได้สุทธิภายหลังจากหักภาษีออกแล้ว ดังนั้นการที่ต้องเสียภาษีจำนวนที่มากขึ้นย่อมลดทอนความสามารถในการใช้จ่ายลง

8.พฤติกรรมของการลอกเลียนแบบในการบริโภค สังคมของผู้บริโภคที่มีความไวต่อการลอกเลียนแบบการบริโภคอันเนื่องมาจากข้อมูลข่าวสารหรือจากการโฆษณาที่ได้รับสื่อสารมาจากแหล่งต่าง ๆ ย่อมมีผลทำให้การบริโภคของสังคมนั้นจะอยู่ในระดับสูง

ดังนั้นจะเห็นว่าจากวิกฤติเศรษฐกิจครั้งนี้มีผลให้รายจ่ายภายในครอบครัวของประชาชนสูงขึ้น เนื่องจากสินค้าอุปโภคบริโภคมีราคาแพงและเพิ่มสูงขึ้น ยังมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล การศึกษาบุตรที่เพิ่มขึ้น รายได้จึงไม่พอเพียงกับรายจ่ายในครอบครัวนำไปสู่การกู้ยืมและมีหนี้สินติดตามมา

- หนี้สินของผู้ปกครอง

หนี้สินเกิดจากที่สภาพรายได้ไม่พอกับรายจ่าย การที่บุคคลหนึ่งไปทำการกู้ยืมทรัพย์สินบุคคลอื่นในรูปของเงินตราหรือสิ่งของเพื่อนำมาเป็นสมบัติของตนเอง โดยมีข้อแม้ว่าจะต้องชำระดอกเบี้ยเงินต้นหรือสิ่งของคืนเมื่อถึงกำหนดจึงก่อให้เกิดภาวะหนี้สิน ภาวะหนี้สินของชาวชนบทเกิดจากความยากจน นิสัยการใช้จ่ายเงินที่ขาดการวางแผนการใช้จ่าย ขาดการออม มีการใช้จ่ายเงินเกินตัวกับงานประเพณี เกิดภาวะการผลิตตกต่ำและการกู้ยืมเงินมาลงทุนในอาชีพ การเกิดหนี้สินดังกล่าวส่วนใหญ่จึงมีสาเหตุจากชาวชนบทมีรายได้ไม่พอกับรายจ่าย ทำให้ต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินต่าง ๆ เกิดการเป็นหนี้สิน (สมจิตร โยธะคง. 2537 : 147-148)

ลัดดา พิศาลบุตร (2537 : 65) กล่าวว่า การประกอบการใด ๆ ทุนเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งผู้ประกอบการอาจใช้เงินทุนของตนเองเพียงบางส่วนและกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่าง ๆ เงินทุนส่วนที่กู้ยืมจากสถาบันการเงินต่าง ๆ คือ สินเชื่อ โดยเฉพาะสินเชื่อที่นำมาใช้ในการประกอบการทางด้านการเกษตร คือ สินเชื่อทางการเกษตร เกษตรกรมีความต้องการสินเชื่อทางการเกษตรจากสาเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะของรายได้และรายจ่ายของเกษตรกร เนื่องจากลักษณะของการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรซึ่งแต่เดิมเป็นการประกอบการเพื่อการยังชีพ เกษตรกรแต่ละคนจะมีพื้นที่ทำกินรายละเล็กรายน้อย จึงได้ผลผลิตคนละเล็กละน้อย รายได้จึงน้อยตามไปด้วย นอกจากจะมีรายได้น้อยแล้ว รายได้ที่เกิดขึ้นยังไม่สม่ำเสมออีกด้วย ส่วนรายจ่ายนั้นมักเกิดขึ้นสม่ำเสมอทุกเดือนซึ่งเป็นรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการผลิต จึงทำให้เกิดการขาดแคลนเงินสดสำหรับการใช้จ่าย
2. การผลิตทางการเกษตรขึ้นอยู่กับธรรมชาติ กล่าวคือ ขึ้นอยู่กับดินฟ้าอากาศ หากปีใดแห้งแล้งหรือน้ำท่วมก็จะมีผลเสียหายต่อการผลิตทางการเกษตรเป็นอย่างยิ่ง รายได้ของเกษตรกรในปีนั้นก็จะได้รับผลกระทบกระเทือน ในบางรายอาจจะไม่มีรายได้เลยทั้งปี ความต้องการกู้ยืมเงินจึงเกิดขึ้นเพราะความจำเป็นดังกล่าว

3. ความต้องการเงินทุนเพื่อขยายกิจการ การขยายกิจการทางด้านการเกษตรมักต้องการเงินทุนจำนวนมาก เพราะต้องมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกหรือซื้อเครื่องมือทางการเกษตรซึ่งมักจะมีราคาแพง หรือการประกอบกิจการที่ต้องใช้เวลายาวนานกว่าจะได้รับผลตอบแทน เช่น การเลี้ยงสัตว์หรือการทำสวน การลงทุนดังกล่าวจะต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องกู้ยืมเพื่อการขยายการลงทุน

จากสภาพวิกฤติเศรษฐกิจไทยเริ่มสะสมมาตั้งแต่ทศวรรษ 2530 จากการที่ภาคธุรกิจเอกชนด้วยการสนับสนุนของเจ้าหน้าที่ต่างประเทศ รัฐ และสถาบันการเงินในประเทศ กู้เงินทั้งจากในประเทศและต่างประเทศมาลงทุนในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และธุรกิจอื่น ๆ เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยไม่สามารถหาผลตอบแทนจากการลงทุนกลับมาใช้หนี้ได้ทัน ทำให้ธนาคารบางธนาคารและบริษัทเงินทุนหลายแห่งเริ่มอ่อนแอ มีปัญหาหนี้ด้อยคุณภาพเพิ่มสูง ขณะเดียวกันขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยเริ่มลดลง ทำให้การส่งออกเริ่มชะลอตัวแต่การนำเข้ายังเพิ่มมากขึ้น ประเทศขาดดุลบัญชีเดินสะพัดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เงินทุนสำรองระหว่างประเทศลดลง ขณะที่หนี้ต่างประเทศเพิ่มขึ้นมากโดยเฉพาะในช่วงปี 2538-2539 พอถึงต้นปี 2540 เจ้าหน้าที่ต่างประเทศเริ่มขาดความเชื่อถือความสามารถในการชำระหนี้ของไทยและไม่อยากต่อสัญญาเงินกู้ ซึ่งครั้งหนึ่งเป็นการกู้ระยะสั้น มีการเก็งกำไรโจมตีค่าเงินบาทซึ่งนักวิเคราะห์ทั่วไปเห็นว่ามีค่าสูงเกินจริง และธนาคารแห่งประเทศไทยพยายามใช้เงินทุนสำรองของประเทศไปทำสัญญาซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า เพื่อปกป้องค่าเงินบาทให้คงที่ ซึ่งยิ่งทำให้เงินทุนสำรองของประเทศร่อยหรอ และฐานะทางการเงินของประเทศอ่อนแอลงอีก การเปลี่ยนนโยบายแลกเปลี่ยนเงินตราจากการผูกติดตะกร้าเงินที่มีดอลลาร์เป็นหลัก เป็นการให้เงินบาทลอยตัวในวันที่ 2 กรกฎาคม 2540 ทำให้ค่าของเงินบาทลดลงถึง 40 % น้ำมันขึ้นราคา และสินค้าอื่น ๆ ก็ขึ้นราคาตามมา ภาคเอกชนและรัฐบาลที่เป็นหนี้สินต่างประเทศอยู่ในเดือนสิงหาคม 2540 ราว 9 หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐ ต้องมีการชำระหนี้เพิ่มขึ้นอีก 30-40% รัฐบาลต้องขอกู้เงินฉุกเฉินอย่างมีเงื่อนไขจากกองทุน IMF ในเดือนสิงหาคม 2540 โดยต้องทำตามเงื่อนไข IMF ที่เน้นการเข้มงวดทางการเงินการคลัง การขึ้นภาษีมูลค่าเพิ่ม การตัดงบประมาณรายจ่ายของรัฐ การเข้มงวดกับบริษัทเงินทุนที่มีปัญหาการบริหารสภาพคล่องและการกำหนดให้สถาบันการเงินคงอัตราดอกเบี้ยเงินกู้สูงและปล่อยสินเชื่ออย่างระมัดระวัง การทำตามเงื่อนไขดังกล่าวผสมกับการสั่งพักการดำเนินงานบริษัทเงินทุน 58 แห่ง เป็นผลให้เกิดภาวะเศรษฐกิจซบเซาควบคู่ไปกับภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรง ธุรกิจหลายประเภท เช่น อสังหาริมทรัพย์ บริษัทเงินทุน อุตสาหกรรมรถยนต์ ฯลฯ ต้องทยอยปิดกิจการ ลดขนาด เลิกจ้างพนักงาน ลดเงินเดือนและสวัสดิการ เพราะการขาดสภาพคล่อง ต้นทุนสูง ยอดขายตก สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คาดว่าในปี 2540 จะมีผู้ว่างงานและถูกเลิกจ้าง ประมาณ 1.3 ล้านคน หรือร้อยละ 4 ของแรงงานทั้งประเทศ (วิทยากร เชียงกูล และคนอื่น ๆ. 2541 : 14-16)

วิกฤตครั้งนี้ส่งผลกระทบต่อประชาชนไทยในทางลบโดยทั่วหน้ากันทั้งในเรื่องการตกงาน ถูกลดเงินเดือน สวัสดิการ รายได้ที่แท้จริงลด เพราะต้นทุนในการผลิตและสินค้าอุปโภคบริโภคราคาสูงขึ้น ประชาชนกลุ่มที่ได้รับผลกระทบรุนแรงมากที่สุด คือ คนดกงาน ผู้ประกอบการที่ขาดทุน คนที่รายได้ประจำที่ต้องซื้อของแพงขึ้น รวมทั้งเกษตรกรเองก็มีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ธุรกิจต่าง ๆ จะประสบปัญหาหนี้สูญเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เนื่องจากธุรกิจต่าง ๆ ถูกสถาบันการเงินชะลอการปล่อยสินเชื่อ และยอดขายลดลงจึงมีปัญหาขาดสภาพคล่อง ไม่สามารถชำระหนี้คืน ปัญหาเช็คคืนในระบบเพิ่มสูงขึ้น ประชาชนทั้งในเมืองและชนบท ล้วนดำเนินชีวิตไปตามค่านิยมแห่งการบริโภคนิยม จั๊บจ่ายใช้สอย ผ่อนส่งทั้งบ้าน ที่ดิน เครื่องอำนวยความสะดวก เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น โทรทัศน์ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ แม้แต่โทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ รวมทั้งการท่องเที่ยวแบบผ่อนส่ง เมื่อเจอภาวะวิกฤติ ธนาคารปรับดอกเบี้ยเงินกู้ขึ้น ก็ยิ่งทำให้ภาระการส่งหนี้สินมากขึ้น (วิทยากร เชิงกุล และคนอื่นๆ. 2541 : 194)

จากปัญหานี้สินที่กล่าวมาแสดงให้เห็นว่าหนี้สินเกิดจากการที่สภาพรายได้ไม่พอกับรายจ่าย เมื่อผู้ปกครองของนิสิตมีภาระหนี้ที่ต้องชำระส่งผลให้นิสิตขาดโอกาสที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ภาระในการชำระหนี้จึงน่าจะมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อ

- อาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิต

ผลงานวิจัยในประเทศ

อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อ บุตรของครอบครัวที่มีอาชีพเกษตรกรรมจะศึกษาต่อน้อยกว่ากลุ่มอื่น ผลงานวิจัยของ นกตล กุ่มประวดี (2517 : 70) พบว่าครอบครัวที่มีอาชีพเป็นเกษตรกรส่วนใหญ่จะให้บุตรของตนได้รับการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา ครอบครัวที่มีอาชีพรับราชการและค้าขายมีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑา พานิชย์ผลินไชย (2521 : 169-177) พล แสงสว่าง (2521 : 50-51) เทียมจันทร์ จาตุกัญญาประทีป (2523 : 73-75) พบว่าอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับโอกาสการเข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาต้น บุตรของครอบครัวที่มีอาชีพเกษตรกรรมจะมีโอกาสศึกษาต่อน้อยกว่าบุตรของครอบครัวที่มีอาชีพอื่น ส่วนเพ็ญศรี โชติพันธ์ (2523 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่บิดาหรือมารดาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างบริษัทเอกชน และเป็นเจ้าของหรือประกอบกิจการส่วนตัว มีความต้องการศึกษาต่อสูงกว่านักเรียนที่บิดามารดาประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกร ประมง และทำงานบ้าน สอดคล้องกับ บุญเพ็ง ธาณี (2530 : 80-85) พบว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจ รับราชการและค้าขายที่มั่นคงจะได้ศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพกรรมกรใช้แรงงาน ซึ่งโสภณ เสือพันธ์ (2529 : บทคัดย่อ) พบว่า อาชีพของผู้ปกครอง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของนักศึกษา ส่วนผลงานวิจัยที่พบว่า อาชีพของบิดามารดามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อ ได้แก่ สมศรี ชูสงแสง (2532 : บทคัดย่อ) สวลี อาชาสุวรรณ (2532 : 95) ผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นชี้ให้เห็น

ว่า อาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิต สาขาการเกษตรจะมีอุปสงค์สำหรับการศึกษาค่อนข้างต่ำ ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากหลายสาเหตุ อาทิ ครัวเรือนจำเป็นต้องใช้แรงงานเด็กช่วยทำงานให้ครอบครัว ดังนั้นต้นทุนค่าเสียโอกาสจะสูงถ้าเด็กต้องไปโรงเรียน สำหรับผู้ปกครองที่ทำอาชีพส่วนตัวนอกการเกษตรอุปสงค์สำหรับการศึกษาในระดับที่สูงกว่ามัธยมศึกษาจะมีค่อนข้างสูง

ผลงานวิจัยต่างประเทศ

โกบอล (Gobal, 1956 : 145-150) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการลาออกของนักเรียนในมหาวิทยาลัยไมอามี พบว่า ระดับอาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับโอกาสในการเรียนต่อ นั่นคือ ถ้าผู้ปกครองมีอาชีพระดับสูง บุตรจะมีแนวโน้มที่จะได้เรียนต่อมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอ็ดดี้ (Eaddy, 1968 : 2958-2959) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเลือกองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียนเกษตรกรรมในรัฐหลุยเซียน่า พบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียน

2. ค่าใช้จ่ายของนิสิตเพื่อเข้ารับการการศึกษา

- ค่าที่พัก

ผลงานวิจัยในประเทศ

มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับ ค่าที่พักซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายของนิสิตเพื่อเข้ารับการการศึกษา ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 11) ได้รวบรวมค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้ว่า ค่าที่พักเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในระหว่างการศึกษา ผลงานวิจัยของ ทองหล่อ นาคหอม (2535 : 91-93) พบว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ด้านที่พัก เป็นค่าครองชีพอย่างหนึ่งซึ่งจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ถ้ามหาวิทยาลัยอยู่ใกล้ภูมิลำเนาทำให้เสียค่าใช้จ่ายน้อย ถ้ามหาวิทยาลัยอยู่ไกลภูมิลำเนาทำให้เสียค่าใช้จ่ายมาก และถ้าอยู่กับครอบครัวก็จะเสียค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพน้อย สุมาลี ปิตยานนท์ (2539 : 107) ได้กล่าวถึง ค่าใช้จ่ายในการศึกษาด้านที่พักว่า การเข้ารับการบริการในระดับมัธยมศึกษาสำหรับประชากรชนบทแล้ว โรงเรียนระดับมัศึกษานั้นจะตั้งอยู่เฉพาะในตำบลหรือตำบลใหญ่ ๆ เท่านั้นซึ่งเท่ากับว่าตั้งอยู่ในเมืองการเข้ารับการบริการการศึกษาจึงต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านที่พักสูงกว่าประชากรเมืองโดยเปรียบเทียบและยิ่งถ้าคำนึงถึงความแตกต่างในรายได้ และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวชนบทกับเมืองด้วยแล้ว การที่ครอบครัวชนบทจะส่งบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมในเมืองย่อมมีค่าเสียโอกาสมากกว่าในกรณีของครอบครัวเมืองด้วย ในสภาวะเช่นนี้โอกาสในการเข้ารับการบริการทางการศึกษาสำหรับชนบทจึงต่ำกว่าในเมือง

ผลงานวิจัยต่างประเทศ

เพอร์ลแมน (Perlman, 1973 : 13-15) ได้กล่าวถึง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในส่วนของค่าที่พักซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวนักเรียน (Student Cost) ว่าเป็นค่าใช้จ่ายจำเป็นอย่างหนึ่งที่นักเรียนหรือผู้ปกครองต้องเสียไปในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา

- ค่าพาหนะการเดินทาง

ผลงานวิจัยในประเทศ

มีผู้ศึกษาเกี่ยวกับ ค่าพาหนะการเดินทางซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายของนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษา ดังนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 11) ได้รวบรวมค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้ว่า ค่าพาหนะการเดินทางเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็นในระหว่างการศึกษา ผลงานวิจัยของ ทองหล่อ นาคหอม (2535 : 91-93) พบว่า ค่าใช้จ่ายในการศึกษาในส่วนของค่าพาหนะการเดินทางขึ้นอยู่กับสถานที่ตั้งของมหาวิทยาลัย ถ้ามหาวิทยาลัยอยู่ใกล้ภูมิลำเนาทำให้เสียค่าพาหนะการเดินทางน้อย ถ้ามหาวิทยาลัยอยู่ไกลภูมิลำเนาทำให้เสียค่าพาหนะเดินทางมาก สุมาลี ปิตยานนท์ (2539 : 107) ได้กล่าวถึงค่าใช้จ่ายของนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษาว่า การเข้ารับบริการในระดับมัธยมศึกษาสำหรับประชากรชนบทแล้ว โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา นั้นจะตั้งอยู่เฉพาะในตัวจังหวัดหรือตัวเมืองใหญ่ ๆ เท่านั้นซึ่งเท่ากับว่าตั้งอยู่ในเมืองการเข้ารับบริการการศึกษาจึงต้องเสียค่าเดินทางสูงกว่าประชากรเมืองโดยเปรียบเทียบ

ผลงานวิจัยต่างประเทศ

เพอร์ลแมน (Perlman. 1973 : 13-15) ได้กล่าวถึง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในส่วนของ ค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนบุคคลว่า ค่าเดินทางเป็นค่าใช้จ่ายอีกประเภทหนึ่งที่ผู้เรียนหรือผู้ปกครองต้องเสียไปในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา ซีแชน (Sheehan. 1973 : 32-42) ได้กล่าวถึงค่าใช้จ่ายทางการศึกษาว่าเป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง ว่าค่าพาหนะในการเดินทางมาศึกษาเป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้จ่าย

- ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

ผลงานวิจัยในประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 11) ได้รวบรวมค่าใช้จ่ายทางการศึกษาไว้ว่า ค่าใช้จ่ายส่วนตัวในชีวิตประจำวันซึ่งได้แก่ ค่าเสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ค่ารักษาพยาบาล ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่ากิจกรรม ต่าง ๆ เป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวที่จำเป็นในระหว่างการศึกษา ผลงานวิจัยของ สนทยา เขมวิรัตน์ (2542 : 13) พบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของแต่ละครอบครัวจะส่งผลให้ค่าใช้จ่ายในการเรียนแตกต่างกันด้วย

ผลงานวิจัยต่างประเทศ

บลาวก์ (Blaug. 1971 : 4) ได้กล่าวถึง ต้นทุนส่วนบุคคล (Private Cost) ในส่วนของต้นทุนทางตรงส่วนบุคคลว่าเป็นต้นทุนที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรส่วนตัวในการศึกษา ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่าง ๆ เช่น ค่าหนังสือ อุปกรณ์การศึกษา ค่าเสื้อผ้า เป็นต้น และยังสอดคล้องกันกับ เพอร์ลแมน (Perlman. 1973 : 13-15) ได้กล่าวถึง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในส่วนของค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนบุคคลว่า เป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้เรียนเป็นผู้จ่าย ได้แก่ ค่าหนังสือเรียน ค่าพักผ่อนหย่อนใจ ค่ากิจกรรม เป็นต้น

จากงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า ตัวแปรที่น่าจะมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อของนิสิต ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ สาขาวิชา และ ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ซึ่งประกอบด้วย ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ซึ่งมีรายได้ที่เป็นตัวเงิน รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงิน ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง หนี้สินของผู้ปกครอง อาชีพของผู้ปกครอง จำแนกตามสาขาการผลิต เป็นตัวชี้วัด ค่าใช้จ่ายของนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษา ซึ่งมีค่าที่พัก ค่าพาหนะการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เป็นตัวชี้วัด ผู้วิจัยจึงคิดว่าน่าจะได้ศึกษาปัจจัยดังกล่าวว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร หรือไม่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 2,006 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 301 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กรณีนี้ต้องทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักร้อยละ ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30%

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักพัน ใช้กลุ่มตัวอย่าง 10-15%

จำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักหมื่น ใช้กลุ่มตัวอย่าง 5-10%

(บุญชม ศรีสะอาด. 2537 : 37-44)

เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนและมีจำนวนประชากรทั้งหมดเป็นหลักพันจึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 10-15% ในที่นี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 15% จากจำนวนประชากรทั้งหมด 2,006 คน มีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งชั้นประชากรออกเป็น 3 ชั้นตามกลุ่มสาขาวิชา ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์

2. โดยแต่ละกลุ่มสาขาวิชาจะทำการสุ่มสมาชิกภายในกลุ่มสาขาวิชาเดียวกันเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่น่าเชื่อถือ โดยการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก

3. กำหนดสัดส่วน (Quota Sampling) โดยใช้เกณฑ์ ในแต่ละกลุ่มสาขาวิชาที่สุ่มได้ในชั้นที่ 2

4. ทำการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จนครบจำนวนที่ต้องการตามจำนวนที่คำนวณไว้โดยสุ่มนิสิตกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์มาจำนวน 165 คน จากนิสิตในกลุ่มสาขาวิชานี้ทั้งหมด 1,099 คน สุ่มนิสิตกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์มาจำนวน 73 คน จากนิสิตในกลุ่มสาขาวิชานี้จำนวน 484 คน สุ่มนิสิตกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์มาจำนวน 63 คน จากนิสิตในกลุ่มสาขาวิชานี้จำนวน 423 คน ดังตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างจากการศึกษา

กลุ่มสาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์	1,099	165
กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์	484	73
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์	423	63
รวม	2,006	301

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

- 1. กลุ่มตัวแปรประเภทที่ (1) แบ่งเป็นดังนี้
 - 1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สาขาวิชา
 - 1.2 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ซึ่งมีรายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง หนี้สินของผู้ปกครอง เป็นตัวชี้วัด และค่าใช้จ่ายของนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษ ซึ่งมีค่าที่พัก ค่าพาหนะการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เป็นตัวชี้วัด
- 2. กลุ่มตัวแปรประเภทที่ (2) ได้แก่ ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามขั้นตอนดังนี้

2.1 เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิดแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในประเทศไทยของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎีและผลงานที่เกี่ยวข้องกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทแล้วรวบรวมข้อมูลมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมคำถามวิจัยและตัวแปรทุกตัวตามกรอบและแนวทางที่ระบุในข้อ 2.2.1

2.2.3 เสนอแบบสอบถามฉบับร่างต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมด้านเนื้อหาที่ต้องการจะวัดในแต่ละข้อ

2.2.4 การปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความสมบูรณ์ของเครื่องมือเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

2.2.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - Out) เก็บข้อมูล กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน

2.2.6 ดูผลของแบบสอบถามว่าข้อคำถามใดมีปัญหา ทำการปรับปรุงตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ

2.2.7 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามครั้งสุดท้ายก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อแสดงต่อคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545

3.1 ขอความร่วมมือจากนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในการตอบแบบสอบถาม

3.2 ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง แล้วรอเก็บกลับคืนหลังจากนิสิตตอบแบบสอบถามเสร็จ โดยจัดเก็บแบบสอบถามรวม 45 วัน

3.3 รวบรวมข้อมูลและจัดระบบข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ for Windows Version 10.0 (Statistical Package for the Social Science) โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและบรรยายลักษณะของข้อมูล โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของลักษณะข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร โดยการหาค่าไค-สแควร์ (χ^2) (Chi – Square test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการบรรยายลักษณะของข้อมูลส่วนบุคคลและเศรษฐกิจของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นค่าที่บอกถึงสัดส่วนจำนวนต่อร้อย โดยใช้สูตร

$$\% = f/n (100)$$

- เมื่อ % แทน ค่าร้อยละ
- f แทน ความถี่หรือจำนวนข้อมูล
- n แทน จำนวนทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร

วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความ
ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

โดยการทดสอบค่าไค-สแควร์ แบบความเป็นอิสระ (Chi-Square test for
Independence) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 219) โดยใช้สูตร

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \frac{(O - E)^2}{E}$$

- เมื่อ χ^2 แทน ค่าไค-สแควร์
- O แทน ความถี่ที่สังเกตได้
- E แทน แทนความถี่ที่คาดหวัง

หาค่า E ที่คู่กับ O แต่ละตัวจากสูตร

$$E = \frac{R \times C}{N}$$

- เมื่อ R แทน ผลรวมของความถี่ในแถวนั้น
- C แทน ผลรวมของความถี่ในคอลัมน์นั้น
- N แทน ผลรวมของความถี่ทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

% แทน ค่าร้อยละ

χ^2 แทน ค่าไค-สแควร์

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวม ประมวล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยแยกออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ความต้องการศึกษาต่อ และปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้กระทำโดยใช้ ค่าร้อยละ (ตาราง 3 ตาราง 4 และตาราง 5)

ตอนที่ 2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ด้วยค่าไค – สแควร์ (ตาราง 6 และตาราง 7)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนิสิต ด้วยค่าร้อยละและความถี่ (ตาราง 8 และตาราง 9)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนาเกี่ยวกับ ปัจจัยส่วนบุคคล ความต้องการศึกษาต่อ และปัจจัยทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ความต้องการศึกษาต่อ และปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้กระทำโดยใช้ ค่าร้อยละ ซึ่งนำเสนอด้วยตาราง 3 ตาราง 4 และตาราง 5

ปัจจัยส่วนบุคคล (ตาราง 3)

พบว่ากลุ่มตัวอย่างนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 301 คน ประกอบด้วยตัวเลขในตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
	301	100.00
เพศ		
ชาย	78	25.9
หญิง	223	74.1
กลุ่มสาขาวิชา		
วิทยาศาสตร์	165	55.1
สังคมศาสตร์	73	23.9
มนุษยศาสตร์	63	20.9
ภูมิลำเนา		
กรุงเทพมหานครและปริมณฑล	157	52.2
ภาคกลาง	43	14.3
ภาคเหนือ	21	7.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	37	12.3
ภาคตะวันออก	19	6.3
ภาคใต้	24	8.0

เพศ นิสิตเพศหญิงเป็นส่วนใหญ่ (คิดเป็นร้อยละ 74.1) และมีเพศชายเป็นส่วนน้อย (คิดเป็นร้อยละ 25.9)

กลุ่มสาขาวิชา นิสิตศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 55.1) รองลงมากลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (คิดเป็นร้อยละ 23.9) และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 20.9)

ภูมิลำเนา นิสิตมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 52.2) รองลงมามีภูมิลำเนาอยู่ในภาคกลาง (คิดเป็นร้อยละ 14.3) นอกจากนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ภาคเหนือ ตามลำดับ และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออก มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 6.3)

ความต้องการศึกษาต่อ(ตาราง 4)

พบว่ากลุ่มตัวอย่าง นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 301 คน เป็นดังตัวเลขในตาราง 4 ดังนี้

ตาราง 4 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามความต้องการศึกษาต่อ

ความต้องการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
	301	100.00
ระดับของความต้องการ		
มากที่สุด	78	25.9
มาก	124	41.2
ปานกลาง	94	31.2
น้อย	5	1.7
น้อยที่สุด	0	0.0
ระยะเวลาที่มีความพร้อม		
ศึกษาต่อทันที	105	34.9
ทำงาน 1-3 ปีก่อน	177	58.8
อื่น ๆ	19	6.3
ที่ตั้งของมหาวิทยาลัย		
ในประเทศ	230	76.4
ในต่างประเทศ	71	23.6
โปรแกรมการศึกษา		
ภาคปกติ	227	75.4
ภาคพิเศษ	74	24.6

ตาราง 4 (ต่อ)

ความต้องการศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
	301	100.00
สาขาวิชาที่มีความสนใจ		
สาขาศึกษาศาสตร์	15	5.0
สาขการบริหารธุรกิจ	109	36.2
สาขาวิทยาศาสตร์	54	17.9
สาขาประวัติศาสตร์	7	2.3
สาขามนุษยศาสตร์	37	12.3
สาขานิติศาสตร์	4	1.3
สาขาเศรษฐศาสตร์	27	9.0
สาขาจิตวิทยา	24	8.0
สาขารัฐศาสตร์	8	2.7
อื่นๆ	16	5.3

ระดับของความต้อการ นิสิตมีความต้อการศึกษาต่อปริญญาโทในระดับมาก มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 41.2) รองลงมามีความต้อการศึกษาต่อปริญญาโทในระดับปานกลาง (คิดเป็นร้อยละ 31.2) นอกจากนี้มีความต้อการศึกษาต่อปริญญาโทในระดับมากที่สุด น้อย ตามลำดับ และไม่มีนิสิตที่มีความต้อการศึกษาต่อปริญญาโทในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาจากระดับความต้อการศึกษาต่อระดับมาก และระดับมากที่สุดรวมกัน พบว่ามีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 67.1

ระยะเวลาที่มีความพร้อม นิสิตต้อการทำงานก่อน 1-3 ปีก่อนแล้วจึงวางแผนศึกษาต่อ มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 58.8) รองลงมาต้อการศึกษาต่อทันทีหลังสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี (คิดเป็นร้อยละ 34.9) และระยะเวลาอื่นๆที่นิสิตมีความพร้อม มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 6.3)

ที่ตั้งของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยในประเทศไทยเป็นมหาวิทยาลัยที่นิสิตมีความต้อการศึกษามากที่สุด มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 76.4) และเป็นมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 23.6)

โปรแกรมการศึกษา นิสิตต้องการศึกษาต่อในโปรแกรมการศึกษามากปกติ มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 75.4) และเป็นโปรแกรมการศึกษามากพิเศษ มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 24.6)

สาขาวิชาที่มีความสนใจ นิสิตมีความสนใจที่จะศึกษาต่อในสาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 36.2) รองลงมาสาขาวิทยาศาสตร์ (คิดเป็นร้อยละ 17.9) สาขาวิชามนุษยศาสตร์ (คิดเป็นร้อยละ 12.3) นอกจากนี้เป็นสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิชาจิตวิทยา สาขาวิชาอื่นๆ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ตามลำดับ และสาขาวิชานิติศาสตร์ มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 1.3)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (ตาราง 5)

พบว่ากลุ่มตัวอย่าง นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 301 คน เป็นดังตัวเลขในตาราง 5 ดังนี้

ตาราง 5 ค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามปัจจัยทางเศรษฐกิจ

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ	
	301	100.00	
อุปการะศึกษาต่อ			
บิดา มารดา	189	62.8	} 84
บิดา	26	8.6	
มารดา	38	12.6	
ญาติพี่น้อง	27	9.0	
อื่นๆ	21	7.0	
รายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง			
ต่ำกว่า 10,001 บาท	18	6.0	} 68.1
10,001 – 20,000 บาท	66	21.9	
20,001 – 30,000 บาท	84	27.9	
30,001 – 40,000 บาท	55	18.3	
40,001 – 50,000 บาท	42	14.0	
สูงกว่า 50,000 บาท	36	12.0	

ตาราง 5 (ต่อ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ	
	301	100.00	
รายได้ที่ไม่เป็นตัวแทนเงินเดือนของผู้ปกครอง			
ต่ำกว่า 10,001 บาท	164	54.5	} 94.7
10,001 – 20,000 บาท	88	29.2	
20,001 – 30,000 บาท	33	11.0	
30,001 – 40,000 บาท	4	1.3	
40,001 – 50,000 บาท	4	1.3	
สูงกว่า 50,000 บาท	8	2.7	
ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้ปกครอง			
ต่ำกว่า 10,001 บาท	51	16.9	} 84
10,001 – 20,000 บาท	144	47.8	
20,001 – 30,000 บาท	58	19.3	
30,001 – 40,000 บาท	40	13.3	
40,001 – 50,000 บาท	3	1.0	
สูงกว่า 50,000 บาท	5	1.7	
รายรับหักรายจ่ายต่อเดือนของผู้ปกครอง			
รายรับมากกว่ารายจ่าย	152	50.5	
รายรับพอ ๆ กับรายจ่าย	131	43.5	
รายรับน้อยกว่ารายจ่าย	18	6.0	
ภาระในการชำระหนี้ต่อเดือนของผู้ปกครอง			
ไม่มีหนี้ที่ต้องชำระ	223	77.4	
มีหนี้ที่ต้องชำระ	68	22.6	

ตาราง 5 (ต่อ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
	301	100.00
สาขาการผลิตที่ผู้ประกอบการประกอบอาชีพอยู่		
สาขาการเกษตร	32	10.6
สาขาเหมืองแร่ และย่อยหิน	6	2.0
สาขาอุตสาหกรรม	31	10.3
สาขาการก่อสร้าง	10	3.3
สาขาไฟฟ้าประปา	11	3.7
สาขาการคมนาคม	8	2.7
สาขาการค้าส่ง และค้าปลีก	81	26.9
สาขาสถาบันการเงินฯ	18	6.0
สาขาที่อยู่อาศัย	8	2.7
สาขาบริหารราชการฯ	32	10.6
สาขาภาคบริการ	64	21.3
		89.4
ค่าที่หักต่อเดือนในการศึกษาต่อ		
ต่ำกว่า 1,001 บาท	75	24.9
1,001 – 2,000 บาท	36	12.0
2,001 – 3,000 บาท	60	19.9
3,001 – 4,000 บาท	60	19.9
4,001 – 5,000 บาท	25	8.3
สูงกว่า 5,000 บาท	45	15.0
		76.7

ตาราง 5 (ต่อ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
	301	100.00
ค่าพาหนะต่อเดือนในการศึกษาต่อ		
ต่ำกว่า 1,001 บาท	116	38.5
1,001 – 2,000 บาท	97	32.2
2,001 – 3,000 บาท	27	9.0
3,001 – 4,000 บาท	44	14.6
4,001 – 5,000 บาท	6	2.0
สูงกว่า 5,000 บาท	11	3.7
ค่าใช้จ่ายประจำวันต่อเดือนในการศึกษาต่อ		
ต่ำกว่า 1,001 บาท	15	5.0
1,001 – 2,000 บาท	21	7.0
2,001 – 3,000 บาท	44	14.6
3,001 – 4,000 บาท	83	27.6
4,001 – 5,000 บาท	65	21.6
สูงกว่า 5,000 บาท	73	24.3

ผู้ประกอบการศึกษาต่อ นิสิตมีบิดามารดาเป็นผู้ประกอบการศึกษาต่อ มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 62.8) รองลงมามีมารดาเป็นผู้ประกอบการศึกษาต่อ (คิดเป็นร้อยละ 12.6) นอกจากนี้มีญาติพี่น้องเป็นผู้ประกอบการศึกษาต่อ มีบิดาเป็นผู้ประกอบการศึกษาต่อ และมีผู้อื่นเป็นผู้ประกอบการศึกษาต่อ มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 7.0) เมื่อพิจารณาจากผู้ประกอบการศึกษาต่อ พบว่านิสิตมีบิดา มารดา รวมถึง มีบิดาหรือมารดา เป็นผู้ประกอบการศึกษาต่อรวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 84

รายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 27.9) รองลงมาเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 21.9) นอกจากนี้เป็นกลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท กลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท กลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินสูงกว่า 50,000 บาท ตามลำดับ และเป็นผู้ปกครองกลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินต่ำกว่า 10,001 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ

6.0) เมื่อพิจารณาจากรายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท จนกระทั่งถึงกลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 30,001 - 40,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 68.1

รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่ำกว่า 10,001 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 54.5) รองลงมาเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 29.2) นอกจากนี้เป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท กลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินสูงกว่า 50,000 บาท ตามลำดับ ทั้งนี้โดยเป็นผู้ปกครองกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินระหว่าง 30,001 - 40,000 บาท และเป็นผู้ปกครองกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินระหว่าง 40,001 - 50,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 1.3) เมื่อพิจารณาจากรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่ำกว่า 10,001 บาท จนกระทั่งถึงกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 94.7

ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 47.8) รองลงมาเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 19.3) นอกจากนี้เป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 10,001 บาท กลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 30,001 - 40,000 บาท กลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า 50,000 บาท ตามลำดับ และเป็นผู้ปกครองกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 40,001 - 50,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 1.0) เมื่อพิจารณาจากค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 10,001 บาท จนกระทั่งถึงกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 84

รายรับหักรายจ่ายต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายรับมากกว่ารายจ่าย มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 50.5) รองลงมาเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายรับพอ ๆ กับรายจ่าย (คิดเป็นร้อยละ 43.5) และเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายรับน้อยกว่ารายจ่าย มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 6.0)

ภาระในการชำระหนี้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่ไม่มีหนี้ที่ต้องชำระ มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 77.4) และเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีหนี้ต้องชำระ มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 22.6)

สาขาการผลิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขา การค้าส่ง และค้าปลีก มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 26.9) รองลงมาเป็นผู้ปกครองของ

นิสิตกลุ่มที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาภาคบริการ (คิดเป็นร้อยละ 21.3) ในขณะที่เป็นผู้ปกครองของ นิสิตกลุ่มที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการเกษตร (คิดเป็นร้อยละ 10.6) นอกจากนี้เป็นผู้ปกครองของ นิสิตกลุ่มที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาบริหารราชการ และป้องกันประเทศ สาขาอุตสาหกรรม สาขา สถาบันการเงิน และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ สาขาไฟฟ้าประปา สาขาการก่อสร้าง สาขาการคมนาคม และสาขาที่อยู่อาศัย ตามลำดับ และเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาเหมืองแร่ และย่อยหิน มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 2.0) เมื่อพิจารณาจากสาขาการผลิตที่ผู้ปกครอง ของนิสิตประกอบอาชีพอยู่ พบว่าเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการผลิตที่ มิใช่การเกษตรรวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 89.4

ค่าที่หักต่อเดือนในการศึกษาต่อ ค่าที่หักต่อเดือนที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการ ศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 24.9) รองลงมาเป็นค่าที่หักที่ผู้ ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 2,001 – 3,000 บาท และผู้ปกครองของ นิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 19.9) นอกจากนี้ เป็นค่าที่หักที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อสูงกว่า 5,000 บาท ผู้ปกครองของ นิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 1,001 – 2,000 บาท ตามลำดับ และเป็นผู้ปกครองของ นิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อย ละ 8.3) เมื่อพิจารณาจากค่าที่หักต่อเดือนในการศึกษาต่อ พบว่าเป็นค่าที่หักที่ผู้ปกครองของนิสิต กลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท จนกระทั่งถึงผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 76.7

ค่าพาหนะต่อเดือนในการศึกษาต่อ ค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะ จ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 38.5) รองลงมาเป็นค่า พาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 1,001 – 2,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 32.2) นอกจากนี้เป็นค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่าย ให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 - 4,000 บาท กลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 2,001 – 3,000 บาท กลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อสูงกว่า 5,000 บาท ตามลำดับ และเป็นค่าพาหนะการ เดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท มีสัดส่วน น้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 2.0) เมื่อพิจารณาจากค่าพาหนะต่อเดือนในการศึกษาต่อ พบว่าค่าพาหนะ การเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท จนกระทั่งถึง กลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 2,001 – 3,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 79.7

ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันต่อเดือนในการศึกษาต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่ผู้ป กครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 - 4,000 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิด

เป็นร้อยละ 27.6) รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อสูงกว่า 5,000 บาท (คิดเป็นร้อยละ 24.3) นอกจากนี้เป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 4,001 - 5,000 บาท กลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 2,001 - 3,000 บาท กลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 1,001 - 2,000 บาท ตามลำดับ และเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 5.0) เมื่อพิจารณาจากค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันต่อเดือนในการศึกษาต่อ พบว่า ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 - 4,000 บาท จนกระทั่งถึงกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อสูงกว่า 5,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 73.5

ตอนที่ 2 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยทางเศรษฐกิจ กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

โดยการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ถึงสมมติฐานที่ 10 ด้วยค่าไค-สแควร์ ได้ผลดัง ตาราง 6 และ ตาราง 7 ดังนี้

ตาราง 6 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต

ปัจจัยส่วนบุคคล	ระดับของความต้องการ					รวม	χ^2
	5	4	3	2	1		
เพศ							
ชาย	16	28	32	2	0	78	
หญิง	62	96	62	3	0	223	
รวม	78	124	94	5	0	301	5.655
กลุ่มสาขาวิชา							
วิทยาศาสตร์	34	61	66	5	0	166	
สังคมศาสตร์	32	29	11	0	0	72	
มนุษยศาสตร์	12	34	17	0	0	63	
รวม	78	124	94	5	0	301	30.048

* แสดงความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

หมายเหตุ 5,4,3,2,1 คือ ระดับของความต้องการศึกษาต่อปริญญาโทของนิสิตจากมากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

จากข้อมูลในตาราง 6 สามารถอธิบายการทดสอบสมมติฐานที่ 1 ถึงสมมติฐานที่ 2 ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เพศมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการศึกษาพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า 5.655 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2_{0.05, 3} = 0.130$) แสดงว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 2 กลุ่มสาขาวิชามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการศึกษาพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า 30.048 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2_{0.05, 3} = 0.000$) แสดงว่ากลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตศึกษาอยู่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตาราง 7 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ระดับของความต้องการ					รวม	χ^2
	5	4	3	2	1		
รายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือนของ ผู้ปกครอง							
ต่ำกว่า 10,001 บาท	3	8	6	1	0	18	
10,001 – 20,000 บาท	16	27	23	0	0	66	
20,001 – 30,000 บาท	23	31	30	0	0	84	
30,001 – 40,000 บาท	15	23	16	1	0	55	
40,001 – 50,000 บาท	11	18	11	2	0	42	
สูงกว่า 50,000 บาท	10	17	8	1	0	36	
รวม	78	124	94	5	0	301	10.642
รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่อเดือน ของผู้ปกครอง							
ต่ำกว่า 10,001 บาท	41	68	53	2	0	164	
10,001 – 20,000 บาท	24	35	27	2	0	88	
20,001 – 30,000 บาท	9	15	8	1	0	33	
30,001 – 40,000 บาท	0	2	2	0	0	4	
40,001 – 50,000 บาท	1	1	2	0	0	4	
สูงกว่า 50,000 บาท	3	3	2	0	0	8	
รวม	78	124	94	5	0	301	4.757

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ระดับของความต้องการ					รวม	χ^2
	5	4	3	2	1		
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของ							
ผู้ปกครอง							
ต่ำกว่า 10,001 บาท	11	22	16	2	0	51	
10,001 – 20,000 บาท	38	56	50	0	0	144	
20,001 – 30,000 บาท	14	25	17	2	0	58	
30,001 – 40,000 บาท	12	19	8	1	0	40	
40,001 – 50,000 บาท	1	1	1	0	0	3	
สูงกว่า 50,000 บาท	2	1	2	0	0	5	
รวม	78	124	94	5	0	301	10.171
ภาระในการชำระหนี้ต่อเดือนของ							
ผู้ปกครอง							
ไม่มีหนี้ที่ต้องชำระ							
มีหนี้ที่ต้องชำระ	58	93	78	4	0	233	
	20	31	16	1	0	68	
รวม	78	124	94	5	0	301	2.513

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ระดับของความต้องการ					รวม	χ^2
	5	4	3	2	1		
สาขาการผลิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่							
สาขาการเกษตร	9	16	6	1	0	32	
สาขาเหมืองแร่ และย่อยหิน	2	1	2	1	0	6	
สาขาอุตสาหกรรม	11	8	11	1	0	31	
สาขาการก่อสร้าง	1	7	2	0	0	10	
สาขาไฟฟ้าประปา	3	3	5	0	0	11	
สาขาการคมนาคม และขนส่ง	4	3	1	0	0	8	
สาขาการค้าส่ง และค้าปลีก	16	35	29	1	0	81	
สาขาสถาบันการเงิน และฯ	5	6	7	0	0	18	
สาขาที่อยู่อาศัย	4	3	1	0	0	8	
สาขาบริหารราชการ และฯ	12	14	6	0	0	32	
สาขาภาคบริการ	11	28	24	1	0	64	
รวม	78	124	94	5	0	301	35.467
ค่าที่หักต่อเดือนในการศึกษาต่อ							
ต่ำกว่า 1,001 บาท	28	26	21	0	0	75	
1,001 – 2,000 บาท	7	16	13	0	0	36	
2,001 – 3,000 บาท	14	26	15	5	0	60	
3,001 – 4,000 บาท	14	19	27	0	0	60	
4,001 – 5,000 บาท	5	10	10	0	0	25	
สูงกว่า 5,000 บาท	10	27	8	0	0	45	
รวม	78	124	94	5	0	301	39.587

* แสดงความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 7 (ต่อ)

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ	ระดับของความต้องการ					รวม	χ^2
	5	4	3	2	1		
ค่าพาหนะต่อเดือนในการศึกษาต่อ							
ต่ำกว่า 1,001 บาท	26	49	39	2	0	116	
1,001 – 2,000 บาท	26	38	31	2	0	97	
2,001 – 3,000 บาท	7	13	6	1	0	27	
3,001 – 4,000 บาท	13	15	16	0	0	44	
4,001 – 5,000 บาท	1	5	0	0	0	6	
สูงกว่า 5,000 บาท	5	2	2	0	0	11	
รวม	78	124	94	5	0	301	11.815
ค่าใช้จ่ายประจำวันต่อเดือนในการศึกษาต่อ							
ต่ำกว่า 1,001 บาท	5	7	3	0	0	15	
1,001 – 2,000 บาท	4	9	7	1	0	21	
2,001 – 3,000 บาท	12	16	15	1	0	44	
3,001 – 4,000 บาท	20	39	21	3	0	83	
4,001 – 5,000 บาท	14	23	28	0	0	65	
สูงกว่า 5,000 บาท	23	30	20	0	0	73	
รวม	78	124	94	5	0	301	14.493

หมายเหตุ 5,4,3,2,1 คือ ระดับของความต้องการศึกษาต่อปริญญาโทของนิสิตจากมากที่สุด มากปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

จากข้อมูลในตาราง 7 สามารถอธิบายการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ถึงสมมติฐานที่ 10 ได้ดังนี้

สมมติฐานที่ 3 รายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการศึกษาพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า 10.642 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2_{0.05, 15} = 0.778$) แสดงว่ารายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 4 รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการศึกษาพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า 4.757 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2_{0.05, 15} = 0.994$) แสดงว่ารายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 5 ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการศึกษาพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า 10.171 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2_{0.05, 15} = 0.809$) แสดงว่าค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 6 หนี้สินของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการศึกษาพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า 2.513 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2_{0.05, 3} = 0.473$) แสดงว่าหนี้สินของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 7 อาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิตมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการศึกษาพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า 35.467 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2_{0.05, 30} = 0.226$) แสดงว่าอาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิตไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 8 ค่าที่พหุมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการศึกษาพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า 39.587 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2_{0.05, 15} = 0.001$) แสดงว่าค่าที่พหุที่ผู้ปกครองจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 9 ค่าพาหนะการเดินทางมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการศึกษาพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า 11.815 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2_{0.05, 15} = 0.693$) แสดงว่าค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

สมมติฐานที่ 10 ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ผลการศึกษาพบว่า ค่า χ^2 ที่คำนวณได้มีค่า 14.493 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ($\chi^2_{0.05, 15} = 0.489$) แสดงว่าค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในประเทศไทยของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ด้วยค่าร้อยละ และค่าความถี่ ดังตาราง 8 และตาราง 9

วัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนิสิต

พบว่ากลุ่มตัวอย่าง นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 301 คน เป็นดังตัวเลขในตาราง 8 ดังนี้

ตาราง 8 วัตถุประสงค์เกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนิสิต

วัตถุประสงค์	ความถี่	ร้อยละ
เพิ่มวุฒิการศึกษา	256	17.5
เพิ่มพูนความรู้เฉพาะด้าน	225	15.3
มีงานทำที่มั่นคง	156	10.6
เพิ่มความก้าวหน้าในการทำงาน	214	14.6
ได้รับการยอมรับจากสังคม	113	7.7
เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ	78	5.3
เพิ่มลำดับขั้นของตำแหน่งงาน	111	7.6
เพิ่มแนวทางในการประกอบธุรกิจ	129	8.8
มีโอกาสดำเนินงานเงินเดือนสูงขึ้น	173	11.8
เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง	12	0.8
รวม	1,467	100.00

จากการศึกษาวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของนิสิตในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท จากตาราง 8 พบว่า วัตถุประสงค์ที่สำคัญที่สุดของนิสิตในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษา มีจำนวนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 17.5) และมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง มีจำนวนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 0.8)

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในประเทศไทย

พบว่ากลุ่มตัวอย่าง นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 301 คน เป็นดังตัวเลขในตาราง 9 ดังนี้

ตาราง 9 ข้อเสนอแนะของนิสิตเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ	ความถี่ (คน)
1. ควรเปิดสอนหลายสาขาวิชามากกว่าที่มีอยู่	30
2. ควรเปิดหลักสูตรเฉพาะด้านให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มทางเลือกในการศึกษา	25
3. ควรกำหนดค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทให้ลดลงกว่าที่เป็นอยู่เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อ	22
4. การกำหนดเกรดเฉลี่ยขั้นต่ำควรแยกเกรดเป็นวิชาเฉพาะด้านแทนเกรดเฉลี่ยรวม	20
5. ไม่ควรจำกัดวุฒิการศึกษาในบางคณะ/สาขา	18
6. มหาวิทยาลัยของภาครัฐควรเปิดรับนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษามากขึ้น	17
7. ควรมีการให้ทุนการศึกษาในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท	15
8. ควรมีการให้ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อระดับปริญญาโท	12
9. ควรศึกษาต่อในสิ่งที่มีความสนใจอย่างแท้จริงเพื่อคุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป	10
10. ควรศึกษาต่อเมื่อมีความพร้อมทุกๆ ด้านทั้งด้านเวลา การเงิน	8
11. ภาครัฐควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อระดับปริญญาโทให้มากขึ้น	5
12. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทให้มากขึ้น	3

จากตาราง 9 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของนิสิตเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในประเทศไทยโดยพิจารณาคำความถี่ของคำตอบที่ได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า

นิสิตให้ความสำคัญในระดับสูงในการเสนอแนะให้ เปิดสอนหลายสาขาวิชามากกว่าที่มีอยู่ โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 30 รองลงมาเป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การเปิดหลักสูตรเฉพาะด้านให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มทางเลือกในการศึกษา โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 25 กำหนดค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทให้ลดลงกว่าที่เป็นอยู่เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาต่อ โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 22 กำหนดเกรดเฉลี่ยขั้นต่ำควรแยกเกรดเป็นวิชาเฉพาะด้านแทนการกำหนดเกรดเฉลี่ยรวม โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 20

นิสิตให้ความสำคัญในระดับรองลงมาในการเสนอแนะให้ ไม่ควรจำกัดวุฒิการศึกษาในบางคณะ/สาขา โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 18 มหาวิทยาลัยของภาครัฐควรเปิดรับนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษามากขึ้น โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 17 ให้ทุนการศึกษาในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 15 ให้ทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาต่อระดับปริญญาโท โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 12 ศึกษาต่อในสิ่งที่มีความสนใจอย่างแท้จริงเพื่อคุ้มกับค่าใช้จ่ายที่เสียไป โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 10

นิสิตให้ความสำคัญในระดับน้อยในการเสนอแนะให้ ศึกษาต่อเมื่อมีความพร้อมทุกๆ ด้าน โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 8 รัฐควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อระดับปริญญาโทให้มากขึ้น โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 5 ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทให้มากขึ้น โดยมีค่าความถี่เท่ากับ 3

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์และแปลผลข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร สามารถสรุปผล อภิปราย และเสนอแนะได้ดังนี้

สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรี หลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สมมติฐานในการวิจัย

1. เพศมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. กลุ่มสาขาวิชามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. รายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

5. ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

6. หนี้สินของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

7. อาชีพของผู้ปกครองจำแนกตามสาขาการผลิตมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

8. ค่าที่พักมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

9. ค่าพาหนะการเดินทางมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

10. ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จำนวน 301 คน จากประชากรทั้งหมด จำนวน 2,006 คน ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์และใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลรวม 301 ฉบับ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด โดยจะแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประธานมิตร และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในประเทศไทย
ของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประธานมิตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อแสดง
ต่อคณะต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจาก
นิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545

2. ขอความร่วมมือจากนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร ในการตอบแบบสอบถาม

3. ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเอง แล้วรอเก็บกลับคืนหลังจากนิติตอบแบบสอบ
ถามเสร็จ โดยจัดเก็บแบบสอบถามรวม 45 วัน

4. รวบรวมข้อมูลและจัดระบบข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการโดยการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่อง
คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ for Windows Version 10.0 และวิเคราะห์
ด้วยสถิติตามขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์เชิงพรรณนาปัจจัยส่วนบุคคล ความต้องการศึกษาต่อ และปัจจัยทาง
เศรษฐกิจของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ ประธานมิตร ด้วยคำร้อยละ

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความ
ต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา
2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร ด้วยการทดสอบค่าไค-สแควร์

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนาปัจจัยส่วนบุคคล ความต้องการศึกษาต่อ และปัจจัย
ทางเศรษฐกิจของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร

จากผลการศึกษาสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

จากการศึกษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (คิดเป็นร้อยละ
74.1) และเป็นเพศชายเป็นส่วนน้อย (คิดเป็นร้อยละ 25.9) นิสิตศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยา

ศาสตร์ (คิดเป็นร้อยละ 55.1) รองลงมาศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ (คิดเป็นร้อยละ 23.9) และศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ (คิดเป็นร้อยละ 20.9) โดยนิสิตมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 52.2) และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 6.3)

1.2 ความต้องการศึกษาต่อ

จากการศึกษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า

ระดับของความต้อการ นิสิตมีความต้อการการศึกษาต่อปริญญาโทในระดับมาก มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 41.2) และไม่มีนิสิตที่มีความต้อการการศึกษาต่อปริญญาโทในระดับน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาจากระดับความต้อการการศึกษาต่อระดับมาก และระดับมากที่สุดรวมกัน พบว่ามีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 67.1

ระยะเวลาที่มีความพร้อม นิสิตต้อการทำงานก่อน 1-3 ปีก่อนแล้วจึงวางแผนศึกษาต่อมีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 58.8) และระยะเวลาอื่นๆที่นิสิตมีความพร้อมมีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 6.3)

ที่ตั้งของมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยในประเทศไทยเป็นมหาวิทยาลัยที่นิสิตมีความต้อการการศึกษาต่อมีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 76.4) และเป็นมหาวิทยาลัยในต่างประเทศมีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 23.6)

โปรแกรมการศึกษา นิสิตต้อการการศึกษาต่อในโปรแกรมการศึกษากฎหมายมีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 75.4) และเป็นโปรแกรมการศึกษากฎพิเศษมีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 24.6)

สาขาวิชาที่มีความสนใจ นิสิตมีความสนใจที่จะศึกษาต่อในสาขาวิชาบริหารธุรกิจมีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 36.2) และสาขาวิชานิติศาสตร์มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 1.3)

1.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

จากการศึกษาข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า

ผู้อุปการะศึกษาต่อ นิสิตมีบิดามารดาเป็นผู้อุปการะศึกษาต่อ มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 62.8) และมีผู้อื่นเป็นผู้อุปการะศึกษาต่อ มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 7.0) เมื่อพิจารณาจากผู้อุปการะศึกษาต่อ พบว่านิสิตมีบิดา มารดา รวมถึง มีบิดาหรือมารดา เป็นผู้อุปการะศึกษาต่อรวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 84

รายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้อุปการะของนิสิตกลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 27.9) และเป็นผู้ปกครองกลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินต่ำกว่า 10,001 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 6.0) เมื่อพิจารณาจากรายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้อุปการะ พบว่าผู้อุปการะของนิสิตกลุ่มที่มี

รายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท จนกระทั่งถึงกลุ่มที่มีรายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 30,001 - 40,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 68.1

รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่ำกว่า 10,001 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 54.5) และเป็นผู้ปกครองกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินระหว่าง 40,001 - 50,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 1.3) เมื่อพิจารณาจากรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่ำกว่า 10,001 บาท จนกระทั่งถึงกลุ่มที่มีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 94.7

ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 47.8) และเป็นผู้ปกครองกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 40,001 - 50,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 1.0) เมื่อพิจารณาจากค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้ปกครอง พบว่าผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายต่ำกว่า 10,001 บาท จนกระทั่งถึงกลุ่มที่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 20,001 - 30,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 84

รายรับหักรายจ่ายต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายรับมากกว่ารายจ่าย มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 50.5) และเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีรายรับน้อยกว่ารายจ่าย มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 6.0)

ภาระในการชำระหนี้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่ไม่มีหนี้ที่ต้องชำระ มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 77.4) และเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่มีหนี้ที่ต้องชำระ มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 22.6)

สาขาการผลิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการค้าส่ง และค้าปลีก มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 26.9) และเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาเหมืองแร่ และย่อยหิน มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 2.0) เมื่อพิจารณาจากสาขาการผลิตที่ผู้ปกครองของนิสิตประกอบอาชีพอยู่ พบว่าเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการผลิตที่มีใช้การเกษตรรวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 89.4

ค่าที่พักต่อเดือนในการศึกษาต่อ ค่าที่พักต่อเดือนที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 24.9) และเป็นผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 4,001 - 5,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 8.3) เมื่อพิจารณาจากค่าที่พักต่อเดือนในการศึกษาต่อ พบว่าเป็นค่าที่พักที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท จนกระทั่งถึงผู้ปกครองของ

นิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 76.7

ค่าพาหนะต่อเดือนในการศึกษาต่อ ค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 38.5) และเป็นค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 2.0) เมื่อพิจารณาจากค่าพาหนะต่อเดือนในการศึกษาต่อ พบว่าค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท จนกระทั่งถึงกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 2,001 – 3,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 79.7

ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันต่อเดือนในการศึกษาต่อ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 - 4,000 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 27.6) และเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 5.0) เมื่อพิจารณาจากค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันต่อเดือนในการศึกษาต่อ พบว่า ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของผู้ปกครองของนิสิตกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 – 4,000 บาท จนกระทั่งถึงกลุ่มที่จะจ่ายให้ในการศึกษาต่อ สูงกว่า 5,000 บาท รวมกันมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 73.6

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจ กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 มีเพียงหนึ่งปัจจัย คือ กลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตศึกษาอยู่ ในขณะที่เพศมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

จากการศึกษาวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 มีเพียงหนึ่งปัจจัย คือ ค่าที่พักที่ผู้ปกครองของนิสิตจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อ

ในขณะที่ ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 คือ รายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้ปกครอง หนี้สินของผู้ปกครอง สาขาการผลิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ ค่าพาหนะต่อเดือนในการศึกษาต่อ และ ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันต่อเดือนในการศึกษาต่อ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาที่มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เป็นนิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์มีสัดส่วนมากที่สุด และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีสัดส่วนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.2 แสดงให้เห็นว่านิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในปัจจุบัน ครึ่งหนึ่งเป็นนิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนของภูมิภาคอาจเป็นข้อมูลที่ชี้ให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒยังคงเป็นมหาวิทยาลัยที่นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนของภูมิภาคให้ความสำคัญเรื่อยมาและไม่เพียงแต่นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนของภูมิภาคเท่านั้น นิสิตที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลได้ให้ความสำคัญเพิ่มมากขึ้นจากเดิม

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย คือ กลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตศึกษาอยู่ (ค่า $\chi^2 = 30.048$) อธิบายได้ว่า กลุ่มสาขาวิชาที่นิสิตศึกษาอยู่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต อาจเนื่องมาจากนิสิตที่ศึกษาอยู่ในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์มีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทเป็นจำนวนมาก เพราะนิสิตมักจะประสบปัญหาการหางานทำซึ่งเมื่อจบการศึกษาไปแล้วตลาดแรงงานยังไม่สามารถรองรับนิสิตที่จบมาเป็นจำนวนมากได้จึงมีความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทเพื่อเพิ่มวุฒิการศึกษาเพิ่มประสบการณ์ต่างๆ ให้มากขึ้นมีความรู้ในหลายสาขาเพื่อ

จะได้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รักรอง สีทองดี (2535 : 253) ที่ได้กล่าวว่า นิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน มีความต้องการในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทแตกต่างกัน

ปัจจัยเพศมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการให้ความสำคัญต่อการศึกษาต่อระดับปริญญาโทมากขึ้น จึงไม่มีเงื่อนไขในด้านเพศ ในปัจจุบันเพศหญิงเริ่มมีความตื่นตัวในด้านเสรีภาพและความเสมอภาคทางเพศมากขึ้น เพศชายและเพศหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกันในการศึกษา โดยเฉพาะโอกาสทางการศึกษา มีความต้องการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เมื่อเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดที่เน้นให้เกิดความเสมอภาคในทุกด้านระหว่างเพศชายและเพศหญิง จึงมีส่วนทำให้เพศหญิงมีความสนใจและต้องการศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากได้ประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ และเป็นผู้นำในทุกวงการมากขึ้นด้วยเหตุผลดังกล่าว เพศจึงไม่ใช่ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิต

2. ผลการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตระดับปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่า

รายได้ที่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตมีรายได้ที่เป็นตัวเงินระหว่าง 20,001 – 30,000 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 27.9) และมีรายได้ที่เป็นตัวเงินต่ำกว่า 10,001 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 6.0) จากการศึกษาวิเคราะห์รายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองพบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก นิสิตตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาต่อแต่ในขณะเดียวกันนิสิตก็ให้ความสำคัญต่อระยะเวลาที่มีความพร้อม โดยนิสิตส่วนใหญ่ต้องการทำงานก่อน 1-3 ปี แล้วจึงศึกษาต่อ ทำให้ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนิสิตไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ที่เป็นตัวเงินของผู้ปกครองแต่ขึ้นอยู่กับตัวนิสิตเองว่ามีความพร้อมเมื่อไร เพราะนิสิตต้องการเรียนด้วยเงินของตนเองซึ่งได้มาจากการทำงาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นกตล คุ่มประวดี (2517 : 70) สมศรี ชูสงแสง (2532 : 68) ซาห์ลสตรอม (Sahlstrom. 1961 : 2637-2638) ฮาร์บินสัน และไมเออร์ส (Harbison and Myers. 1964 : 11) ที่กล่าวว่า ถ้าผู้ปกครองมีรายได้สูง บุตรก็จะได้รับการศึกษาสูง และเป็นเครื่องที่กำหนดการตัดสินใจที่จะส่งบุตรเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อ

รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตมีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินต่ำกว่า 10,001 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 54.5) ทั้งนี้โดยมีรายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินระหว่าง 30,001 – 40,000 บาท และ 40,001 – 50,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็น

ร้อยละ 1.3) จากการศึกษาวิเคราะห์รายได้ที่ไม่เป็นตัวแทนของผู้ปกครองพบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากนิสิตส่วนใหญ่ต้องการทำงานก่อน 1-3 ปี ก่อนแล้วจึงศึกษาต่อ เพราะนิสิตต้องการทำงานเก็บเงินแล้วจึงศึกษาต่อด้วยเงินของตนเอง ทำให้ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทไม่ได้ขึ้นอยู่กับรายได้ที่ไม่เป็นตัวแทนของผู้ปกครอง แต่ขึ้นอยู่กับระยะเวลาที่มีความพร้อมของนิสิต ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สวลี อาชาสุวรรณ (2532 : 95) สุรัตน์ ไชยชมภู (2535 : 92) ภัทรธรา วารินทร์ (2538 : 130) ครอส (Krass. 1964 : 868) โรเจอร์ (Roger. 1976 : 172-173) ที่กล่าวว่า รายได้หรือทรัพย์สินต่างๆ ที่ครอบครองอยู่มีความสัมพันธ์กับการศึกษา ครอบครัวที่ผู้ปกครองมีรายได้สูงจะมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ค่าใช้จ่ายต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตมีค่าใช้จ่ายระหว่าง 10,001 – 20,000 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 47.8) และมีค่าใช้จ่ายระหว่าง 40,001 – 50,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 1.0) จากการศึกษาวิเคราะห์รายได้ที่ไม่เป็นตัวแทนของผู้ปกครองพบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตต้องการทำงานก่อนแล้วจึงศึกษาต่อเมื่อนิสิตมีรายได้จากการทำงานจึงต้องการพึ่งพาตนเองไม่ต้องการพึ่งพาผู้ปกครอง จากความพร้อมทั้งในด้านของเวลา การเงินและนิสิตส่วนใหญ่ต้องการศึกษาต่อในภาคปกติ เพราะเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าภาคพิเศษ ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของนิสิตจึงไม่ขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองซึ่งไม่สอดคล้องกับ นราทิพย์ ชุตินวงศ์ (2537 : 102) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2540 : 15-16) ได้กล่าวว่า ค่าใช้จ่ายในการบริโภคเป็นตัวแปรหนึ่งในการกำหนดระดับความต้องการศึกษาต่อของบุตร

ภาระในการชำระหนี้ต่อเดือนของผู้ปกครอง ผู้ปกครองของนิสิตไม่มีหนี้ที่ต้องชำระ มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 77.4) และผู้ปกครองของนิสิตมีหนี้ที่ต้องชำระมีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 22.6) จากการศึกษาวิเคราะห์หนี้สินของผู้ปกครองพบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก นิสิตให้ความสำคัญต่อระยะเวลาที่มีความพร้อมโดยนิสิตต้องการทำงานก่อน 1-3 ปีแล้วจึงศึกษาต่อ นิสิตต้องการพึ่งพาตนเองจากรายได้การทำงานเมื่อมีเงินเก็บจึงมีความต้องการศึกษาต่อ ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับภาระหนี้สินของผู้ปกครอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ (สมจิตร์ โยระคง. 2537 : 147-148) และ (วิทยากร เชียงกุล และคนอื่นๆ. 2541 : 194) ได้กล่าวว่า หนี้สินเกิดจากการที่สภาพรายได้ไม่พอกับรายจ่าย เมื่อผู้ปกครองของนิสิตมีภาระหนี้ที่ต้องชำระส่งผลให้นิสิตขาดโอกาสที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

สาขาการผลิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ ผู้ปกครองของนิสิตประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการค้าส่ง และค้าปลีกมีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 26.9) และเป็นผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพอยู่ในสาขาเหมืองแร่ และย่อยหินมีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 2.0) จากการศึกษาวิเคราะห์สาขาการผลิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่พบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตมีความต้องการทำงานก่อนแล้วจึงศึกษาต่อจึงมีรายได้จากการทำงาน เมื่อนิสิตมีความต้องการศึกษาต่อในภาคปกติซึ่งเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าภาคพิเศษและในขณะที่เดียวกันนิสิตก็มีความพร้อมทางการเงิน ความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับสาขาการผลิตที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพอยู่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บุญเพ็ญ ธานี (2530 : 80-85) สวลี อาสาสุวรรณ (2532 : 95) และ เอ็ดดี้ (Eddy. 1968 : 2958-2959) ได้กล่าวว่า นักเรียนที่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพธุรกิจ รับราชการ และค้าขายที่มั่นคงจะได้ศึกษาต่อมากกว่านักเรียนที่มีบิดามารดาหรือผู้ปกครองประกอบอาชีพใช้แรงงาน

ค่าที่พักต่อเดือนในการศึกษาต่อ ค่าที่พักที่ผู้ปกครองของนิสิตจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 24.9) และเป็นค่าที่พักที่ผู้ปกครองจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 8.3) จากการศึกษาวิเคราะห์ค่าที่พักในการศึกษาต่อพบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 (ค่า $\chi^2 = 39.587$) จากผลการศึกษาดังกล่าวย่อมสะท้อนให้เห็นว่า การที่นิสิตมีความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทในต่างประเทศทำให้นิสิตต้องเสียค่าที่พักในการไปศึกษาต่อยังต่างประเทศซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงมาก นิสิตมีรายได้จากการทำงานไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายดังกล่าว จำเป็นต้องพึ่งพาผู้ปกครองเป็นหลัก ความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตจึงขึ้นอยู่กับค่าที่พักต่อเดือนที่ผู้ปกครองจะจ่ายให้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทองหล่อ นาคหอม (2535 : 91-93) สุมาลี ปิตยานนท์ (2539 : 107) เพอร์ลแมน (Perlman. 1973 : 13-15) ได้กล่าวถึง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในส่วน of ค่าที่พักซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายส่วนตัวนักเรียน (Student Cost) ว่าเป็นค่าใช้จ่ายจำเป็นอย่างหนึ่งที่ผู้ปกครองต้องเสียไปในขณะที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา

ค่าพาหนะต่อเดือนในการศึกษาต่อ ค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองของนิสิตจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อต่ำกว่า 1,001 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 38.5) และเป็นค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 2.0) จากการศึกษาวิเคราะห์ค่าพาหนะในการศึกษาต่อพบว่ามีสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 อาจเนื่องมาจาก นิสิตศึกษาต่อเมื่อมีความพร้อมโดยนิสิตต้องการทำงานเก็บเงินเองเมื่อมีรายได้เป็นของตนเองจึงจะศึกษาต่อ ในขณะที่เดียวกันนิสิตส่วนใหญ่มีความต้องการศึกษาต่อใน

ประเทศเพราะค่าบริการทางการศึกษาไม่สูงมากส่งผลให้ไม่ต้องเสียค่าพาหนะการเดินทางสูง ทำให้ค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองจะจ่ายให้จึงไม่ขึ้นอยู่กับความต้องการการศึกษาต่อซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของทองหล่อ นาคหอม (2535 : 91-93) และ เพอร์ลแมน (Perlman, 1973 : 13-15) ได้กล่าวถึง ค่าใช้จ่ายทางการศึกษาในส่วนของค่าใช้จ่ายทางตรงส่วนบุคคลว่า ค่าพาหนะเดินทางเป็นค่าใช้จ่ายอีกประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญมากที่ผู้ปกครองต้องเสียไปในขณะที่นิสิตกำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา

ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันต่อเดือนในการศึกษาต่อค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่ผู้ปกครองของนิสิตจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระหว่าง 3,001 - 4,000 บาท มีสัดส่วนมากที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 27.6) และเป็นค่าใช้จ่ายประจำวันที่ผู้ปกครองจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อ 1,001 บาท มีสัดส่วนน้อยที่สุด (คิดเป็นร้อยละ 5.0) จากการศึกษาวិเคราะห์ค่าใช้จ่ายประจำวันในการศึกษาต่อพบว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากระยะเวลาที่นิสิตมีความพร้อม นิสิตส่วนใหญ่ต้องการทำงานก่อน 1-3 ปี เมื่อนิสิตทำงานก่อนแล้วศึกษาต่อจึงทำให้นิสิตมีรายได้เพียงพอที่จะศึกษาต่อและใช้จ่ายในชีวิตประจำวันด้วยเงินเก็บของตนเองโดยไม่ต้องเป็นภาระของผู้ปกครอง ทำให้ความต้องการศึกษาระดับปริญญาโทของนิสิตไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้ปกครอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สนทยา เขมวิรัตน์ (2542 : 13) และ บลาจ (Blaug, 1971 : 4) ได้กล่าวถึง ค่าใช้จ่ายส่วนตัวนักเรียน (Student Cost) ว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้ปกครองต้องเสียไปในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษา ได้แก่ ค่าหนังสือและอุปกรณ์การศึกษา ค่าอาหาร ค่าเสื้อผ้า

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สถาบันการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาควรกำหนดค่าบริการทางการศึกษา ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงการศึกษา ให้อยู่ในระดับที่สามารถสนองความต้องการทางการศึกษาของนิสิตซึ่งมีรายได้ในระดับที่แตกต่างกัน เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่นิสิตให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมกัน

2. สถาบันการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาควรกำหนดนโยบาย วางแผนงานการศึกษา วางแผนการรับสมัครนิสิตเพื่อเข้ารับการศึกษามากขึ้นเพื่อสนองตอบต่อความต้องการทางการศึกษาที่มีมากขึ้นในปัจจุบันให้เป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม

3. สถาบันการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาควรเปิดสอนสาขาที่มีความหลากหลายและเปิดหลักสูตรเฉพาะด้านให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มทางเลือกทางการศึกษาแก่นิสิตที่มีความต้องการศึกษาต่ออย่างแท้จริง ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสียทางการศึกษาที่อาจเกิดขึ้นต่อไป

4. ในการจัดการศึกษาระดับปริญญาโท ควรจัดให้นิสิตสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง มุ่งเน้นด้านความรู้หรือเนื้อหาสาระของวิชาที่เปิดสอนเป็นสำคัญ ให้ความรู้ที่สามารถนำไปปรับปรุงหรือประกอบอาชีพในแต่ละสาขาวิชา เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม

5. สถาบันการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาควรจัดหาทุนการศึกษาให้นิสิตที่ขาดโอกาสทางการศึกษาเพื่อสนองความต้องการของนิสิตที่เพิ่มมากขึ้น

6. หน่วยงานของภาครัฐควรให้สนับสนุนและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาต่อระดับปริญญาโทให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาในลักษณะเดียวกับงานวิจัยครั้งนี้ โดยการเปรียบเทียบระหว่าง 2 สถาบัน มหาวิทยาลัยรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน เพื่อหาคำตอบว่าปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของแต่ละสถาบันว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่

2. ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ด้านสังคม ครอบครัว ค่านิยม เป็นต้น ว่ามีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตหรือไม่

3. ควรเพิ่มเทคนิคการวิจัยในเชิงคุณภาพ เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อจะได้รับข้อมูลในเชิงลึกมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2530). สถิติการศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ศรีสมบัติการพิมพ์.
- ก่อ สวัสดิพิบูลย์. (2518). วัยรุ่นและการปรับปรุงบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ก้องเกียรติ โอภาสวงการ. (2534). กลยุทธ์สู่ความสำเร็จในธุรกิจส่วนตัว. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดบุ๊คซัน.
- (2535, 1 เมษายน). "เรียนปริญญาโท มหาวิทยาลัยเปิด เพิ่มโอกาส-ลดของว่างคา มูวู" ไทยรัฐ. หน้า 5.
- กฤษณา วงษาสันต์. (2524). ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกไปเรียนมหาวิทยาลัยของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองอุบล จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- เกตุมนี มากมี. (2536). โอกาสในการศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของเยาวชนในชนบทภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. (พัฒนศึกษาศาสตร์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ขุนทอง อินทร์ไทย. (2519). การศึกษาในระดับปริญญาโท. นิตย 18. กรุงเทพฯ : องค์การนักศึกษสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- จรรยา พานิชย์ผลิตไชย. (2521). โอกาสที่เข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามประเภทของโรงเรียน สภาพส่วนตัวและผลการเรียนของนักเรียนภาคเหนือ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิตต์อารีย์ กนกนรินทร์. (2541). ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (บริหารธุรกิจ) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ถ่ายเอกสาร.
- เจือจันทร์ จงสถิตย์อยู่. (2525, ธันวาคม 2524 – มกราคม). "ความต้องการทางการศึกษา : โอกาสและการเลือก," วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 16(2) : 17-23.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.

- ณัฏฐา ประกฤติพงศ์. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจกับผลสัมฤทธิ์ของการเรียนการสอนในระดับชั้นที่สูงขึ้น : กรณีศึกษา ณ สถาบันภาษา เขตกรุงเทพฯ. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร. ทบวงมหาวิทยาลัย. (2534). แผนบัณฑิตศึกษา. กรุงเทพฯ : ทบวงฯ.
- ทองหล่อ นาคหอม. (2535). แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตวิชาเอกการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2533-2534. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ทิพย์พรรณ นพวงศ์ ณ อุทยาน (2526, ตุลาคม - ธันวาคม). "เรียนเพื่ออะไร." วิทยากร. 81(4) : 32-34.
- เทียมจันทร์ จาตุกัญญาประทีป. (2523). องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นป.6 ในเขตการศึกษา 7 ในด้านเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (วิจัยการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรยุทธ เหล่าพาณิชย์ และคณะ. (2529). รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลในการจำแนกนักเรียนเข้าชั้นและเลื่อนชั้น. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงานการศึกษา.
- ธำรงค์ อุดมไพจิตรกุล. (2543). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- (2543). จิตวิทยาสำหรับนักเศรษฐศาสตร์. (เอกสารประกอบคำสอน). กรุงเทพฯ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภดล คุ่มประวดี. (2517). ความมุ่งหวังของบิดามารดาในเขตชนบทไทยเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (สังคมวิทยา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- นราทิพย์ ชุตินวงศ์. (2537). หลักเศรษฐศาสตร์ 1 : จุลเศรษฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลทิพย์ ควกุล. (2527). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลศิริ พงษ์ถาวรปิณฑุ. (2529). ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับความต้องการศึกษาต่อของนักศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. (การศึกษาค้นคว้าผู้ใหญ่) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

- นารีน รุ่งรส. (2514). เปรียบเทียบการตัดสินใจเลือกเรียนต่อของนักเรียนชั้น บ.ศ. 3 ประเภทสหศึกษาระหว่างโรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบเดิม จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- บุญคง หั้เจางสิทธิ์. (2540). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ : ประชากร แรงงาน การศึกษา ฝึกอบรม ศาสนธรรม จริยธรรม สุขภาพอนามัย สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญเพ็ง ธาณี. (2530). การศึกษาเรื่องสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาล ปีการศึกษา 2528. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บุญพุ่ม เสนารักษ์. (2531). เศรษฐศาสตร์การศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- ประจักษ์ บุญอารีย์. (2522). ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2541, กุมภาพันธ์). " การศึกษาคือปัจจัยที่ 5 ของชีวิต," วารสารวิชาการ. 1(2) : 9.
- พล แสงสว่าง. (2521). องค์ประกอบในการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อของนักเรียนไทยมุสลิมชั้นประถมปีที่ 7 ในจังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เพ็ญศรี โชติพันธ์. (2523). ความต้องการและการได้โอกาสศึกษาในระดับอุดมศึกษา เขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2536). "การสอนระดับบัณฑิตศึกษา," พูดเรื่องอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : เจ้าพระยาการพิมพ์.
- ไพศาล ไกรสิทธิ์. (2541). การศึกษาเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. ราชบุรี : คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ภัทรธิดา วารินทร์. (2538). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการศึกษาต่อและไม่ศึกษาต่อการศึกษาออกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ศ.ด. (ประชากรศึกษา) นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2530). *เศรษฐศาสตร์กำลังคน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยฯ.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2538). *เศรษฐศาสตร์แรงงานและแรงงานสัมพันธ์ หน่วยที่ 1-8*.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยฯ.
- รังรอง สีทองดี. (2535). แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนิสิตปริญญาโทภาคพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ปริญญาโท กศ.ม. (การศึกษานานาชาติ) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลีลาภรณ์ นาคทรรพ. (2531, เมษายน – พฤษภาคม). "ทิศทางการพัฒนาการศึกษาไทย," *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*. 22(4) : 37-49.
- ลัดดา พิศาลบุตร. (2537). "ระบบสินเชื่อในชนบท," ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาชนบท หน่วยที่ 8-15 สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- วิทยากร เขียงกุล, และคนอื่นๆ. (2541). *วิกฤติเศรษฐกิจไทย ผลกระทบจากการปรับเงิน IMF และทางออกสำหรับประชาชน*. กรุงเทพฯ : เอ.เอ็น.การพิมพ์.
- วิริยา จงรักษ์สัตย์. (2537). *ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .กรณีศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. ปริญญาโท บธ.ม. (บริหารธุรกิจ) เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- ศุภวรรณ ชุมอารีย์. (2544). *ปัจจัยที่มีผลต่อโอกาสทางการศึกษาของประชากรไทย*. ปริญญาโท ส.ม. (วิจัยประชากรและสังคม) นครปฐม : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สนทยา เขมวิรัตน์. (2542). *ตัวแปรบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สายวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (การอุดมศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิตร โยธะคง. (2537). "ภาวะหนี้สิน," ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา การพัฒนาชนบท หน่วยที่ 1-7 สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมศรี ชูสงแสง. (2532). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตพื้นที่ขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครศรีธรรมราช*. ปริญญาโท วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สวัสดิ์ ภาษารัตน. (2532). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อและการเข้าสู่ตลาดแรงงานของผู้
หลักสูตรประถมศึกษา ปีการศึกษา 2529. วิทยานิพนธ์ ค.ม.(การประถมศึกษา) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทร เกิดสุข. (2543). ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าเรียนของนักศึกษาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น โรง
เรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (การศึกษาระดับสูง) กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุมาลี ปิตยานนท์. (2539). เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์ การศึกษาและการฝึกอบรมในประเทศ
ไทย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทิน นพเกตุ. (2534, พฤษภาคม). "เด็กแพ้เรียนนิสิตปริญญาโทไม่ใช้แฟ้ม แต่เป็นการหาความ
ก้าวหน้าใส่ตัว," วัฏจักร. 10(1583) : 18.
- สุรัตน์ ไชยชมภู. (2535). ปัจจัยที่สัมพันธ์กับความตั้งใจในการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาของนัก
เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในเขตโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก.
วิทยานิพนธ์ คศ.ด. (การบริหารการศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2534, ตุลาคม – พฤศจิกายน). "ระบบการศึกษา"
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 26(1) : 42-49.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2540, กันยายน – ธันวาคม). "วิกฤต
เศรษฐกิจไทย...กับการปรับแผนฯ 8," วารสารเศรษฐกิจและสังคม. 34(3) : 11-30.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2543). รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.
2543. กรุงเทพฯ : สำนักฯ.
- โสภณ เสือพันธ์. (2529). ปัจจัยบางประการที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโปรแกรมการเรียนของ
นักศึกษาระดับประโยควิชาชีพขั้นต้น ชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง สังกัดอาชีว
ศึกษา. วิทยานิพนธ์ คศ.ม. (พัฒนาสังคม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- อเนก เพ็ชรอนุกุลบุตร. (2527). การวัดและประเมินทางพลศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาวัดผลและ
วิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุทัย ดุลยเกษม. (2539). ปฏิรูปการศึกษา: ความหมาย ขอบเขต และความเป็นไปได้, ปฏิรูปการ
ศึกษา : การสร้างสรรค์ภูมิปัญญา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อมรินทร์วิชาการและมูลนิธิก
วีร์สฤษดิ์วงศ์.

อัจฉรา วงศ์วัฒนมงคล. (2533). *ด้านปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อเนื่องระดับ
บัณฑิตศึกษา*. ปรญญาณพนธ์ าท.ม. (การวจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์) กรุงเทพมหานคร :
บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

✓ Bereday, George Z.F. (1958). *University for All*. San Francisco : Jossey Bass.

Blaug, Mark. (1971). *The Rate of Return to Investment in Education in Thailand : a report
to the National Education Council on the third Education Development Plan*.
Bangkok : National Education Council.

Eaddy, Vanik Silas. (1968,March). "The Influence of Selected Factors on the Vocational
Choices of Vocational Agricultural Students in Louisiana," *Dissertation Abstracts
International*. 29(09A) : 2958-2959.

✓ Erickson, Mildred Brinkmeier. (1968,December). "An Analysis of Selected Characteristics
and Need of Adult Undergraduate Students Attending Michigan State University,
Fall Term, 1966," *Dissertation Abstracts International*. 29(06A) : 1748.

Gobal, Robert Irwin. (1956,February). "A Study of The Student Drop-Out Problem at Miami
University," *Dissertation Abstracts International*. 17(01) : 145-150.

Harbison and C.A. Mayers. (1964). *Education – Manpower, and Economic Growth*.
Strategies of Human Resource Development. New York : McGraw – Hill.

Hollander, Edwin P. (1976). *Principle and Methods of Psychology*. 3rd ed. New York :
Oxford University Press.

✓ Hoy, Wayne K. & Miskel, Cecil G (1982). *Educational Administration*. 2nd ed. New York :
Random House, Inc.

✓ Krauss, Irving. (1964,December). "Source of Educational Aspirations among Working Class
Youth," *American Sociological Review*. 29(6) : 868.

Maslow, Abraham Harold. (1970). *Motivation and personality*. 2nd ed. New York :Harper and
Row.

✓ Perlman, Richard. (1973). *The Economics of Education : Conceptual Problems and
Policy Issues*. New York : McGraw – Hill.

Reeve, Johnmarshall. (1992). *Understanding Motivation and Emotion*. Oriando : Rinehart
and Winston, Inc.

Roger, Everett M. (1964). *Diffusion of Innovations*. 3rd ed. New York : Free Press

Sahlstrom, Stanley David. (1961,February). "Factors Influencing College Attendance Plans of Capable Rural High School Seniors," *Dissertation Abstracts International*. 22(08) : 2637-2638.

Schultz, Theodore W. (1966). Returns on the Investment. *Educational and the development of Nations*. New York : Holt, Rinehart and Winston.

Sheenhan, John. (1973). *The Economics of Education*. London : George Allen & Unwin.

ภาควิชาคณิตศาสตร์
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

85

พระราชการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหา โทร. 5731, 5618

ณ 1012-5731

วันที่ ๖ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ย่น ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐภา ดันตกุล และ อาจารย์วิพรรณ สาสีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยเอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ถนัดดาวัลย์ หวังพานิช เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสัมพันธะระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ถนัดดาวัลย์ หวังพานิช)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

86

นราชการ

บัณฑิตวิทยาลัย นสว โทร. 5731, 5618

ณ 1012/ 74 12

วันที่ 7 ธันวาคม 2545

ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ณ คณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ตันสกุล และ อาจารย์วิพรรณ สาลีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย ขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์พิสมัย จารุจิตพันธ์ และ อาจารย์ประภาพร เพ็ญพัสกุล เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือเพื่อทดสอบแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

บัณฑิตวิทยาลัย บสว. โทร. 5731.5618

ทพ 1012/ ๖๔ ๖๖

วันที่ ๖ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ย่น คณะบดีคณะวิทยาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐภา คັນสกุล และ อาจารย์วิพรรณ สาลีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คนในกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูลการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ณัฐภา ค้านสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

89

กรมราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มสว โทร. 5731, 5618

ที่ 1012/ ๑๐๑๑๑ วันที่ ๕ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาคู่ระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 การศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐกา ตันสกุล และ อาจารย์วิพรรณ สาลีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน ในกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาคู่ระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ให้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในโอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

90

กรมราชการ

บัณฑิตวิทยาลัย มสว. โทร. 5731, 5618

ทบ 1012/ ๑๐๑๖

วันที่ ๕ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐภา ดันสกุล และ อาจารย์วิพรรณ สาสีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูลการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี 57311, 56118

ที่ ทบ 1012/๑๙๖๖

วันที่ ๗ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาคณะระดับปริญญาโท กรณีศึกษา: นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐภา ดันสกุล และ อาจารย์วิพรรณ สาสีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างสอบถามสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาคณะระดับปริญญาโท กรณีศึกษา: นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ภาภรณ์ ทะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

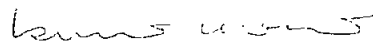
พระราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618
 ทบ 1012/ วันที่ ธันวาคม 2545

ข ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

น คณะบดีคณะทันตแพทยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา วิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ารศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัฐภา คันสกุล ะ อาจารย์วิพรรณ สาสีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับ ญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ะสานมิตร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูล การทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ฉันทภรณ์ หะวานนท์)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

93

พระราชกรณียกิจ
บันทึกวิทยาลัย มสว. โทร. 5751.5618

ทพ 1012/ ๔-๒๖.๖ วันที่ ๖ ธันวาคม 2545

ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

น. คณะบดีคณะเภสัชศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐภา คณาสกุล อาจารย์วิพรรณ สาลีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูลการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731.5618

ทม 1012/ ๔๔๖๖ วันที่ ๗ ธันวาคม 2545

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน คณบดีคณะสหเวชศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาคณะระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 การศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรกุล ะ อจารย์วิพรรณ สาสีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 2 คน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาคณะระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูลการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

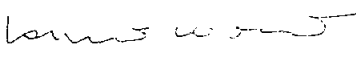
พระราชกฤษฎีกา
บัณฑิตวิทยาลัย มสว. โทว. 5731.5618
ทม 1012/ ๑๖๖๖๒ วันที่ ธันวาคม 2545

ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

ชน คณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาคณะระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 การศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมล ดันสกุล ะ อาจารย์วิพรรณ สาลีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 4 คน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาคณะระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูลการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ ดร. หะวานนท์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

พระราชกฤษฎีกา
บันทึกวิทยาลัย นศว. โทร. 5731.5618
หม 1012/ ๒๒๕ วันที่ ๖ ธันวาคม 2545

๑๓ ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

๑๔ คณะบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา: นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพฑูริยา ตันสกุล ๕ อาจารย์วิพรรณ สาลีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 4 คน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา: นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูลการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ไพฑูริยา ตันสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

พระราชการ

บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731, 5618

ทม 1012/ ๔๔๖๖

วันที่ ๗ ธันวาคม 2545

ขอความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐภา ดันสกุล อาจารย์วิพรรณ สาสีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 4 คน กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา : นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนธันวาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูลการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์ภากรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

100

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย เลขที่ โทร 5731, 5618

ที่ ทม 1012

วันที่

มกราคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณบดีคณะวิทยาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฉัฐภา ดันสกุล และ อาจารย์วิพรรณ สาสีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 165 คน ตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาระดับปริญญาโท กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

101

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5731.5618

ที่ ทบ 1012 / ๒๕๔๖ วันที่ ๑๖ มกราคม 2546

เรื่อง ขอลาใบอนุญาตเพื่อการศึกษา

เรียน คณบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวนิตยา มากเจริญชัย นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกเศรษฐศาสตร์การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฌัญญา ตันสกุล และ อาจารย์วิพรรณ สาลีผล เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ จำนวน 73 คน ตอบแบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ในระหว่างเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวนิตยา มากเจริญชัย ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

1. ร.ศ. ลัดดาวัลย์ หวังพานิช	สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ร.ศ. พิสมัย จารุจิตติพันธ์	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. อาจารย์ประภาพร เฟื่องฟูสกุล	สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท

: กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจง

- ๓ แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำปริญญานิพนธ์ ระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์การศึกษา เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท : กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร” โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของนิสิตชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำไปแปลผลและสรุปผลในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรผู้บริหารของมหาวิทยาลัยในการกำหนดนโยบายและวางแผนงานการศึกษา วางแผนการรับสมัครนิสิตระดับปริญญาโทให้เป็นไปอย่างเหมาะสม
- ๓ ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่านให้มากที่สุด คำตอบและข้อเสนอแนะของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาโดยส่วนรวม ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ท่านให้ทั้งหมดจะถือเป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อตัวท่าน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทของผู้ตอบแบบสอบถาม

และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในประเทศไทยของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับความต้องการศึกษาต่อ
ระดับปริญญาโท :กรณีศึกษา นิสิตปริญญาตรีหลักสูตร 4 ปี ชั้นปีที่ 4 ปีการศึกษา 2545
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความและตอบคำถามในช่องว่างที่เว้น
ว่างไว้เกี่ยวกับตัวนิสิตและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวนิสิตที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

- () ชาย
- () หญิง

2. กลุ่มสาขาวิชาที่ศึกษาอยู่ในปัจจุบัน

- () กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์
- () กลุ่มวิชาพลศึกษา
- () กลุ่มวิชาพยาบาลศาสตร์
- () กลุ่มวิชาแพทยศาสตร์
- () กลุ่มวิชาวิศวกรรมศาสตร์
- () กลุ่มวิชาทันตแพทยศาสตร์
- () กลุ่มวิชาเภสัชศาสตร์
- () กลุ่มวิชาสหเวชศาสตร์
- () กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
- () กลุ่มวิชาศึกษาศาสตร์
- () กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์
- () กลุ่มวิชาศิลปกรรมศาสตร์

3. ภูมิลำเนาเดิม

- () กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- () ภาคกลาง
- () ภาคเหนือ
- () ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- () ภาคตะวันออก
- () ภาคใต้

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ระดับของความต้องการศึกษาต่อของท่านมีมากน้อยเพียงใด
 - () มากที่สุด
 - () มาก
 - () ปานกลาง
 - () น้อย
 - () น้อยที่สุด
2. ระยะเวลาที่ท่านมีความพร้อมจะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท
 - () ศึกษาต่อทันทีหลังสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี
 - () ทำงานระยะเวลา 1-3 ปีก่อนแล้วจึงวางแผนศึกษาต่อ
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. มหาวิทยาลัยที่ท่านต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท
 - () ในประเทศ () ในต่างประเทศ
4. ท่านต้องการศึกษาต่อในโปรแกรมการศึกษาใด
 - () ภาคปกติ (ในวันและเวลาราชการ)
 - () ภาคพิเศษ (นอกวันและเวลาราชการ)
5. ท่านสนใจจะศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ในสาขาวิชาใดมากที่สุด

() สาขาศึกษาศาสตร์	() สาขานิติศาสตร์
() สาขาบริหารธุรกิจ	() สาขาเศรษฐศาสตร์
() สาขาวิทยาศาสตร์	() สาขาจิตวิทยา
() สาขาประวัติศาสตร์	() สาขารัฐศาสตร์
() สาขามนุษยศาสตร์	() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ใครเป็นผู้อุปการะท่านหากเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท

() บิดา มารดา	() ญาติพี่น้อง
() บิดา	() อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
() มารดา	

2. รายได้ที่เป็นตัวเงินเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองในปัจจุบัน (เช่น ค่าแรง เงินเดือน, กำไรสุทธิจากการทำธุรกิจส่วนตัวที่ไม่ใช่การเกษตร, กำไรสุทธิจากการทำการเกษตร, รายได้จากทรัพย์สิน, เงินที่ได้รับเป็นการช่วยเหลือซึ่งรวมถึง เงินสงเคราะห์ บำเหน็จ บำนาญ เงินชดเชยจากการออกจากงาน เป็นต้น)
- () ต่ำกว่า 10,001 บาท () 30,001 – 40,000 บาท
- () 10,001 – 20,000 บาท () 40,001 – 50,000 บาท
- () 20,001 – 30,000 บาท () สูงกว่า 50,000 บาท
3. รายได้ที่ไม่เป็นตัวเงินเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองในปัจจุบัน (เช่น สวัสดิการแรงงาน ได้แก่ รถรับส่ง ชุดเครื่องแบบ, การคุ้มครองแรงงานจากการทำงาน ได้แก่ การประกันสังคมเนื่องจากการเจ็บป่วย คลอดบุตร, การประกันชีวิต เนื่องจากประสบอุบัติเหตุจากการทำงาน, ค่าประเมินค่าเช่า ที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของ เป็นต้น)
- () ต่ำกว่า 10,001 บาท () 30,001 – 40,000 บาท
- () 10,001 – 20,000 บาท () 40,001 – 50,000 บาท
- () 20,001 – 30,000 บาท () สูงกว่า 50,000 บาท
4. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองที่ต้องใช้จ่ายในการดำรงชีวิต (ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือน ได้แก่ อาหารและเครื่องใช้ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยและเครื่องใช้ในบ้าน ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร, ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภค บริโภค ได้แก่ ภาษี ค่าของขวัญ เงินบริจาค เบี้ยประกันภัย เงินซื้อสลากกินแบ่ง ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นต้น) (ซึ่งไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น การซื้อ/เช่าซื้อบ้าน ที่ดิน และของมีค่า เช่น เพชร พลอยต่าง ๆ)
- () ต่ำกว่า 10,001 บาท () 30,001 – 40,000 บาท
- () 10,001 – 20,000 บาท () 40,001 – 50,000 บาท
- () 20,001 – 30,000 บาท () สูงกว่า 50,000 บาท
5. รายรับรวมทุกประเภท-รายจ่ายรวมทุกประเภท เฉลี่ยแต่ละเดือนในครอบครัวของผู้ปกครองเป็นอย่างไร
- () รายรับมากกว่ารายจ่าย
- () รายรับพอ ๆ กับรายจ่าย
- () รายรับน้อยกว่ารายจ่าย

6. ภาระในการชำระหนี้ต่อเดือนของผู้ปกครอง (ได้แก่ เงินต้นรวมดอกเบี้ย)
- () ไม่มีหนี้ที่ต้องชำระ
- () มีหนี้ที่ต้องชำระ
7. ผู้ปกครองของท่านประกอบอาชีพอยู่ในสาขาการผลิตใด
- () สาขาการเกษตร เช่น ปศุสัตว์ ประมง ป่าไม้ พืชผล แปรรูปสินค้าเกษตร
- () สาขาเหมืองแร่ และย่อยหิน เช่น การถลุงแร่ดีบุก เหล็ก สังกะสี
- () สาขาอุตสาหกรรม เช่น ผู้ที่อยู่ในกระบวนการผลิตในอุตสาหกรรมต่างๆ
- () สาขาการก่อสร้าง เช่น การก่อสร้างโรงงาน ที่อยู่อาศัย ถนนหนทาง
- () สาขาไฟฟ้าประปา เช่น ผู้ที่ทำงานอยู่ในหน่วยงานของการไฟฟ้า การประปา
- () สาขาการคมนาคม และขนส่ง เช่น ไปรษณีย์โทรเลข การสื่อสาร การขนส่งต่างๆ
- () สาขาการค้าส่ง และค้าปลีก เช่น รับสินค้าโดยการผ่านมือซื้อขายกัน
- () สาขาสถาบันการเงิน และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ เช่น ธนาคารของรัฐ โรงรับจำนำ การแลกเปลี่ยนเงินตรา การประกันภัย
- () สาขาที่อยู่อาศัย เช่น การให้เช่าที่อยู่ทุกประเภท
- () สาขาบริหารราชการ และป้องกันประเทศ เช่น การปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาล สุขาภิบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น
- () สาขาภาคบริการ เช่น การให้บริการการศึกษา สาธารณสุข กิจการโรงแรม ภัตตาคาร สถานบันเทิงธุรกิจ
8. ท่านคาดว่าจะค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่พักที่ผู้ปกครองของท่านจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทคิดเฉลี่ยต่อเดือน
- () ต่ำกว่า 1,001 บาท () 3,001 – 4,000 บาท
- () 1,001 – 2,000 บาท () 4,001 – 5,000 บาท
- () 2,001 – 3,000 บาท () สูงกว่า 5,000 บาท
9. ท่านคาดว่าจะค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าพาหนะการเดินทางที่ผู้ปกครองท่านจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทคิดเฉลี่ยต่อเดือน
- () ต่ำกว่า 1,001 บาท () 3,001 – 4,000 บาท
- () 1,001 – 2,000 บาท () 4,001 – 5,000 บาท
- () 2,001 – 3,000 บาท () สูงกว่า 5,000 บาท

10. ท่านคาดว่าจะค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับชีวิตประจำวันที่คุณปกครองท่านจะจ่ายให้ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโทคิดเฉลี่ยต่อเดือน
() ต่ำกว่า 1,001 บาท	() 3,001 – 4,000 บาท
() 1,001 – 2,000 บาท	() 4,001 – 5,000 บาท
() 2,001 – 3,000 บาท	() สูงกว่า 5,000 บาท

ตอนที่ 4 วัตถุประสงค์ในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการศึกษาในระดับปริญญาโทผู้ตอบแบบสอบถาม

1. วัตถุประสงค์ที่ท่านต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
() เพิ่มวุฒิการศึกษา	() เพิ่มลำดับขั้นของตำแหน่งงาน
() เพิ่มพูนความรู้เฉพาะด้าน	() เพิ่มแนวทางในการประกอบธุรกิจ
() มีงานทำที่มั่นคง	() มีโอกาสได้รับเงินเดือนสูงขึ้น
() เพิ่มความก้าวหน้าในการทำงาน	() อื่น (โปรดระบุ).....
() ได้รับการยอมรับจากสังคมในด้านความรู้ความสามารถ	
() เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อ	

2. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของท่านเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับปริญญาโทในประเทศไทย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความกรุณาของท่านในการตอบแบบสอบถาม

นิตยา มากเจริญชัย (ผู้วิจัย)

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวนิตยา มากเจริญชัย
วันเดือนปีเกิด	8 ธันวาคม 2519
สถานที่เกิด	อำเภอบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	55/4 หมู่ที่ 2 ซอยหมู่บ้านกานดา ถนนบางบอน 5 แขวงบาง บอน เขตบางบอน กรุงเทพมหานคร 10150
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศึกษานารีวิทยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2540	เศรษฐศาสตรบัณฑิต (ระหว่างประเทศ) มหาวิทยาลัยกรุงเทพ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2545	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร